

Nr 36.

Ankom till riksdagens kansli den 2 juni 1943 kl. 10 f. m.

Bevillningsutskottets betänkande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om krigskonjunkturskatt för år 1943, m. m., jämte i ämnet väckta motioner.

I en den 9 april 1943 dagtecknad, till bevillningsutskottet hänvisad proposition, nr 193, har Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att antaga vid propositionen fogade förslag till

- 1) förordning om krigskonjunkturskatt för år 1943, samt
- 2) förordning med särskilda bestämmelser beträffande taxering för inkomst år 1944 av ersättning på grund av försäkring för förlust av fartyg eller köpeskilling vid avyttring av fartyg.

Beträffande författningsförslagens lydelse hänvisas till utskottets hemställan.

Till utskottets behandling hava överlämnats följande i anledning av propositionen väckta motioner, nämligen:

1) de likalydande motionerna nr 248 i första kammaren av herr *Nordenson* m. fl. och nr 359 i andra kammaren av herr *Wiberg* m. fl., vari hemställts, att riksdagen vid behandlingen av Kungl. Maj:ts proposition nr 193 måtte — under uttalande att industriföretagens bidrag till institut för teknisktvetenskaplig forskning äro hänförliga till sådana omkostnader i rörelse, för vilka avdrag vid taxering till kommunal inkomstskatt samt statlig inkomst- och förmögenhetsskatt äro medgivna — vidtaga sådana ändringar i och tilllägg till det framlagda förslaget till förordning om krigskonjunkturskatt för år 1943 att i motionerna framförda synpunkter vinna beaktande, samt att vederbörande utskott måtte verkställa härav föranledda ändringar i nämnda förslag;

2) de likalydande motionerna nr 249 i första kammaren av herr *Björkman* m. fl. och nr 358 i andra kammaren av herr *Lundell* m. fl., vari hemställts, »att riksdagen måtte avslå Kungl. Maj:ts proposition nr 193 med förslag till förordning om krigskonjunkturskatt för år 1943 m. m.»;

3) de likalydande motionerna nr 251 i första kammaren av herr *Nisser* m. fl. och nr 361 i andra kammaren av herrar *Svensson* i Grönvik och *Liedberg*, vari hemställts, att riksdagen vid behandlingen av Kungl. Maj:ts proposition nr 193 måtte besluta ändringar i förslaget till krigskonjunkturskatt

för år 1943 i huvudsaklig överensstämmelse med i motionerna anförda synpunkter samt att riksdagen måtte hos Kungl. Maj:t anhålla att vid fastställande av krigskonjunkturvinstprocentsatserna för skogsbruk större differentiering mellan olika prisområden måtte genomföras, varjämte hemställts, att vederbörande utskott måtte låta utarbета nödig författningstext;

4) motionen nr 250 i första kammaren av herr *Åqvist*, vari hemställts, att riksdagen vid behandlingen av Kungl. Maj:ts proposition nr 193 måtte taga hänsyn till i motionen anförda synpunkter;

5) motionen nr 360 i andra kammaren av herrar *Skoglund* i Umeå och *Severin* i Gävle, vari hemställts, att riksdagen vid behandlingen av Kungl. Maj:ts proposition nr 193 måtte beakta vad i motionen anförts; samt

6) motionen nr 362 i andra kammaren av herr *Hansson* i Skediga, vari hemställts, »att riksdagen måtte besluta sådan ändring i det av Kungl. Maj:t i propositionen nr 193 framlagda förslaget till krigskonjunkturbeskattning, att innehavare av jord- och skogsbruk må erhålla rätt till avdrag av 5,000 kronor från den fastställda merinkomsten i förhållande till jämförelseåret».

Till behandling i samband med förevarande proposition har utskottet funnit lämpligt upptaga följande under motionstiden vid riksdagens början väckta, till utskottet hänvisade motioner, nämligen:

a) de likalydande motionerna nr 171 i första kammaren av herr *Manner-skantz* m. fl. och nr 251 i andra kammaren av herr *Persson* i Falla m. fl., vari hemställts, att riksdagen vid behandling av eventuell proposition om krigskonjunkturskatt för år 1943 måtte besluta att vid taxering till krigskonjunkturskatt beträffande jordbruk dels införa en spärregel av i motionen antydd art för jämförelseinkomstens beräkning, dels ock medgiva jordbruket kompensation för extraordinär kapitalförstöring; samt

b) motionen nr 288 i andra kammaren av herr *Persson* i Stockholm m. fl., vari hemställts, »att riksdagen måtte besluta om sådan ändring i krigskonjunkturskatten, att fiskarena undantagas från sådan beskattning».

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för de i motionerna framställda yrkandena, får utskottet, i den mån redogörelse härför ej lämnas i det följande, hänvisa till motionerna.

Krigskonjunkturskatt har utgått för åren 1940, 1941 och 1942. Genom proposition den 1 augusti 1940, nr 2, förelade Kungl. Maj:t riksdagen förslag till förordning om krigskonjunkturskatt för år 1940 m. m. Förslaget blev i huvudsak bifallet av riksdagen, och den 19 augusti 1940 utfärdades i överensstämmelse med riksdagens beslut förordning om krigskonjunkturskatt för år 1940 (SFS 1940 nr 764). Vidare förelade Kungl. Maj:t riksdagen genom proposition den 7 mars 1941, nr 173, förslag till förordning om krigskonjunkturskatt för år 1941, m. m. Även detta förslag bifölls i huvudsak av riksdagen, och den 30 maj 1941 utfärdades i överensstämmelse med riksdagens beslut förordning om krigskonjunkturskatt för år 1941 (SFS 1941 nr 359). Slutligen förelade Kungl. Maj:t riksdagen genom proposition den 15 maj 1942, nr 287,

förslag till förordning om krigskonjunkturskatt för år 1942, m. m., som likaledes i huvudsak bifölls av riksdagen, och den 19 juni 1942 utfärdades i överensstämmelse med riksdagens beslut förordning om krigskonjunkturskatt för år 1942 (SFS 1942 nr 409). Samma dag utfärdades förordning med särskilda bestämmelser beträffande taxering för inkomst år 1943 av ersättning på grund av försäkring för förlust av fartyg eller köpeskilling vid avyttring av fartyg (SFS 1942 nr 410). Vidare utfärdades den 30 juni 1942 *dels* kungörelse med vissa tillämpningsföreskrifter till förordningen den 19 juni 1942 om krigskonjunkturskatt för år 1942 *dels* kungörelse angående fastställelse av vissa formulär till blanketter för deklaration till ledning för taxering till krigskonjunkturskatt år 1942 m. m. (SFS 1942 nr 576 och 577), varjämte i brev till statskontoret (SFS 1942 nr 606) fastställdes även vissa andra formulär för taxering till krigskonjunkturskatt. Därjämte utfärdades *dels* den 30 juni 1942 kungörelse med föreskrifter rörande provisorisk påföring av krigskonjunkturskatt för år 1942 *dels* den 18 juli 1942 kungörelse med vissa föreskrifter rörande beräkning av taxerad merinkomst av jordbruk och skogsbruk enligt förordningen om krigskonjunkturskatt för år 1942 (SFS 1942 nr 649 och 650).

Sedan chefen för finansdepartementet uppdragit åt kammarrättsråden juris doktorn Carl W. U. Kuylenstierna och Eric Rosenqvist att inom finansdepartementets skatteberedning utarbета förslag till krigskonjunkturskatt för år 1943, avlämnade utredningsmännen till departementschefen en den 26 januari 1943 dagtecknad promemoria i ämnet jämte författningsförslag, vilken promemoria såsom bilaga fogats vid propositionen.

Efter remiss hava yttranden över skatteberedningens förslag avgivits av ett flertal myndigheter och sammanslutningar.

Beträffande den *allmänna motiveringen* för de i propositionen framlagda förslagen tillåter sig utskottet hänvisa till vad *departementschefen* härutinnan anfört i det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet (s. 52—79).

Vad angår *detaljmotiveringen* för de i propositionen framlagda författningsförslagen får utskottet likaledes hänvisa till ovannämnda statsrådsprotokoll. Redogörelsen härutinnan återfinnes i fråga om vissa paragrafer i förslaget till *förordning om krigskonjunkturskatt för år 1943* å nedan angivna sidor i propositionen, nämligen:

Skattepliktig inkomstökning och skattskyldighet: 2 §, s. 80.

Taxerad merinkomst: 4 §, s. 80—95, 5 §, s. 95—100, 6 §, s. 100—101, 7 §, s. 101, 8 §, s. 101—103 och 9 §, s. 103,

Beskattningsbar merinkomst: 10 §, s. 103—111,

Beräkning av krigskonjunkturskatt: 11 § s. 111,

Provisorisk påföring av krigskonjunkturskatt: 13—23 §§, s. 111—112,

Uppgiftsskyldighet och förfarande vid taxering till krigskonjunkturskatt: 27 §, s. 112—113 och 29 §, s. 113—114, samt

Straffbestämmelse: 38 §, s. 114.

I fråga om förslaget till *förordning med särskilda bestämmelser beträffande taxering för inkomst år 1944 av ersättning på grund av försäkring för förlust av fartyg eller köpeskilling vid avyttring av fartyg* hänvisas till s. 114 i propositionen.

I de likalydande motionerna I: 248 och II: 359 har hemställts om en omarbetning av de i propositionen framlagda förslagen i nedan angivna hänseenden och därvid anförts bland annat följande:

a) *Industriföretagens bidrag till den tekniskt-vetenskapliga forskningen.* Delegerade för Sveriges industriförbund m. fl. näringsorganisationer hade i avgivet yttrande anført bland annat, att näringsföretagen vid förhandlingar ådagalagt villighet att medverka till upprättande och drivande av forskningsinstitut inom olika näringsgrenar genom betalande av såväl engångs- som årliga bidrag. Näringsföretagen hade därvid förutsatt såsom självklart, att sådana bidrag vore i beskattningshänseende avdragsgilla, då de uppenbarligen utgjorde omkostnader i rörelsen. För den fortsatta organisationen av ifrågavarande verksamhet och dess bedrivande vore det enligt delegerades mening angeläget att varje tvekan om bidragens karaktär av vid beskattningen avdragsgilla omkostnader undanröjdes. Såvitt taxeringen till krigskonjunkturskatt anginge kunde avdragsrätten icke under alla förhållanden anses klar. Näringsorganisationerna hade därför hemställt, att i krigskonjunkturskatteförordningen för år 1943 måtte inrymmas ett förtydligande stadgande, varav klart framginge, att såväl engångsbidrag som årliga bidrag finge avdragas vid merinkomstens beräkning, varjämte anhållits om ett bekräftande uttalande i samband med framläggande av förslag till dylikt stadgande att enligt gällande rätt nämnda bidrag finge avdragas vid taxering till kommunal inkomstskatt samt statlig inkomst- och förmögenhetsskatt. Departementschefen hade i propositionen uttalat, att en fullständig eftergift av krigskonjunkturskatt för ifrågavarande bidrag icke borde medgivas. Motionärerna ansåge, att stadgande om obegränsad avdragsrätt för ifrågavarande bidrag borde införas i krigskonjunkturskatteförordningen. Ett klarläggande uttalande om avdragsrätten vid kommunal- och statsbeskattningen i enlighet med vad av delegerade för näringsorganisationerna föreslagits syntes även vara av behovet påkallat.

b) *I beskattningshänseende avdragsgilla avsättningar för byggnads- och reparationsarbeten m. m.* I det av ovannämnda delegerade avgivna yttrandet hade, under framhållande av att krigskonjunkturbeskattningens stabiliserande verkan å penningvärdet måste antagas vara jämförelsevis obetydlig, anförts bland annat, att ett effektivare skydd för penningvärdet säkerligen skulle åstadkommas därigenom, att näringsföretagen bereddes möjlighet till sparande genom utsträckt rätt att verkställa vid all beskattning avdragsgilla avsättningar till investeringsfonder för framtida behov, varvid organisationerna i främsta rummet syftat på investeringsfonder för nybyggnader och reparationsarbeten. Vad krigskonjunkturbeskattningen anginge borde den rätt till avsättning till investeringsfonder, som organisationerna

ansåge önskvärd för stimulerande av sparandet och främjande av näringslivets beredskap att möta efterkrigstidens krav, medgivnas antingen direkt eller genom provisorisk påföring. Avdragsrätten syntes böra vara principiellt obegränsad och till sin omfattning reglerad allenast med hänsyn till möjligheten av missbruk. Departementschefen ställde sig enligt vad i motionerna framhållits avvisande till de sålunda framlagda förslagen. En enligt i motionerna angivna grunder anordnad avdragsrätt syntes motionärerna innebära en rationell lösning av hithörande problem. Om emellertid en sådan lösning i frågans nuvarande läge icke ansåges kunna åstadkommas, funne motionärerna det böra tagas under övervägande, huruvida det icke vore möjligt att inom ramen för gällande lagstiftning om avsättning till investeringsfonder i någon mån vinna det åsyftade resultatet.

c) *Utjämningsavdraget*. Delegerade hade vidare yrkat höjning av utjämningsavdraget samt sådan ändring i de föreslagna kvittningsreglerna, att avdraget även vid kvittning ett följande år finge tillgodoföras den skattskyldige. Departementschefen hade i propositionen angående krigskonjunkturskatt för år 1942 till stöd för införandet av utjämningsavdrag anfört bland annat, att det icke kunde bestridas, att då en merinkomstbeskattning i allmänhet motiverades med att en viss förändring ägt rum i en rådande inkomstfördelning, motiven för densamma försvagades ju längre tid som förflöte från den tidpunkt då förändringen skedde. För motionärerna framstode det såsom uppenbart, att en konsekvent tillämpning av departementschefens tankegång måste leda till en höjning av utjämningsavdraget. Beträffande kvittningsförfarandet anförde motionärerna, att resultatet av det samma såsom delegerade i sitt yttrande påvisat bleve felaktigt, om utjämningsavdrag icke medgäves. Motionärerna hölle före, att en omarbetning av anvisningarna till 10 § punkt 3 borde ske på sätt delegerade yrkat samt att det föreslagna stadgandet i 4 § 6 mom. sista stycket borde utgå.

d) *Avdrag för avsättningar till pensionsstiftelser och andra pensionskostnader*. Det vore uppenbart, att såväl vid tiden för krigsutbrottet som alltjämt mycket betydande brister allmänt förekomme i de fonderingar, som vore behövliga för beredande av en någorlunda tillfredsställande ålderdomsförsörjning av de anställda. Det vore fördenskull önskvärt, att den under högkonjunktur påräkneliga ökningen av fonderingarna även under nuvarande förhållanden komme till stånd. Avdragsrätten för berörda avsättningar borde därför utvidgas. Det statsfinansiella intresset kunde därvid tillgodoses genom införandet av en spärregel, enligt vilken — utöver jämlikt gällande bestämmelser avdragsgill avsättning — avdrag finge medgivnas för avsättning till pension med visst högsta belopp för anställd. Detta syntes icke böra sättas lägre än vad som motsvarade minimibeloppet av en årspension, i varje fall åtminstone 500 à 600 kronor. Tillika syntes böra föreskrivas, att den sammanlagda avsättningen under beskattningsåret icke finge överstiga den enligt försäkringstekniska grunder beräknade bristen i fonden. För tillgodoseende av penningpolitiska synpunkter kunde stadgas, att ett belopp motsvarande verkställd avsättning skulle bindas i statsobligationer.

e) *Överprisavdrag för nyanskaffade fartyg.* Motionärerna hemställde, att reglerna om överprisavdrag vid anskaffning av ersättningstonnage måtte kompletteras med en föreskrift av innebörd, att rederiföretag, som förlorat ett eller flera fartyg, skulle vara berättigat till helt överprisavdrag, därest de nyanskaffade fartygen vore av samma tontal som de förlorade.

I motionen I: 250 har hemställts, att hänsyn måtte tagas till i motionen angivna synpunkter, varav här må anföras följande.

Motionären har inledningsvis framhållit, att tiden nu vore inne att omedelbart och helt avskryva den ifrågavarande skatteformen. Därest emellertid krigskonjunkturskatten även för innevarande år komme att bibehållas, syntes vissa ändringar i det genom propositionen framlagda förslaget vara erforderliga.

Sålunda syntes procentsatsen för *utjämningsavdraget* böra höjas till åtminstone 20 å 25 procent. Den särskilda bestämmelsen rörande beräkning av sådant avdrag för juridiska personer borde utgå. Slutligen borde vid genomförande av kvittning mot inkomstminskning under det beskattningsår, 1942 års taxering till krigskonjunkturskatt avsåg, hänsyn tagas till utjämningsavdraget år 1942. Om kostnadsutjämningsfond toges i anspråk, borde den skattskyldige likaledes få tillgodoräkna sig utjämningsavdraget.

I avseende å *skattskyldigheten* har motionären framställt invändningar mot förslaget att borttaga det år 1942 införda stadgandet om befrielse från skattskyldighet för fysiska personer, för vilka fastställts ett till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt taxerat belopp ej överstigande 6,000 kronor.

Vidare har en allvarlig erinran gjorts mot bestämmelsen i 8 § b) att intäkt av *tillfällig verksamhet såsom uppfinnare* skulle upptagas såsom taxerad merinkomst, i den mån intäkten uppenbarligen överstigit det vederlag för det utförda arbetet, som den skattskyldige skäligen kunnat betinga sig, om de förhållanden, som föranletts av pågående krig eller dessförinnan rådande krigskonjunktur, ej varit för handen.

I fråga om *realisationsvinstbeskattningen* har anförts, att vid denna ett utjämningsavdrag av 15 procent framstode som otillräckligt. Den skattskyldige finge i detta fall betala skatt å den nominella vinst, han eventuellt kunde göra till följd av penningvärdets försämring, vilken otvivelaktigt vore större än 15 procent.

Vidare har framhållits, att enligt anvisningarna till 4 § punkt 4 d) första stycket avdrag för *överpris eller merkostnad* för maskiner, inventarier, byggnader eller andra dylika tillgångar för stadigvarande bruk finge ske icke intill priset för tillgången vid utgången av augusti 1939 utan intill sagda pris ökat med 25 procent. Därest motivet till att nedskrivning icke finge ske till augustipriset 1939 varit, att lagstiftaren förutsatt en penningvärdeförsämring sedan augusti 1939 av 25 procent, borde enligt motionärens mening konsekvensen bjuda, antingen att utjämningsavdraget fastställdes till 25 procent av jämförelseinkomsten eller att ifrågavarande nedskrivning finge göras till augustivärdet 1939 ökat med endast 15 procent.

Enligt anvisningarna till 4 § punkt 4 f) finge avdrag för *representationskostnader* ske i större omfattning än under förkrigsinkomståren endast i den mån ökningen betingades av rörelsens utvidgning eller andra särskilda förhållanden. Det vore uppenbart, att nämnda kostnader för många typer av företag måste ha stigit högst avsevärt även vid oförändrad omfattning av rörelsen. Bestämmelsen komme att medföra stor obillighet gentemot rörelseidkarna, enär utgifterna vore av sådan art, att de ej kunde undvikas. Bestämmelsen borde därför utgå eller i varje fall omredigeras.

I motionen har framställts krav på klara regler rörande *rätt till avdrag för bidrag till den tekniskt-vetenskapliga forskningens ordnande*.

Beträffande den i propositionen föreslagna ändringen av stadgandet angående *beräkning av eget kapital i rörelsen* beträffande kapital nedlagt i maskiner, inventarier, byggnader eller andra dylika tillgångar för stadigvarande bruk har anförts, att detta kunde anses i fråga om aktiebolag i princip vara riktigt men när det gällde fysiska personer många gånger långt ifrån riktigt, enär skattesatsen för de sistnämnda varierade högst betydligt.

I fråga om *bevisskyldigheten* har uttalats den uppfattningen, att beskattningsmyndigheterna alltjämt ställde alltför stora krav på den skattskyldiges bevisning jämlikt 4 § 4 mom. andra stycket och anvisningarna till 4 § punkt 12 att inkomstökning helt eller delvis haft sin grund i rationaliseringsåtgärder eller framstått som ett av kriget oberoende naturligt led i en utveckling. För åvägabringande av rättelse i denna praxis syntes vederbörligt författningsrum böra kompletteras med ett stadgande, att den bevisning beträffande ifrågavarande förhållanden skulle anses tillfyllest, som med hänsyn till omständigheterna i det särskilda fallet funnes skälig och möjlig att åstadkomma.

Slutligen har motionären i fråga om *beskattningen av merinkomst å fiske* hänvisat till ett av kammarrätten gjort uttalande, att det syntes böra tagas under övervägande, huruvida icke särskilda regler om befrielse från eller lindring av skattskyldigheten till krigskonjunkturskatt för inkomst av fiske i öppen sjö vore påkallade.

I de likalydande motionerna I: 251 och II: 361 har hemställts bland annat, att riksdagen måtte besluta ändringar i förslaget till krigskonjunkturskatt för år 1943 i huvudsaklig överensstämmelse med i motionen anförda synpunkter. I anslutning härtill torde följande få anföras.

Motionärerna ha riktat vissa invändningar mot i propositionen framställt förslag att från uppskattad merinkomst skulle få medgivas särskilt avdrag med ett belopp utgörande 10 procent av den uppskattade merinkomsten, avsett att täcka av kriget förorsakad värdeminskning genom försämrad hävd m. m. Avdragets storlek bleve sålunda beroende av produktionens omfattning. Den verkliga värdeminskningen stode dock icke alltid i direkt förhållande till produktionen. Ur rättvisesynpunkt vore det därför riktigare att beräkna avdraget efter annan grund, t. ex. så som Sveriges lantbruksförbund i avgivet yttrande föreslagit, med viss procent å bruttointäkterna av jordbru-

ket under beskattningsåret eller genom höjning av jämförelseinkomsten. Avdrag med 10 procent av den uppskattade merinkomsten ansågo motionärerna vara alldeles för lågt för att lämna tillräcklig kompensation. Ett avdrag av 5 procent av bruttointäkterna under beskattningsåret kunde måhända synas utgöra väl högt avdrag men finge anses närmare motsvara den verkliga värdeminskningen å jordbrukskapitalet än den i propositionen föreslagna beräkningsgrunden. Vid bestämmande av värdeminskningens avdrag medelst höjning av jämförelseinkomsten borde man enligt motionärernas mening stanna för en procentsats av 20 procent.

Av lantbruksförbundet påvisade ojämnheter vid krigskonjunkturbeskattningen mellan jordbruk och andra förvärvskällor borde beaktas. Det syntes vidare skäligt att från krigskonjunkturbeskattning helt fritaga uttag av skogsprodukter till i jordbruk och skogsbruk anställd personal. Beträffande kvittningsreglerna hemställdes, att den i propositionen föreslagna fjärdedelen av inkomstminskning å jordbruk, som skulle anses hava berott på förhållanden, som omförmäldes i 1 §, höjdes till hälften samt att denna regel gäves retroaktiv verkan.

I motionen II: 360 har uttalats, att det ur folkförsörjningssynpunkt vore angeläget att fisket fortginge med den största intensitet. Då krigskonjunkturskatten syntes utgöra ett hinder härför, torde det böra övervägas, huruvida icke densamma borde slopas ifråga om inkomst av fiske. Av vissa skäl syntes detta dock icke vara möjligt. Önskvärt vore därför om riksdagen vid sin behandling av den föreliggande propositionen ville understryka angelägenheten av att ytterligare lättnader måtte komma fiskets utövare till del vid uttagandet av krigskonjunkturskatt. Erfarenheten hade givit vid handen, att tillämpningen av gällande krigskonjunkturskatteförordning icke skedde på ett likartat sätt. Under sådana förhållanden vore det synnerligen angeläget att landskamrerarna i länen vid gemensamma överläggningar enades om det sätt, varpå förordningen borde tillämpas beträffande fiskerinäringen.

I de likalydande motionerna I: 171 och II: 251 har bland annat föreslagits införande av en spärregel av i motionerna antydd art för jämförelseinkomens beräkning vid taxering till krigskonjunkturskatt för inkomst av jordbruk. Nämnda spärregel har tänkts så utformad, att inkomsten under ett vart av förkrigsinkomståren ej finge sättas lägre än till ett belopp, som motsvarade 5 procent förräntning å antingen det egna »arbetande kapitalet» eller å detta samt upplånat kapital med avdrag för ränteutgifter, varvid den för den skattskyldige fördelaktigaste beräkningsgrunden skulle tillämpas. Med det »arbetande kapitalet» skulle förstås summan av »fastighetskapitalet», nämligen jordbruksvärdet med avdrag för skogsmarkens värde enligt senaste allmänna fastighetstaxering, och »driftskapitalet», nämligen värdet av levande och döda inventarier.

Utskottets yttrande.

När krigskonjunkturskatten första gången infördes genom beslut vid 1940 års urtima riksdag, förutsattes såsom naturligt, att en sådan beskattning skulle komma att bestå så länge som krigskonjunkturen varade. Detta framgår ej minst av de uttalanden som gjordes rörande ett avräkningsförfarande sedan läget efter kriget stadgat sig, genom vilket ifrågavarande beskattning skulle slutgiltigt likvideras. Lagstiftning om krigskonjunkturskatt har visserligen varje gång genomförts för blott ett år i sänder, men detta förhållande har betingats av de växlingar i den ekonomiska utvecklingen som vid varje tidpunkt kunnat förutses och som förutsatts böra påverka lagstiftningens detaljer. Men lagstiftningens utformning har genomgående erhållit sin prägel av avsikten att tillvidare varje år förnya densamma. Därom bära särskilt bestämmelserna om provisorisk skattepåföring och om kvittning mellan inkomstminskning ett år och inkomstökning ett följande år vittne.

Vid sådant förhållande bör enligt utskottets förmenande krigskonjunkturskatten tills vidare bibehållas, därest ej vägande skäl kunna åberopas för dess avskaffande. Att avskaffa denna skatt läser för övrigt ej vara möjligt utan särskilda förberedelser, då under beskattningens bestånd uppkomna svävande förhållanden av olika slag måste regleras. De skäl som i olika sammanhang och nu särskilt i de likalydande motionerna I: 249 och II: 358 framförts för att icke förnya lagstiftningen om krigskonjunkturskatt synas icke äga en sådan bärkraft att bifall till motionerna kan förordas. Chefen för finansdepartementet har funnit det med bestämdhet kunna påstås att avskaffande av krigskonjunkturskatten icke skulle kunna föranleda någon ökning av den för närvarande mycket omfattande investeringsverksamheten. Vunna erfarenheter och kända förhållanden gäve ej heller, såvitt departementschefen kunde finna, stöd åt uppfattningen att krigskonjunkturskattens borttagande skulle på ett mera betydelsefullt sätt påverka den industriella investeringsverksamhetens storlek och inriktning i gynnsam riktning. Att dessa uttalanden äro berättigade synes svårigen kunna bestridas. När det i motionerna yttras att krigskonjunkturskattens borttagande uppenbarligen skulle innebära en stimulans för näringslivets olika grenar till ökad produktion och strävan att begränsa utgifterna med omedelbar höjning av skatteunderlaget till följd, så synes detta uttalande i denna del såtillvida träffa vid sidan om kärnpunkten som en mera avsevärd produktionsökning läser omöjliggöras genom brist på råmateriel och arbetskraft. Det läser visserligen icke kunna förnekas att ifrågavarande skatteform medför olägenheter, men utskottet kan icke finna att dessa äro av den storleksordning att de uppväga de av departementschefen liksom av utskottet tidigare vid flera tillfällen åberopade skälen för en sådan beskattning. Enligt utskottets förmenande har i motionerna krigskonjunkturbeskattningens penningpolitiska betydelse väsent-

ligen förringats. Det torde ej råda något tvivel om att en av ökade avskrivningar förorsakad hopkrympning av ett företags tillgångsredovisning bidrager till återhållsamhet beträffande företagens dispositioner samt att den fondbildning, som förutsättes för provisorisk skattepåföring, är ägnad att föranleda uppskov med anskaffningar av olika slag.

I de likalydande motionerna I: 248 och II: 359 har yrkats att utjämningsavdraget måtte höjas från 15 till 20 procent, varjämte hemställts om sådan omarbetning av de i propositionen föreslagna anvisningarna att på ett år belöpande utjämningsavdrag måtte få tillgodonjutas även ett följande år. I motionen I: 250 har gjorts gällande, att en höjning av utjämningsavdraget till åtminstone 20 à 25 procent borde äga rum, och göras för övrigt uttalanden med samma syftning som i nyss angivna motioner. På de av chefen för finansdepartementet anförda skälen finner sig emellertid utskottet ej böra frångå den ståndpunkt som propositionen intagit härutinnan. Med grunderna för det allmänna prisstopp, som tillämpats sedan hösten 1942, synes en ökning av den skattelättnad som blivit en följd av de redan förra året antagna bestämmelserna om utjämningsavdrag svårligen kunna förenas.

Propositionens ståndpunkt att ej upptaga den i 1942 års lagstiftning införda bestämmelsen om skattefrihet för fysisk person, för vilken fastställts ett till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt taxerat belopp ej överstigande 6,000 kronor, har kritiserats i motionen I: 250, närmast med åberopande av de skattetekniska svårigheter som skulle bliva en följd av återgång till tidigare gällande regler. Då emellertid de förra året antagna bestämmelserna om undantag från deklarationsplikten, då nämnda gräns för det taxerade beloppet ej är uppnådd, ha bibehållits i årets förslag och det givetvis ej kan ifrågasättas att de till den ordinarie taxeringen avgivna självdeklarationerna beträffande skattskyldiga, som ej varit pliktiga avgiva deklarerationer till krigskonjunkturskatt, skola bliva föremål för metodisk granskning i och för krigskonjunkturskattetaxeringen, torde de taxeringstekniska svårigheterna i förhållande till fjolåret ej bliva väsentligt ökade. Uppenbarligen är det i och för sig önskvärt att icke beträffande en sådan skatt som krigskonjunkturskatten återtaga en gång införd bestämmelse om skattelättnad. Då enligt vad som uppgivits den ifrågavarande bestämmelsen, vilken anknyter till en annan taxering än den som avser krigskonjunkturskatten, föranlett missbruk och alltfortfarande krigskonjunkturskatt ej ifrågakommer vid lägre enligt lagstiftningen om krigskonjunkturskatt uppskattad inkomst än 6,500 kronor, anser sig emellertid utskottet ej kunna eller böra förorda ändring av det i propositionen framlagda förslaget.

Vad angår frågor av mera principiell betydelse torde i detta sammanhang böra beröras även det i de likalydande motionerna I: 248 och II: 359 framlagda förslaget om rätt att göra vid krigskonjunkturbeskattningen avdragsgilla avsättningar för byggnads- och reparationsarbeten m. m. Förslaget har samma syfte som ett av delegerade för Sveriges industriförbund m. fl. avgivet, i propositionen redovisat förslag men har erhållit en mera detaljerad utformning än detta. Enligt motionerna skulle beträffande avsättning för framtida

byggnadsarbeten en begränsning göras såtillvida att den avdragsgilla avsättningen icke finge överstiga beräknad kostnad för överpris å den planerade byggnaden. Avsättningar för såväl byggnads- som reparationsarbeten skulle avse en överflyttning av kostnaderna till efter krigets slut, då krigskonjunkturbeskattningen måste förutsättas hava upphört. Tillräcklig garanti mot missbruk syntes kunna åstadkommas genom en föreskrift, att den skattefria avsättningen icke finge uppgå till högre belopp än som av den skattskyldige skäligen kunde antagas komma att tagas i anspråk för det avsedda ändamålet. Skulle likväl avdragsrätten anses böra begränsas genom särskilda spärregler, kunde beträffande reparations- och underhållsarbeten ifrågakomma att dessa sattes i relation till redan befintliga anläggningars värde. Beträffande fastighet inklusive fasta maskiner torde därvid taxeringsvärdet kunna användas som norm och i fråga om övriga tillgångar ett skäligt uppskattningsvärde. Om emellertid en sådan lösning i frågans nuvarande läge icke kunde åstadkommas, syntes det böra tagas under övervägande om ej en lösning kunde finnas inom ramen för gällande lagstiftning om avsättning till investeringsfonder.

Det framgår icke av motionerna huru förfaras skulle, därest de avsatta medlen ej sedermera toges i anspråk för de bestämda ändamålen. Möjligen hava motionärerna avsett att efterbeskattning skulle äga rum, om ej medlen inom viss tid efter krigets slut sålunda användas.

Utskottet ansluter sig för sin del till den uppfattning, som kommit till synes i propositionen, att reglerna om provisorisk skattepåföring vid avsättning till kostnadsutjämningsfond innefatta en i huvudsak tillfyllestgörande lösning av de framställda problemen. Därvid bör beaktas, att enligt den tankegång, som ligger till grund för bestämmelserna om kostnadsutjämningsfond, förutsättning för restitution är att de avsatta medlen tagas i anspråk före det avräkningsförfarande som är avsett att utgöra slutpunkten för ifrågavarande beskattning, men att tidpunkten för detta beräknas infalla först då förhållandena efter kriget stabiliserat sig. Då det lärer kunna antagas att en ej alltför obetydlig tidrymd efter krigets upphörande måste förflyta innan detta blivit fallet, kan det också förutsättas, att tillräckligt rådrum kommer att stå den skattskyldige till buds att igångsätta de planerade arbetena med möjlighet att tillgodogöra sig avdrag för kostnaderna antingen genom restitution eller genom avdrag för det beskattningsår varom då må vara fråga. Icke förty kunde utskottet allvarligt reflektera på att biträda motionärernas förslag i vad detta avser reparationsarbeten, därest det vore möjligt att meddela regler vilka låte avdragsrätten efter kriget bliva i huvudsak beroende av huruvida fråga vore om *eftersatta* reparationer. Förslaget kunde nämligen förväntas få den förmånliga effekten att det skulle direkt fästa uppmärksamheten på fördelarna av att uppskjuta reparationsarbeten, även om i det närmaste lika stora fördelar stå att vinna genom anlåtande av kostnadsutjämningsfond. Emellertid torde synnerliga svårigheter föreligga att förverkliga ett förslag som förutsätter prövning av vilka reparationer som lämpligen hade bort utföras under krigskonjunkturen. Om man åter ej uppställer ett dylikt inskränkan-

de villkor, lärer kunna befaras att bestämmelser av ifrågasatt innehåll skulle föranleda direkt onödiga och följaktligen oekonomiska investeringar efter kriget. När det av motionärerna uttalas att med avdragsrätten ej åsyftas att det allmänna skulle avstå från något som helst skattebelopp, lärer det också kunna förutsättas att bestämmelser med dylik påföljd ej av dem anses önskvärda. Ty om direkt onödiga reparationer nu utföras, torde det vanligen kunna förutsättas att fråga är om sådan i fjärde punkten f) av anvisningarna till 4 § förordningen om krigskonjunkturskatt omförmäld »omkostnad som uppenbarligen haft till syfte att nedbringa beskattningen för beskattningsåret» och som följaktligen ej är avdragsgill vid taxeringen till dylik skatt. Vad angår avsättning till byggnader så skulle villkoret att det allmänna ej skulle avstå från något skattebelopp ej bliva uppfyllt enbart genom en bestämmelse om begränsning av avsättningen till ett belopp svarande mot det vid avsättningen gällande överpriset, utan skulle ytterligare krävas åtminstone den inskränkningen att medlen i fråga finge disponeras blott för sådan investering som utgjorde överpris när anläggningen komme till stånd. Med en sådan inskränkning skulle antagligen den förväntade effekten av anordningen betydligt förringas och detta ändå mer om det nu eller i framtiden skulle prövas om anläggningen vore behöfelig eller ej. Anordningen med kostnadsutjämningsfond kräver ej en dylik prövning och torde även i vissa andra avseenden jämväl ur företagens synpunkt erbjuda företräden framför den av motionärerna föreslagna anordningen.

Av bland annat nu anförda skäl finner sig utskottet ej böra föreslå en sådan påbyggnad av lagstiftningen om krigskonjunkturskatten som ett godkännande av ifrågavarande förslag skulle innefatta.

Vad angår den i nämnda motioner särskilt berörda frågan om rederiernas förhållanden vill utskottet understryka att den gällande lagstiftningen utformats under stort hänsyntagande till dem och till önskvärheten av att det svenska tonnaget i möjligaste mån vidmakthålles och förnyas. Det torde också förhålla sig så att för närvarande alla möjligheter i sådant avseende utnyttjas, och att genom avsättningar till fonder för framtida anskaffning av ersättningstonnage m. m., för framtida nyanskaffning av fartyg eller för kostnadsutjämnning rederiföretagen bereda sig på att så snart tillfälle erbjuder sig efter kriget förnya tonnaget genom beställningar eller inköp av fartyg från utlandet innan det planerade avräkningsförfarandet äger rum.

I de likalydande motionerna I:248 och II:359 har yrkats rätt till avdrag för bidrag till den tekniskt-vetenskapliga forskningen. Chefen för finansdepartementet har i sina motiv till förevarande förslag i anledning av ett av delegerade för Sveriges industriförbund m. fl. framställt yrkande uttalat, att en fullständig eftergift icke borde medgivas. Då det vid beviljande av statsanslag till den tekniskt-vetenskapliga forskningen tagits till utgångspunkt att jämväl enskilda företagare skulle bära sin andel i kostnaden, hade man givetvis icke från statens sida räknat med att även deras anpart skulle i realiteten till stor del bäras av det allmänna på det sätt att staten avstode från den tillkommande skatteintäkt. Enligt departementschefens

förmenande torde emellertid vissa delar av den kostnad, varom här vore fråga, vara avdragsgilla enligt redan gällande bestämmelser, nämligen i den mån vederbörande företag skulle erhållit avdrag för kostnaden, om de direkt nedlagt densamma för egen räkning. Om så skett, torde vederbörande företag kunnat erhålla avdrag för överpris å anläggningskostnaden samt dessutom för driftkostnader i allmänhet. I motionerna har nu uttalats att tillämpningen av en sådan norm skulle vålla stora svårigheter framför allt därför att företagen själva skulle varit berättigade jämväl till årliga värde-minskningsavdrag, om de själva vidtagit ifrågavarande anordning.

Utskottet har funnit det lämpligt att, utan att frångå departementschefens principiella inställning, delvis tillmötesgå motionärernas yrkanden. Det lär nämligen vara synnerligen önskvärt att de företag som bidraga till ifrågavarande institut erhålla full klarhet rörande omfattningen av dem tillkommande avdragsrätt, varför ett uttryckligt stadgande i sådant avseende torde böra införas. Om detta gives det innehåll att avdragsrätt föreligger för hälften av bidrag till anläggningskostnad och för bidrag till institutets driftkostnader i dess helhet, så innebär detta i sak en något större skattelättnad än departementschefen förutsatt, i det överpriset å anläggningskostnaden icke torde uppgå till så mycket som hälften av anläggningskostnaden. Utskottet anser för sin del ett så långt gående medgivande vara försvarligt med hänsyn till att det här gäller allmännyttiga dispositioner från företagens sida vilka förtjäna att uppmuntras och som uppenbarligen äro att föredraga framför åtskilliga dispositioner av andra slag, genom vilka krigskonjunkturskatt kan undgås. Utskottet föreslår alltså införande i punkt 4 av anvisningarna till 4 § av ett nytt stycke h), vilket åter har till följd att de i propositionen upptagna styckena h) och i) erhålla beteckningarna i) och j).

I ifrågavarande motioner har vidare hemställts, att riksdagen ville uttala att industriföretagens ifrågavarande bidrag vore hänförliga till sådana omkostnader i rörelse, för vilka avdrag vid taxering till kommunal inkomstskatt samt statlig inkomst- och förmögenhetsskatt äro medgivna. Det är givet att läget i denna fråga är ett helt annat än när det gäller krigskonjunkturskatten. Då emellertid fråga kan vara om tillämpningen av gällande rätt å redan föreliggande beskattningsfall, anhängiga hos beskattningsmyndigheterna, finner sig utskottet icke kunna tillstyrka att riksdagen i denna punkt gör något uttalande.

I den vid riksdagens början avgivna motionen II: 288 har yrkats, att riksdagen måtte besluta sådan ändring i krigskonjunkturskatten att fiskare undantoges från dylik beskattning. Även i motionerna I: 250 och II: 360 ha uttalats önskemål om skattelättnader för utövare av fiske. Redan inom den hittills gällande lagstiftningens ram har det varit möjligt att på olika sätt beakta de särskilda, i många fall mycket svåra, förhållanden under vilka en stor del av fiskarbefolkningen utövar sin näring och betydelsen för folkförsörjningen av att dess verksamhet ständigt upprätthålles. Utskottet, som icke kan finna det i sin ordning att ifrågavarande verksamhet

helt undantages från krigskonjunkturskatt, vill uttala sin tillfredsställelse över det beaktande som vid lagtillämpningen ägnats ifrågavarande spörsmål, men instämmer med chefen för finansdepartementet däri att det knappast kan anses lämpligt att göra något uttalande som kan uppfattas såsom en utfästelse att medverka till *generella* eftergifter beträffande krigskonjunkturbeskattning av fiske. Däremot vill utskottet ansluta sig till ett uttalande i motionen II: 360, enligt vilket det måste betraktas som angeläget att landskamrerarna i länen vid gemensamma överläggningar överenskomma om det sätt varpå lagstiftningen om krigskonjunkturskatt bör tillämpas beträffande fiskerinäringen.

Utskottet övergår härefter till den ifrågavarande lagstiftningens detaljer.

I 4 § 6 mom. sista stycket föreslår utskottet viss ändring för att bringa den där innehållna regeln i full konsekvens med övriga bestämmelser som reglera förhållandet mellan kostnadsutjämningsfond och utjämningsavdrag. Ändringen torde få betraktas som rättelse av ett förbiseende i propositionen.

I de likalydande motionerna I: 248 och II: 359 har hemställts att gällande bestämmelser måtte kompletteras med en föreskrift av innebörd att rederiföretag, som förlorat ett eller flera fartyg, skall vara berättigat till helt överprisavdrag, därest de nyanskaffade fartygen äro av samma tontal som de förlorade. Huruvida ersättningstonnage är för handen eller ej är av betydelse dels för frågan, om omedelbart överprisavdrag skall medgivas ned till förkrigspris eller till 125 procent av detta pris, dels för frågan om provisorisk skattepåföring, som ligger annorlunda till vid avsättning för framtida anskaffning av ersättningstonnage än vid avsättning för framtida anskaffning av annat tonnage. Hittills gällande lagstiftning så ock propositionen anknyta begreppet ersättningstonnage till motsvarigheten i värde enligt den prisnivå som gällde vid krigsutbrottet. Då denna princip innebär en riktigare avvägningsgrund än en jämförelse av tontalet, vilken helt bortser från såväl det förlorade som det nyanskaffade tonnagets ålder och beskaffenhet, finner sig utskottet icke kunna tillstyrka nämnda förslag. Eftersom redan med gällande regler alla tillfällen till ersättande av förlorat tonnage lära tillvaratagas och den provisoriska skattepåföringen i olika former såsom redan framhållits medför de största möjligheter att vidtaga kompletterande åtgärder i framtiden, ser utskottet ingen anledning att av de i motionerna anförda skälen utbyta en i och för sig riktig bestämmelse mot en mindre rationell sådan.

I motionen I: 250 har gjorts ett uttalande, vilket torde böra uppfattas som en hemställan om sänkning av ovannämnda gräns av 125 procent till en gräns av 115 procent. Av skäl som anförts av chefen för finansdepartementet kan utskottet ej tillstyrka en sådan ändring.

I de likalydande motionerna I: 248 och II: 359 har hemställts om uppmjukning av hittills gällande och i propositionen föreslagna regler om rätt att erhålla avdrag för avsättning till pensionsstiftelse. Utskottet uppskattar till fullo de motiv som ligga bakom detta yrkande. Samma synpunkt har emellertid anlagts redan vid utformningen av gällande bestämmelser, i det dessa medgiva, förutom avdrag svarande mot förkrigskostnaden, dels avdrag

för nytillkommande årskostnad vid verklig pensionsförpliktelse, dels därutöver en tiondel av den s. k. övergångskostnaden, d. v. s. i huvudsak vad som vanligen brukar benämnas retroaktivavgift. Sistnämnda medgivande måste betraktas såsom innefattande en av sociala skäl lämnad eftergift, vilken enligt grunderna för krigskonjunktursbeskattningen eljest icke bort medgivas. Den såväl i propositionen som i nämnda motioner berörda frågan om olikheten mellan smärre företag av familjebolagstypen och övriga företag torde för övrigt vara svårare att komma till rätta med än som i motionerna göres gällande. Utskottet kan sålunda ej tillstyrka bifall till ifrågavarande yrkande. Att utskottet i visst avseende föreslår en ändring som innebär ett gynnande i fall av avsättning till pensionsstiftelse framgår av det följande.

I motionen I: 250 har gjorts gällande att den i punkten 4 f) av anvisningarna till 4 § upptagna bestämmelsen om avdrag för representationskostnad borde utgå eller omredigeras. Utskottet föreslår viss omformulering i förtydligande syfte och vill för övrigt framhålla att, när det i punkten i fråga talas om representation o. dyl. »i större omfattning än under förkrigsinkomståren», härmed måste avses en jämförelse med hänsyn till representationens verkliga omfattning och att följaktligen den höjda prisnivån här bör beaktas.

Beträffande punkten 8 b) i anvisningarna till 4 § hava i motionen I: 250 framställts vissa anmärkningar, vilka icke föranleda något särskilt uttalande från utskottets sida. Emellertid föreslår utskottet att i denna punkt införes ett stadgande avseende det fall att ett aktiebolag efter förkrigsinkomståren gjort nya avsättningar till sådan pensionsstiftelse, som avses i 1937 års lag om aktiebolags pensions- och andra personalstiftelser, och bolaget icke erlägger ränta å skulden till stiftelsen. Det synes rimligt att bolaget ej i ett sådant fall blir sämre ställt än det skulle blivit om bolaget behållit kapitalet självt. Om detta hade varit fallet, skulle bolaget visserligen ha fått erlägga skatt å ett mot avsättningen svarande belopp, och kapitalbehållningen hade varit lika mycket lägre. Då nu emellertid det kapital som tillför bolaget ifrågavarande avkastning faktiskt är obeskuret av skatt, är det ej orimligt att bolaget får såsom eget kapital medräkna hela beloppet. Att anordningen innebär ett visst gynnande av ifrågavarande avsättningar må anses vara på sin plats med hänsyn till avsättningarnas sociala betydelse. Där tillämpning av den i punkt 8 a) meddelade regeln om räntans beräkning i vissa fall till lägre belopp än 6 procent ifrågakommer, böra givetvis medel varom nu är fråga likställas med besparade vinstmedel.

I punkt 10 av anvisningarna till 4 §, som avser beräkning av inkomstminskning i rörelse, föreslår utskottet viss ändring. Det har nämligen synts utskottet att den skärpning som enligt Kungl. Maj:ts förslag här gjorts i förhållande till tidigare gällande lagstiftning icke är tillräckligt motiverad. I tidigare lagstiftning har varit stadgat, att där jämförelseinkomsten fastställts till högre belopp än medeltalet av inkomsterna för förkrigsinkomståren, beloppet av uppskattad inkomstminskning kunde bestämmas med utgångspunkt från nämnda medeltal, medan enligt det nu föreliggande förslaget en sådan beräkningsgrund skall vara obligatorisk. Där-

est ett företag erhållit en högre jämförelseinkomst än nämnda medeltal på grund av en stark utveckling under tiden närmast före krigsutbrottet, måste det anses obilligt att inkomstminskningen skall beräknas med en väsentligt oförmånligare utgångspunkt. Utskottet föreslår fördenskull en regel av den innebörden att om jämförelseinkomsten fastställs till högre belopp än det som motsvarar den högsta inkomsten under något av åren 1937—1939 eller däremot svarande räkenskapsår, beloppet av uppskattad inkomstminskning skall bestämmas med utgångspunkt från den högsta av dessa inkomster. Att året 1939 i detta sammanhang i sin helhet behandlas såsom likställt med förkrigsinkomstår, ehuru årets fyra sista månader infalla efter krigsutbrottet, föreslås av praktiska skäl. Någon oberättigad förmån torde ej denna föreskrift medgiva, då i varje fall ej ett högre belopp än den fastställda jämförelseinkomsten skall tagas till utgångspunkt vid beräkning av inkomstminskningen.

Beträffande ett i motionen I: 250 gjort uttalande rörande bevisskyldigheten vid rationalisering inom rörelse kan utskottet nöja sig med att hänvisa till chefens för finansdepartementet uttalande rörande samma fråga.

Beträffande beräkningen av merinkomst av *jordbruk* hava motionsvis framställts vissa yrkanden. I de under ordinarie motionstiden vid riksdagens början avlämnade likalydande motionerna I: 171 och II: 251 har yrkats att riksdagen ville dels införa en spärregel för jämförelseinkomstens beräkning, dels medgiva jordbruket kompensation för extraordinär kapitalförstöring. Spärregeln borde så utformas att för ett vart av förkrigsinkomståren inkomsten ej sattes lägre än till ett belopp motsvarande fem procent förräntning å antingen det egna »arbetande kapitalet» eller å detta samt upplånat kapital med avdrag för ränteutgifter, varvid den för den skattskyldige fördelaktigaste beräkningsgrunden skulle tillämpas. Såsom arbetande kapital skulle anses summan av »fastighetskapitalet», nämligen jordbruksvärdet med avdrag för skogsmarkens värde enligt vid senaste allmänna fastighetstaxering framkomna uppgifter, samt »driftskapitalet», nämligen värdet av levande och döda inventarier. I de i anledning av propositionen väckta likalydande motionerna I: 251 och II: 361 har yrkats att det i punkt 5 av anvisningarna till 5 § föreslagna avdrag med tio procent av den uppskattade merinkomsten, som vore avsett att täcka av kriget försakad värdeminskning genom försämrad hävd m. m., måtte beräknas efter andra grunder, t. ex. till fem procent av bruttoinkomsterna under beskattningsåret eller tjuugu procent av jämförelseinkomsten. Tillika har i dessa motioner uttalats att av Sveriges lantbruksförbund i dess yttrande över skatteberedningens promemoria angående krigskonjunkturskatt för år 1943 påvisade ojämnheter vid krigskonjunkturbeskattningen mellan jordbruk och andra förvärvskällor borde beaktas.

Redan när fråga om krigskonjunkturskatt å jordbruk första gången var före var uppmärksamheten klart inriktad på önskemålet att ej för jordbruksfastighet fastställa oförmånligare grunder än beträffande rörelse. Den omständigheten att inkomstberäkningen beträffande inkomst av jordbruk vid den ordinarie taxeringen i princip ej sker efter bokföringsmässiga grunder

föranledde emellertid att andra vägar än de som anlåtats vid beräkning av merinkomst av rörelse måste följas. Att detta förhållande kan hava den verkan att i ett eller annat avseende sådana förmåner som må hava medgivits beträffande rörelse ej i lika grad kunna komma jordbruket till godo lär till följd av dessa näringsgrenars olikheter vara ofrånkomligt. I det stora hela torde emellertid kunna fastslås att någon överbeskattning av jordbruket vid krigskonjunkturbeskattningen ej föreligger. Utskottet har också den uppfattningen att de av Sveriges lantbruksförbund i dess yttrande över skatteberedningens promemoria uttalade önskemålen i möjligaste mån tillgodosetts i propositionen. Bland de nyheter som årets proposition innehåller beträffande krigskonjunkturskatten är även bestämmelsen om ett sådant avdrag för försämrad hävd som påyrkas i de vid riksdagens början avgivna motionerna I: 171 och II: 251. Den i motionerna I: 251 och II: 361 anförda motiveringen för yrkandena om ändrade grunder för beräkningen av detta avdrag, vilka torde i främsta rummet åsyfta en höjning av avdraget, kan enligt utskottets förmenande icke anses tillräckligt vägande för att frångå propositionen. Ej heller finner sig utskottet kunna tillstyrka det i motionerna I: 171 och II: 251 framlagda förslaget om en schablonregel för beräkning av jämförelseinkomsten för jordbruk. Utskottet kan såsom skäl för sitt ståndpunkttagande i detta avseende hänvisa till motiv som anförts i tidigare år av utskottet avgivna betänkanden, senast betänkandet nr 36 vid 1942 års riksdag, där utskottet haft att taga ställning till liknande förslag.

Vad angår *skogsbrukets* krigskonjunkturbeskattning hava jämväl i de likalydande motionerna I: 251 och II: 361 framställts vissa yrkanden, nämligen dels att från dylik skatt måtte undantagas uttag av skogsprodukter till i jordbruk och skogsbruk anställd personal, dels att riksdagen måtte hos Kungl. Maj:t anhålla att vid fastställande av procentsatserna för krigskonjunkturvinst av skogsbruk större differentiering än som hittills ägt rum mellan olika prisområden bleve genomförd. Utskottet kan för sin del ej finna att, om skogsprodukter avyttrats till anställd personal för så högt pris att krigskonjunkturskatt bör utgå, anledning föreligger att eftergiva denna skatt. Vad angår fastställande av procentsatser för beräkning av prisstegring utöver omkostnadsökning m. m. för avyttrade skogsprodukter borde garanti föreligga, att de skattskyldigas intressen bliva vederbörligen tillgodosedda med hänsyn till den procedur som föregår procentsatsernas fastställande och sammansättningen av dels den sakkunnigberedning som i första hand utarbetar förslag i ämnet, dels centrala krigskonjunkturskattenämnden som avgiver förslag till Kungl. Maj:t. Utskottet anser sig kunna förutsätta att, även utan särskild skrivelse till Kungl. Maj:t, erforderlig differentiering mellan olika prisområden i den mån den är möjlig att åstadkomma också skall genomföras.

Utskottet föreslår att i andra stycket av punkt 5 i anvisningarna till 6 § införes ordet »högst» för att erhålla överensstämmelse med motsvarande regler i anvisningarna till 4 och 5 §§.

I motionen I: 250 har dels beträffande 8 § b) uttalats att det torde vara opsykologiskt att genom skattelagstiftningen motarbeta *uppfinnarverksam-*

het dels med avseende å 9 § yttrats att det där stadgade utjämningsavdraget vid beskattning av *realisationsvinst* vore otillräckligt. Att från krigskonjunkturbeskattning helt undantaga uppfinnarverksamhet vare sig denna bedrivs såsom rörelse eller tillfällig förvärvsverksamhet lär vara uteslutet, då grunderna för ifrågavarande beskattning i vissa fall av sådan verksamhet kunna anses alldeles särskilt påtagligt kräva dylik beskattning. Å andra sidan är det givetvis angeläget att icke beskattningen av uppfinnarverksamhet genom sin anordning får sådana verkningar som i motionen befaras. Särskilda bestämmelser i syfte att förekomma ett sådant resultat hava också införts, och, såvitt utskottet känner, har det ej heller visat sig att krigskonjunkturbeskattningen verkat återhållande på uppfinnarverksamhet. Även reglerna om krigskonjunkturbeskattning av *realisationsvinst* torde, särskilt med hänsyn till sättet för bevisbördans läggande i väsentlig mån å beskattningsmyndigheterna, kunna anses så billiga som omständigheterna medgiva. Någon anledning att beträffande utjämningsavdraget vid *realisationsvinst* frångå eljest gällande normer för sådant avdrag kan därför ej anses föreligga.

I motionen II:362 har hemställts att innehavare av jord- och skogsbruk måtte erhålla rätt till avdrag av 5,000 kronor från den fastställda merinkomsten, ett yrkande som torde böra så förstås att det i 10 § fastställda s. k. *bottenavdraget* å 3,000 kronor för sagda skattskyldiga ökas till 5,000 kronor. Avdragsökningen har i huvudsak motiverats därmed att de merinkomster som uppkomma för jordbruket under krisen till stor del bero på kapitalrealisation, och att krigskonjunkturbeskattningen av jordbruksinkomst berövar jordbrukarna möjlighet att fondera medel för att ersätta uppkommande kapitalförluster, medan industrien äger göra skattefria avsättningar för kommande behov. Krigskonjunkturskatten inkräktar emellertid icke på sådan vinst som skulle erhållits vid försäljningar under de förutsättningar som rådde innan kriget bröt ut och berör överhuvud icke sådana belopp som normalt kunna antagas bliva erforderliga för ersättningsanskaffning efter kriget. Där fråga är om realisation i kommunalskattelagens mening av inventarier, kreatur m. m., äger för övrigt någon krigskonjunkturbeskattning ej rum. I den mån fråga är om jordens utsugning på grund av försämrad hävd m. m. tages hänsyn härtill genom det särskilda i sådant avseende föreslagna avdraget. Genom sistnämnda avdrag synes motionens syfte vara delvis tillgodosett. Medgivande av avdragsrätt i den form som föreslås i motionen skulle dessutom medföra ett påtagligt avsteg från likställigheten mellan olika kategorier av skattskyldiga. Utskottet avstyrker därför denna motion.

Beträffande 10 § och dess anvisningar hava även i de likalydande motionerna I:248 och II:359 samt motionen I:250 yrkats sådana ändringar som bli en följd av motionärernas ståndpunkt beträffande utjämningsavdraget. Denna fråga har utskottet behandlat i det föregående.

I de likalydande motionerna I:251 och II:361 har yrkats att den i punkt 2 av anvisningarna till 10 § införda bestämmelsen att av inkomstminskning å jordbruk en fjärdedel skall presumeras hava berott på förhållanden som

avses i 1 § förordningen om krigskonjunkturskatt så ändras att presumptionen kommer att avse hälften av inkomstminskningen och att regeln gives retroaktiv verkan. Utskottet fastslår att redan den i propositionen intagna bestämmelsen innebär en av billighetsskäl föranledd ej obetydlig uppmjukning av förut gällande bestämmelser och finner ej skäl tillstyrka en längre gående eftergift.

Utskottet föreslår däremot i näst sista stycket av sist omnämnda anvisningspunkt en ändring såsom en konsekvens av den tidigare berörda ändringen i punkt 10 av anvisningarna till 4 § rörande beräkning av inkomstminskning. Enligt propositionen skall vid beräkning av inkomstminskning å jordbruk iakttagas att, där jämförelseinkomsten fastställs till högre belopp än medeltalet av inkomsterna för förkrigsinkomståren, beloppet av inkomstminskningen skall bestämmas med utgångspunkt från nämnda medeltal. Utskottets förslag innebär nu att, där jämförelseinkomsten fastställs till högre belopp än det som motsvarar den högsta inkomsten under något av åren 1937 och 1938, inkomstminskningen skall bestämmas med utgångspunkt från den högsta av dessa inkomster. Att ej året 1939 medtagits vid kalkylen liksom beträffande rörelse beror därpå att detta års inkomst överhuvud ej inverkar på taxeringen till krigskonjunkturskatt.

I motionen I:250 uttalas önskemålet att dels kvittningsreglerna i anvisningarna till 10 §, dels bestämmelserna rörande kostnadsutjämningsfond kompletteras med belysande exempel. I avvaktan härpå syntes det nödvändigt att kvittningen även mellan olika år företages av beskattningsmyndigheterna utan särskilt yrkande. Utskottet vill icke bestrida att sådana exempel skulle vara av värde. Detsamma kan emellertid göras gällande i lika grad beträffande åtskilliga väl så betydelsefulla andra föreskrifter i förordningen om krigskonjunkturskatt. Utskottet finner därför knappast skäl till ett uttalande om särskild form för spridande av upplysning rörande just de i motionen angivna frågorna. Motionens i andra hand uttryckta önskemål om skyldighet för beskattningsmyndigheterna att ex officio iakttaga reglerna om kvittning äro redan tillgodosedda i Kungl. Maj:ts förslag.

Utskottet föreslår i 21 § andra stycket en omformulering av rent redaktionell innebörd.

Då den i 38 § återopade skattestrafflagen är avsedd att träda i kraft först den 1 juli 1943, men förseelse enligt den ifrågavarande lagstiftningen kan begås dessförinnan, föreslår utskottet ett tillägg till nämnda paragraf i syfte att reglera detta förhållande.

Utskottets hemställan.

Under återopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

A) att riksdagen måtte, med förklarande att Kungl. Maj:ts förevarande proposition nr 193 icke kunnat av riksdagen oförändrad bifallas,

1) antaga följande såsom *utskottets förslag* betecknade

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

F ö r s l a g

till

förordning om krigskonjunkturskatt för år 1943.

Härigenom förordnas som följer.

Inledande bestämmelse.

1 §.

För inkomstökning, som uppkommit efter utgången av augusti 1939 och kan antagas hava berott på förhållanden föranledda av pågående krig eller dessförinnan rådande krigskonjunktur, skall i den omfattning och på det sätt nedan stadgas för år 1943 erläggas krigskonjunkturskatt till staten.

Skattepliktig inkomstökning och skattskyldighet.

2 §.

1 mom. Skattepliktig enligt denna förordning är efter utgången av augusti 1939 uppkommen inkomstökning hänförlig till

- a) inkomst av rörelse;
- b) inkomst av jordbruk;
- c) inkomst av skogsbruk;
- d) inkomst av annan fastighet;

e) inkomst i form av tantiem, provision, gratifikation eller likartad inkomst av tjänst eller tillfällig förvärvsverksamhet, därest inkomsten utgått från rörelse, jordbruk eller skogsbruk, samt inkomst av tillfällig förvärvsverksamhet såsom uppfinnare eller av tillfälligt uppdrag ävensom annan jämförlig inkomst av tillfällig förvärvsverksamhet; samt

- f) inkomst av icke yrkesmässig avyttring av fast eller lös egendom;

allt under förutsättning att inkomsten är skattepliktig enligt förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt eller är av beskaffenhet som i nästa stycke sägs.

I inkomst av rörelse inräknas vid tillämpning av denna förordning intäkt genom avyttring av sådana för stadigvarande bruk i rörelsen avsedda maskiner eller andra inventarier, som icke vid beräkning av värdeminskningsskatt enligt förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt hänföres till byggnad, så ock ersättning på grund av försäkring av dylika tillgångar, även om intäkten eller ersättningen ej är skattepliktig enligt nämnda förord-

*(Kungl. Maj:ts förslag.)**(Utskottets förslag.)*

ning eller intäkten enligt densamma hänföres till intäkt av tillfällig förvärvs-verksamhet.

2 mom. Skattskyldig enligt denna förordning är envar fysisk eller juri-disk person, vilken åtnjutit inkomstökning som avses i 1 mom., därest en-ligt förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt den fysiska eller juridiska personen vid 1943 års taxering är skattskyldig för den inkomst, var-till inkomstökningen hänför sig, eller, såvitt angår intäkt eller ersättning var-om sägs i 1 mom. andra stycket, för den inkomst, i vilken intäkten eller er-sättningen inräknas.

Från skattskyldighet undantagas systembolag som avses i förordningen an-gående försäljning av rusdrycker, aktiebolaget vin- och spritcentralen samt aktiebolaget svenska tobaksmonopolet så ock annat aktiebolag, från vilket ut-delningen i sin helhet tillfaller staten.

Oskift dödsbo anses vid tillämpning av denna förordning vara fysisk per-son.

Taxerad merinkomst.

3 §.

Vid tillämpning av denna förordning skall uppskattning av inkomster ske *dels* för det beskattningsår, för vilket taxering enligt förordningen om stat-lig inkomst- och förmögenhetsskatt äger rum år 1943 (*beskattningsåret*),

dels, utom vad angår inkomst av skogsbruk samt av icke yrkesmässig av-yttring av fast eller lös egendom, för ett vart av de två beskattningsår, som gått till ända närmast före den 1 september 1939 (*förkrigsinkomståren*).

Uppskattningen skall verkställas enligt bestämmelserna i förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt med sådana avvikelser, som erford-ras för att åstadkomma likformighet i inkomstberäkningen för de olika åren, samt under iakttagande av i denna förordning meddelade särskilda före-skrifter.

Såsom grund för bestämmande av inkomstökning fastställas, där ej an-nat följer av särskilda bestämmelser i denna förordning, den på ett antaget *jämförelseår* belöpande *jämförelseinkomsten*. Där ej särskilda förhållanden till annat föranleda, skall såsom jämförelseinkomst upptagas medeltalet av in-komsterna för förkrigsinkomståren, dock under iakttagande att jämförelsein-komsten för fysisk person beträffande förvärvskälla, av vilken denne haft sin huvudsakliga försörjning, ej må bestämmas till lägre belopp än 3,000 kronor. Med ledning av den inkomst uppskattning varom nu stadgats fastställas, på sätt i 4—9 §§ närmare angives, *taxerad merinkomst* särskilt för en var av de inkomstgrupper, som angivas i 2 § 1 mom. första stycket a)—f).

Vid fastställande av den taxerade merinkomsten skall, i den omfattning som i denna förordning stadgas, genom särskilt *utjämningsavdrag* eller eljest i särskilt angiven ordning hänsyn tagas till höjning av den allmänna prisnivån och andra sådana ändringar av förhållandena från utgången av augusti 1939 till beskattningsårets slut, som ej beaktas genom eljest meddelade föreskrifter.

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

4 §.

1 mom. Beträffande rörelse skola inkomster för förkrigsinkomståren och beskattningsåret så ock jämförelseinkomsten uppskattas för varje förvärvskälla för sig.

Såsom särskild förvärvskälla i rörelse enligt denna förordning anses särskild förvärvskälla enligt kommunalskattelagen.

2 mom. Det belopp, varmed inkomsten för beskattningsåret av en till rörelse hänförlig förvärvskälla överstiger motsvarande jämförelseinkomst, med tillägg eller avdrag i förekommande fall för beräknad ränta å minskning eller ökning av eget kapital, utgör *uppskattad merinkomst* av förvärvskällan.

För varje förvärvskälla, för vilken uppskattad merinkomst fastställs, skall tillika på sätt i 4 och 5 mom. sägs fastställas, i vad mån denna kan antagas hava berott på förhållanden föranledda av pågående krig eller dessförinnan rådande krigskonjunktur.

Summan av de för samtliga till rörelse hänförliga förvärvskällor enligt andra stycket fastställda beloppen, minskad med de för samma förvärvskällor enligt 6 mom. beräknade utjämningsavdragen, skall, där ej fall som i 3 mom. avses är för handen, utgöra *taxerad merinkomst* av rörelse.

3 mom. Har skattskyldig, för vilken uppskattad merinkomst av till rörelse hänförlig förvärvskälla fastställs, haft annan till rörelse hänförlig förvärvskälla, beträffande vilken vid motsvarande tillämpning av bestämmelserna i 2 mom. första stycket underskott uppstår, skall för denna förvärvskälla *uppskattad inkomstminskning* till beloppet fastställas.

Tillika fastställs på sätt i 4 mom. sägs i vad mån den uppskattade inkomstminskningen kan antagas hava berott på förhållanden föranledda av pågående krig eller dessförinnan rådande krigskonjunktur.

Från det belopp, varmed merinkomst som i 2 mom. andra stycket sägs överstiger inkomstminskning som avses i andra stycket av detta mom. — eller, om det belopp, varmed de sammanlagda uppskattade merinkomsterna överstiga de sammanlagda uppskattade inkomstminskningarna, är lägre, från detta belopp — avräknas de för samma förvärvskällor enligt 6 mom. beräknade utjämningsavdragen. Återstoden upptages i fall som i detta mom. avses såsom *taxerad merinkomst*.

4 mom. Kan skattskyldig visa, att i den uppskattade merinkomsten av viss förvärvskälla ingår belopp, varmed dold förkrigsreserv under beskattningsåret minskats, skall merinkomsten i motsvarande mån anses ej hava berott på förhållanden som omförmälas i 1 §. Såsom dold förkrigsreserv anses härvid belopp, varmed tillgångens verkliga värde vid utgången av augusti 1939 översteg dess i beskattningshänseende enligt denna förordning gällande värde vid nämnda tidpunkt.

I övrigt skall uppskattad merinkomst antagas hava berott på förhållanden som omförmälas i 1 §, där ej den skattskyldige med bärande sannolikhetsskäl ådagalägger, att inkomstökningen helt eller delvis skulle hava uppkommit oberoende av sådana förhållanden.

*(Kungl. Maj:ts förslag.)**(Utskottets förslag.)*

Uppskattad inkomstminskning skall antagas hava berott på förhållanden som omförmälas i 1 §, i den mån det ej framgår såsom sannolikt att inkomstminskningen ej berott på sådana förhållanden.

5 mom. Kungl. Maj:t äger, efter förslag av den i 32 § omförmälda centrala krigskonjunkturskattenämnden eller efter nämndens hörande, beträffande visst slag av rörelse bestämma särskild grund för fastställande huru stor del av uppskattad merinkomst skall, därest ej annat ådagaläggas, antagas hava berott på förhållanden som omförmälas i 1 §.

6 mom. Utjämningsavdrag fastställas för varje förvärvskälla för sig, såvitt den skattskyldige är fysisk person, till femton procent av jämförelseinkomsten, och

såvitt den skattskyldige är juridisk person, om jämförelseinkomsten ej överstiger 50,000 kronor, till femton procent av denna, och, om jämförelseinkomsten är högre, till femton procent av den del av jämförelseinkomsten, som ej överstiger tolv procent av genomsnittligt eget kapital i förvärvskällan under andra förkrigsinkomståret — eller, såvitt angår skattskyldig som börjat bedriva ifrågavarande rörelse först efter andra förkrigsinkomstårets utgång, under första verksamhetsåret — men minst 7,500 kronor,

dock för såväl fysisk som juridisk person till minst femton procent av den merinkomst av förvärvskällan som återstår efter tillämpning av 4 mom.

Om kostnadsutjämningsfond som avses i 16 § tages i anspråk under beskattningsåret, må utjämningsavdrag ej beräknas till högre belopp än den uppskattade merinkomst som skulle hava uppkommit, därest sådan fond ej tagits i anspråk.

Om kostnadsutjämningsfond som avses i 16 § tages i anspråk under beskattningsåret, må utjämningsavdrag ej åtnjutas med högre belopp än den merinkomst, som skulle hava beräknats enligt 2 mom. andra stycket, därest sådan fond ej tagits i anspråk.

7 mom. Vad i 28 § 2 mom. kommunalskattelagen samt förordningen den 19 juni 1942 med särskilda bestämmelser beträffande taxering för inkomst år 1943 av ersättning på grund av försäkring för förlust av fartyg eller köpeskillning vid avyttring av fartyg stadgas om särskild ordning beträffande beskattning av ersättning eller köpeskillning som nu sagts skall icke äga tillämpning vid taxering till krigskonjunkturskatt, utan skall vid uppskattning av inkomst såväl för förkrigsinkomståren som för beskattningsåret beträffande dylik ersättning eller köpeskillning förfaras enligt de regler, som gälla för taxering av ersättning på grund av försäkring av annan till inventarier hänförlig egendom än fartyg, eller av köpeskillning vid avyttring av sådan annan egendom.

Om provisorisk påföring av skatt i fall som nu sagts stadgas i 18 §.

(Se vidare anvisningarna.)

5 §.

1 mom. Beträffande jordbruk skall uppskattad merinkomst beräknas gemensamt för olika förvärvskällor till det belopp, varmed inkomsten av jordbruk under beskattningsåret, med tillägg eller avdrag i förrekommande fall

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

för beräknad ränta å minskning eller ökning av eget kapital, överstiger motsvarande jämförelseinkomst. Till inkomst av jordbruk hänföres inkomst av jordbruksfastighet med undantag av inkomst av skogsbruk.

2 mom. Den uppskattade merinkomsten av jordbruk skall upptagas såsom *taxerad merinkomst*, i den mån den kan antagas hava berott på förhållanden som avses i 1 § och icke utgör kompensation för förhållanden som avses i 3 § sista stycket.

(Se vidare anvisningarna.)

6 §.

Beträffande *skogsbruk* skall såsom inkomstökning beroende på förhållanden som avses i 1 § upptagas så stor del av de under beskattningsåret åtnjutna intäkterna av skogsbruk genom avyttring eller uttag för förädling eller förbrukning i egen rörelse som kan anses hava uppkommit genom prisstegring från förkrigsinkomståren utöver vad som erfordrats för att täcka omkostnadernas ökning. Dylik inkomstökning skall, till den del den ej anses utgöra kompensation för förhållanden som i 3 § sista stycket sägs, efter skälig nedläggning i syfte att befordra med hänsyn till folkhushållningen önskvärd avverkning, upptagas såsom *taxerad merinkomst* av skogsbruk; dock skall den taxerade merinkomsten ej upptagas till högre belopp än som av den skattskyldige visas hava motsvarat beräknad nettointäkt av skogsbruk under beskattningsåret.

(Se vidare anvisningarna.)

7 §.

1 mom. Beträffande inkomst av *annan fastighet* skall det belopp, varmed inkomsten för beskattningsåret, beräknad gemensamt för olika förvärvskällor, överstiger motsvarande jämförelseinkomst, med tillägg eller avdrag i förekommande fall för beräknad ränta å minskning eller ökning av eget kapital, utgöra *uppskattad merinkomst*.

2 mom. Det fastställs i vad mån den uppskattade merinkomsten av annan fastighet med sannolikhet kan anses hava berott på förhållanden som omförmälas i 1 §. Det sålunda fastställda beloppet minskat med utjämningsavdrag som i 3 § sista stycket sägs, utgörande femton procent av jämförelseinkomsten, upptages såsom *taxerad merinkomst*.

(Se vidare anvisningarna.)

8 §.

Beträffande under beskattningsåret åtnjuten inkomst i form av *tantiem* eller annan inkomst som avses i 2 § 1 mom. e) skall, där ej annat följer av vad nedan stadgas, gemensamt för inkomst av tjänst och av tillfällig förvärvsverksamhet såsom *taxerad merinkomst* upptagas

a) till intäkt av tjänst eller tillfällig förvärvsverksamhet hänförligt belopp, vars storlek varit beroende *antingen* av sådant resultat av rörelse som belöper på tiden efter utgången av augusti 1939 eller av omsättningen i eller omfatt-

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

ningen av efter nämnda tidpunkt bedriven rörelse eller av sådant resultat av jordbruk eller skogsbruk som belöper på tiden efter utgången av år 1939, samt till intäkt av tillfällig förvärvsverksamhet, dock ej realisationsvinst, hänförligt belopp, vars storlek varit beroende av resultatet av tillfällig affär som gjorts efter utgången av augusti 1939,

i båda fallen försåvitt ej den skattskyldige med bärande sannolikhetsskäl ådagalägger att motsvarande intäkt skulle hava uppkommit oberoende av förhållanden som omförmälas i 1 §, så ock

b) intäkt i andra fall än nu sagts av tillfällig verksamhet såsom uppfinnare eller av tillfälligt uppdrag eller av annan jämförlig tillfällig förvärvsverksamhet, i den mån intäkten uppenbarligen överstigit det vederlag för uppdraget eller det eljest utförda arbetet som den skattskyldige skäligen kunnat betinga sig, om förhållanden som i 1 § sägs ej varit för handen.

Såsom taxerad merinkomst skall dock i intet fall upptagas högre belopp än det, varmed inkomst av tjänst och av tillfällig förvärvsverksamhet, med undantag av realisationsvinst och lotterivinst samt belopp som erhållits genom restitution av allmänna skatter, för beskattningsåret överstiger motsvarande jämförelseinkomst med tillägg av ett belopp svarande mot utjämningsavdrag som i 3 § sista stycket sägs, utgörande femton procent av jämförelseinkomsten.

(Se vidare anvisningarna.)

9 §.

Beträffande realisationsvinst vid icke yrkesmässig avyttring av fast eller lös egendom skall prövas i vad mån den kan antagas hava berott på värdeökning uppkommen efter utgången av augusti 1939, med rätt för den skattskyldige att med bärande sannolikhetsskäl ådagalägga att vinsten skulle hava uppkommit oberoende av förhållanden som omförmälas i 1 §. Det sålunda framkomna beloppet, minskat med avdrag som stadgas i andra stycket samt med utjämningsavdrag som i 3 § sista stycket sägs, utgörande femton procent av beloppet, upptages såsom *taxerad merinkomst*.

Vid fastställande av den taxerade merinkomsten må avdrag ske dels för realisationsförlust vid avyttring av fast eller lös egendom, beräknad efter samma grunder som tillämpats vid uppskattningen av realisationsvinsten, dels, om den skattskyldige normalt pläгат beskattas för realisationsvinst, för ett med hänsyn därtill avvägt skäligt belopp.

(Se vidare anvisningarna.)

Beskattningsbar merinkomst.

10 §.

1 mom. Till krigskonjunkturskatt *beskattningsbar merinkomst* fastställs särskilt för rörelse och särskilt för övriga förvärvskällor tillsammans.

Vid fastställande av beskattningsbar merinkomst skall från de taxerade merinkomsterna sammanlagt avdragas

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

dels belopp som den skattskyldige visar sig hava utgivit såsom gåva för luftvärnet eller luftskyddet eller för hemvärnet eller dess underavdelningar eller till sjövärnsskåren eller densamma underställda sjövärnsflottiljer och som fått avdragas vid taxeringen till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt år 1943 men för vilket avdrag enligt denna förordning ej skett vid beräkning av uppskattad merinkomst av rörelse,

dels ett belopp utgörande så många procent av de taxerade merinkomsterna som antalet kronor, varmed den sammanlagda utdebiteringen per skatte-krona på grundval av den skattskyldiges taxering till kommunal inkomstskatt år 1941, efter avdrag för därå belöpande statsbidrag av skatteutjämnings-medel, överstigit femton kronor,

dels ock ett belopp av 3,000 kronor.

Avdrag som ovan sagts tillgodonjutes i första hand från taxerad merinkomst av rörelse. Återstående avdrag göres från summan av övriga taxerade merinkomster. Därest kostnadsutjämningsfond som avses i 16 § tages i anspråk under beskattningsåret, må ovannämnda avdrag å 3,000 kronor medgivas allenast i den mån dylikt avdrag skulle kunnat tillgodonjutas om sådan fond ej tagits i anspråk.

Har skattskyldig, för vilken taxerad merinkomst fastställes, under beskattningsåret haft annan, krigskonjunkturskatt underkastad förvärvskälla, som vid tillämpning av denna förordnings föreskrifter utvisar inkomstminskning, skall vid den beskattningsbara merinkomstens bestämmande skäligt avdrag utöver vad ovan sagts medgivas med högst inkomstminskningens belopp. Har den skattskyldige under beskattningsåret även haft annan, krigskonjunkturskatt icke underkastad förvärvskälla, som kan anses utvisa inkomstökning i förhållande till förkrigsinkomståren, bör skäligt hänsyn därtill tagas vid avdragets bestämmande.

2 mom. Har skattskyldig, för vilken taxerad merinkomst fastställes, under de beskattningsår taxeringarna till krigskonjunkturskatt åren 1941 och 1942 avsågo haft krigskonjunkturskatt underkastad förvärvskälla, som vid tillämpning av de vid nämnda taxeringar gällande föreskrifterna utvisade inkomstminskning, för vilken avdrag vid nämnda taxeringar skulle hava medgivits, därest inkomstökning å annan, krigskonjunkturskatt underkastad förvärvskälla förelegat, skall jämväl avdrag för sådan inkomstminskning medgivas vid den beskattningsbara merinkomstens bestämmande, dock endast i den mån avdrag för inkomstminskningen ej kunnat utnyttjas vid taxeringarna åren 1941 och 1942.

3 mom. Beskattningsbar merinkomst utföres dels för rörelse, dels för övriga förvärvskällor gemensamt i fulla hundratal kronor, så att överskjutande belopp, som icke uppgår till fullt hundratal kronor, bortfaller.

(Se vidare anvisningarna.)

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

Beräkning av krigskonjunkturskatt.

11 §.

1 mom. För krigskonjunkturskatten fastställles ett *grundbelopp*. Detta skall utgöra,

a) beträffande rörelse:

å den del av den beskattningsbara merinkomsten, som
 ej överstiger 20 % av motsvarande jämförelseinkomst:..... 50 %,
 överstiger 20 men ej 50 % av motsvarande jämförelseinkomst:..... 60 %,
 » 50 % » » » :..... 70½%,

b) beträffande övriga förvärvskällor:

50 procent av den beskattningsbara merinkomsten.

Avser beskattningsåret ej samma antal månader som det antagna jämförelseåret, skall motsvarande jämförelseinkomst upptagas till ett med hänsyn härtill jämkat belopp. Den motsvarande jämförelseinkomsten utföres i fulla hundratal kronor, så att överskjutande belopp, som icke uppgår till fullt hundratal kronor, bortfaller.

2 mom. Krigskonjunkturskatten skall utgöra det enligt 1 mom. fastställda grundbeloppet efter avdrag av de belopp varmed statlig inkomst- och förmögenhetsskatt, värnsskatt och särskild skatt å förmögenhet för den skattskyldige skulle hava minskats, om krigskonjunkturskattens grundbelopp avdragits från det till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt taxerade beloppet och det därefter återstående beloppet utgjort taxerat belopp.

12 §.

Skall jämlikt 19 § förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt för äkta makar fastställas gemensamt beskattningsbart belopp, skall i förekommande fall jämväl till krigskonjunkturskatt beskattningsbar merinkomst särskilt för rörelse och särskilt för övriga förvärvskällor fastställas för makarna gemensamt.

Kan ene maken helt eller delvis ej utnyttja avdrag för inkomstminskning eller realisationsförlust, må det återstående avdraget tillgodonjutas av den andre maken, som om denne själv haft inkomstminskningen eller realisationsförlusten. Vad nu stadgats om inkomstminskning skall gälla även förvärvskällor som avses i 5—8 §§. Avdrag som omförmäles i 10 § skall, i den mån det ej utgör avdrag för gåva till luftvärnet, luftskyddet, hemvärnet eller sjövärnet, vilket kunnat utnyttjas av den av makarna som givit gåvan, med motsvarande tillämpning av där meddelade föreskrifter ske från den för båda makarna sammanlagda taxerade merinkomsten.

Krigskonjunkturskatten beräknas efter den för båda makarna sammanlagda beskattningsbara merinkomsten, såvitt angår rörelse med hänsyntagande

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

till den för båda sammanlagda jämförelseinkomsten, och fördelas å makarna, särskilt för rörelse och särskilt för övriga förvärvskällor, efter förhållandet mellan deras taxerade merinkomster av motsvarande förvärvskällor.

Vid beräkning enligt 11 § 2 mom. av avdrag från det till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt taxerade beloppet i fall som avses i 19 § förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt iakttages att avdraget må, i den mån det ej kunnat utnyttjas av den därtill närmast berättigade maken, tillgodokomma den andre maken.

Provisorisk påföring av krigskonjunkturskatt.

13 §.

Krigskonjunkturskatt må efter framställning från skattskyldig, som taxeras för merinkomst av rörelse, påföras allenast provisoriskt

- a) för framtida nedskrivning av ersättningslager (14 §),
- b) för mötande av framtida prisfall (15 §),
- c) för kostnadsutjämning (16 §),
- d) för befarad framtida värdeminskning (17 §),
- e) för framtida anskaffning av ersättningstonnage med mera (18 §), samt
- f) för framtida nyanskaffning av fartyg (19 §).

14 §.

Provisorisk påföring av krigskonjunkturskatt för framtida nedskrivning av ersättningslager skall ske,

därest lager av tillgångar avsedda för omsättning eller förbrukning i rörelse minskats sedan sista förkrigsinkomstårets utgång eller, om lagret vid utgången av augusti 1939 visas hava varit större än vid sista förkrigsinkomstårets utgång, sedan utgången av augusti 1939,

samt en särskild varuförnyelsefond för beskattningsåret avsatts för nedskrivning av lager, som den skattskyldige har för avsikt att anskaffa i stället för sålunda avgången lagertillgång.

Den provisoriska påföringen skall avse det belopp, varmed skatten skulle hava minskats, om vid beskattningsårets slut nya lagertillgångar hade anskaffats för lagrets uppbringande till samma storlek som vid sista förkrigsinkomstårets utgång, eller, om lagret vid utgången av augusti 1939 var större än vid sista förkrigsinkomstårets utgång, till samma storlek som vid utgången av augusti 1939, och enligt i denna förordning medgivna grunder nedskrivits högst med det till varuförnyelsefonden avsatta beloppet.

(Se vidare anvisningarna.)

15 §.

Provisorisk påföring av krigskonjunkturskatt för mötande av framtida prisfall skall ske,

därest under beskattningsåret tillgångar avsedda för omsättning eller förbrukning i rörelse inköpts men ej levererats,

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

samt en särskild prisfluktuationsfond för beskattningsåret avsatts för att möta framtida prisfall å dessa tillgångar.

Den provisoriska påföringen skall avse det belopp, varmed skatten skulle hava minskats, om de inköpta lagertillgångarna hade levererats under beskattningsåret och vid beskattningsårets utgång enligt i denna förordning medgivna grunder nedskrivits högst med det till prisfluktuationsfonden avsatta beloppet.

(Se vidare anvisningarna.)

16 §.

Provisorisk påföring av krigskonjunkturskatt *för kostnadsutjämning* skall ske,

därest en särskild kostnadsutjämningsfond för beskattningsåret avsatts för att användas till omkostnader i rörelsen under ett följande år.

Den provisoriska påföringen skall avse det belopp, varmed skatten skulle hava minskats, om de avsatta medlen använts för avdragsgilla omkostnader under beskattningsåret.

Provisorisk påföring av krigskonjunkturskatt enligt denna paragraf må ej medgivas, därest restitution av provisoriskt påförd krigskonjunkturskatt för tidigare år skett för omkostnader under beskattningsåret.

(Se vidare anvisningarna.)

17 §.

Provisorisk påföring av krigskonjunkturskatt *för befarad framtida värde-minskning* skall ske,

därest i räkenskaperna för beskattningsåret beträffande tillgång för stadigvarande bruk i rörelse avskrivning skett för överpris eller merkostnad,

men avdrag för motsvarande belopp vid inkomstuppskattning enligt denna förordning finnes ej kunna medgivas.

Den provisoriska skattepåföringen skall avse det belopp, varmed skatten skulle hava minskats, om det i räkenskaperna gjorda avdraget i sin helhet hade medgivits vid inkomstuppskattningen.

(Se vidare anvisningarna.)

18 §.

Provisorisk påföring av krigskonjunkturskatt *för framtida anskaffning av ersättningstonnage med mera* skall ske,

därest under beskattningsåret rörelse tillhörigt fartyg försålts eller fartyg eller annan tillgång för stadigvarande bruk i rörelse förlorats,

och köpeskillingen eller försäkringssumman eller del därav insatts å särskilt konto hos riksbanken för att användas, om det insatta beloppet utgöres av köpeskillig för fartyg, till anskaffande av annat eller andra fartyg, och, om det utgöres av försäkringssumma för förlorad tillgång, till anskaffande av fartyg eller annan tillgång för stadigvarande bruk.

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

Den provisoriska påföringen skall avse det belopp, varmed skatten skulle hava minskats, om den i den beskattningsbara merinkomsten ingående del av det insatta beloppet, som överstiger den avyttrade eller förlorade tillgångens värde, avdragits vid inkomstuppskattningen. Med tillgångens värde förstås härvid dess i beskattningsavseende enligt denna förordning gällande värde när avyttringen ägde rum eller förlusten timade, eller, om tillgången när den avyttrades eller förlorades var belastad med intecknad gäld, nämnda värde med avdrag av gälden.

(Se vidare anvisningarna.)

19 §.

Provisorisk påföring av krigskonjunkturskatt för *framtida nyanskaffning av fartyg* skall ske,

därest i annat fall än som avses i 18 § skattskyldig som driver rederirörelse å särskilt konto hos riksbanken insatt belopp för att användas till anskaffande av fartyg.

Den provisoriska påföringen skall avse det belopp, varmed skatten skulle hava minskats, om halva det insatta beloppet, dock högst hälften av den vid inkomstuppskattning enligt denna förordning beräknade inkomsten för beskattningsåret, avdragits vid inkomstuppskattningen.

(Se vidare anvisningarna.)

20 §.

Har fond som i 14, 15 eller 16 § avses ej avsatts i balansräkningen för beskattningsåret eller har sådan fond avsatts med mindre belopp än som sedermera visar sig hava varit önskvärt, må såsom avsättning godkännas skriftlig förklaring av den skattskyldige, att i räkenskaperna för det på beskattningsåret närmast följande räkenskapsåret överföring till sådan fond skall göras från fond eller konto, som fanns vid beskattningsårets utgång och som kunde disponeras för de i nämnda paragrafer angivna ändamålen.

För skattskyldig, som ej i sina räkenskaper gjort avsättning till kostnadsutjämningsfond eller avgivit förklaring som i första stycket sägs, må lika med sådan avsättning anses redovisning å särskild blankett enligt formulär, som fastställles av Kungl. Maj:t, av för kostnadsutjämningsfond disponibla medel å sådana fonder eller konton i balansräkningen för beskattningsåret som kunnat tagas i anspråk för avsättning till kostnadsutjämningsfond, i den mån dessa ej utnyttjats för provisorisk påföring av krigskonjunkturskatt för år 1942. Såsom sådana medel må i sista hand upptagas förefintlig, genom nedskrivning eller avskrivning under beskattningsåret eller närmast föregående beskattningsår bildad, vid taxering för dessa år ej godkänd dold reserv i varulager eller tillgång för stadigvarande bruk, vilken, om nedskrivningen eller avskrivningen ej skett, kunnat tagas i anspråk för avsättning till kostnadsutjämningsfond. Kan skattskyldig, för vilken dylika fonder, konton eller andra medel ej skulle räckt till för sådan avsättning, visa att eget kapital, som fanns vid beskattningsårets utgång, ej därefter till någon del uttagits ur

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

rörelsen, eller, där den skattskyldige är fysisk person, att sådant kapital uttagits endast för nödiga kostnader, må det felande beloppet i stället redovisas i andra medel. Den skattskyldige är pliktig att i fall som i detta stycke avses årligen vid deklaration till krigskonjunkturskatt bilägga uppgift å blankett som nyss sagts utvisande i vad mån ifrågavarande medel alltjämt äro i behåll.

Det i 18 och 19 §§ angivna villkoret om insättning i riksbanken skall anses fullgjort, om dylik insättning skett senast den 31 juli 1943 eller vid den senare tidpunkt före taxeringens avslutande, som landskamreraren bestämmer. Efter ansökan av skattskyldig äger Kungl. Maj:t i särskilda fall, där insättning i riksbanken skulle vålla den skattskyldige avsevärd svårighet, föreskriva, att insättning i riksbanken må ersättas med annan väsentligen likvärdig disposition av tillgångar eller, där synnerliga skäl därtill äro, fastställa annat villkor för den provisoriska skattepåföringen.

21 §.

Restitution av provisoriskt påförd krigskonjunkturskatt skall efter framställning från skattskyldig av prövningsnämnd medgivas, om och i den mån före viss tidpunkt, som sedermera fastställs,

a) varuförnyelsefond som i 14 § sägs använts för enligt denna förordning medgiven nedskrivning å lagertillgångar som anskaffats i stället för de under beskattningsåret avgångna lagertillgångarna,

b) lagertillgångar som i 15 § avses levererats och prisfluktuationsfonden använts för sådan nedskrivning av dessa tillgångar, som enligt denna förordning skulle medgivits för beskattningsåret, om tillgångarna då levererats,

c) kostnadsutjämningsfond som i 16 § sägs använts för omkostnader i rörelsen, för vilka avdrag skulle medgivits vid taxering till krigskonjunkturskatt, därest fonden ej disponerats för ändamålet,

d) tillgång som i 17 § sägs nedgått i värde under det, vartill den i beskattningsavseende enligt denna förordning avskrivits,

e) belopp, som enligt 18 eller 19 § insatts i riksbanken, disponerats för sådan anskaffning av tillgång som insättningen avsett, och i räkenskaperna sådan avskrivning å tillgången skett som enligt i denna förordning angivna grunder skulle kunnat godkännas vid taxering till krigskonjunkturskatt för anskaffningsåret, eller

f) tillgång som i e) sägs nedgått i värde under det, vartill den i beskattningsavseende enligt denna förordning avskrivits,

dock att, därest i fall som avses i 18 § den under beskattningsåret avytttrade eller förlorade tillgången varit belastad med intecknad gäld och där emot svarande belopp ej blivit insatt i riksbanken, den omständigheten att jämväl andra medel än i riksbanken insatta använts för anskaffning av den nya tillgången ej skall betaga den skattskyldige den rätt till restitution som skulle tillkommit honom, därest medlen uttagits ur riksbanken.

(Kungl. Maj:ts förslag.)

Har skattskyldig för visst år i stället för att jämlikt 16 § göra avsättning till kostnadsutjämningsfond lämnat redovisning å särskild blankett som i 20 § andra stycket sägs, må såsom omkostnad vilken berättigar till restitution enligt c) godkännas högst så stort belopp, som den skattskyldige visar hava i balansräkningen för varje år före beskattningsåret *efter det redovisningen lämnades* funnits kvar av de medel, vilkas redovisning godkänts såsom likvärdig med avsättning till kostnadsutjämningsfond. Såsom kvarvarande medel äger härvid den skattskyldige tillgodoräkna sig jämväl den erlagda krigskonjunkturskatt för vilken enligt ifrågakarande bestämmelser provisorisk skattepåföring erhållits.

Restitutionen skall i vart och ett av de i a)—f) angivna fallen avse det belopp, varmed skatten för beskattningsåret skulle hava minskats, om avdrag med den i punkten angivna nedskrivningen, omkostnaden, avskrivningen eller värdeminskningen skett vid den beskattningsbara merinkomstens fastställande.

Därest skattskyldig, vilken med medel ur kostnadsutjämningsfond gäldat samtliga på beskattningsåret belöpande omkostnader som i c) sägs men ej därigenom kunnat helt undgå inkomstminskning, till täckande helt eller delvis av denna disponerat ytterligare medel ur fonden, må i motsvarande mån restitution som ovan sagts äga rum, såsom om medlen använts för i c) avsedda omkostnader.

(Se vidare anvisningarna.)

22 §.

1 mom. Där insättning i riksbanken jämlikt 18 eller 19 § skett, är den skattskyldige ej pliktig erlagga enligt samma paragrafer provisoriskt påford krigskonjunkturskatt, förrän prövningsnämnd i den ordning som av Kungl. Maj:t fastställes meddelat särskilt föreläggande därom. Kungl. Maj:t äger utfärda föreskrifter rörande rätt för skattskyldig att disponera de hos riksbanken insatta medlen under iakttagande att säkerhet vinnes för betalning av den provisoriskt påforda skatten i den mån den ej kommer att bliva föremål för restitution.

Den som enligt 17 § erhållit provisorisk påföring av krigskonjunkturskatt för befarad framtida värdeminskning och som hos riksbanken ställt av riks-

*(Kungl. Maj:ts förslag.)**(Utskottets förslag.)*

banken godkänd säkerhet för skatten äger åtnjuta uppskov med skattens erläggande enligt bestämmelser, som meddelas av Kungl. Maj:t.

Har Kungl. Maj:t enligt 20 § tredje stycket fastställt särskilt villkor för provisorisk påföring av krigskonjunkturskatt i fall som avses i 18 eller 19 §, meddelar Kungl. Maj:t även de särskilda föreskrifter rörande skattens erläggande och restitution, som därav betingas.

2 mom. Har tillgång som i 18 eller 19 § avses anskaffats efter beskattningens utgång men senast den 31 juli 1943 eller vid den senare tidpunkt före taxeringens avslutande, som landskamreraren bestämmer, skall vid tillämpning av denna förordning så anses som om belopp, vilket använts för betalning av tillgången, varit insatt i riksbanken vid beskattningens utgång och sedermera disponerats för anskaffning av tillgången.

3 mom. Föreligga förutsättningar för restitution enligt 21 § redan före taxeringens verkställande, skall visserligen krigskonjunkturskatt provisoriskt påföras den skattskyldige, men skall prövningsnämnden efter framställning från denne i samband med taxeringen förklara att det skattebelopp, som restitutionen skulle avse, ej skall av den skattskyldige erläggas.

Förklaring som nu sagts skall ock efter framställning från den skattskyldige meddelas, därest efter taxeringen men före uppbörden restitution medges.

4 mom. Fråga om restitution i de i 21 § a) och c) angivna fallen prövas, sedan balansräkningen för vederbörligt år fastställts. Beträffande förfarandet vid restitution meddelar Kungl. Maj:t föreskrifter under iakttagande av stadgandet i 28 § andra stycket.

23 §.

Å erlagd, provisoriskt påfordrad krigskonjunkturskatt, som enligt 21 § restitueras, utgår ränta med två och en halv procent, dock ej i den mån fråga är om restitution enligt 21 § c).

Åtnjuter skattskyldig uppskov enligt 22 § 1 mom. med erläggande av krigskonjunkturskatt, är han pliktig att å det skattebelopp som slutligen fastställs betala ränta från den dag, då skatten enligt eljest gällande föreskrifter senast skolat erläggas, efter räntefot som av Kungl. Maj:t bestämmes.

Särskilda bestämmelser rörande dödsbo.

24 §.

Därest enligt 23 § eller 24 § 1 mom. förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt dödsbo efter skattskyldig befrias från skattskyldighet eller från erläggande av skatt, skall på särskild prövning av prövningsnämnd bero, huruvida och i vad mån härav föranledd befrielse från skattskyldighet till krigskonjunkturskatt eller från erläggande av sådan skatt skall äga rum.

Vad i 24 § 2 mom. förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt är stadgat om dödsbos och dödsbodlägares ansvarighet för dylik skatt skall äga motsvarande tillämpning i fråga om krigskonjunkturskatt.

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

Beskattningsort.

25 §.

Taxering till krigskonjunkturskatt skall ske i den kommun, som enligt 22 § förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt är den skattskyldiges beskattningsort.

Uppgiftsskyldighet och förfarande vid taxering till krigskonjunkturskatt.

26 §.

Taxeringsförordningens bestämmelser om taxering till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt skola i tillämpliga delar, med de avvikelser som nedan stadgas, lända till efterrättelse med avseende å taxering till krigskonjunkturskatt.

27 §.

1 mom. Fysisk eller juridisk person, som i sin år 1943 avlämnade självdeklaration uppgivit nettointäkt av rörelse eller inkomst av tantiem, provision eller gratifikation som utgått från rörelse, jordbruk eller skogsbruk, sammanlagt ej understigande 4,000 kronor, är, såvitt ej Kungl. Maj:t annorlunda föreskriver, pliktig att utan anmaning på heder och samvete avlämna deklaration till ledning för egen taxering till krigskonjunkturskatt.

Undantagen från deklaraionsplikt som nu sagts är fysisk person, för vilken för beskattningsåret av taxeringsnämnden fastställts ett till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt taxerat belopp å högst 6,000 kronor, så ock juridisk person som jämlikt 2 § 2 mom. är undantagen från skattskyldighet.

Deklarationen skall senast den 31 juli 1943 avlämnas till länsstyrelsen i det län, där taxeringen till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt ägt rum, eller, därest taxeringen ägt rum i Stockholm, till överståthållarämbetet.

2 mom. Annan än den, som på grund av bestämmelserna i 1 mom. har uppgiftsskyldighet, är pliktig att efter anmaning, inom tid som i anmaningen angives, på heder och samvete avlämna deklaration för egen taxering till krigskonjunkturskatt. Sådan deklarationsskyldighet föreligger dock ej beträffande inkomst av jordbruk och skogsbruk.

3 mom. Formulär till blanketter för deklaraioner enligt 1 och 2 mom. fastställas av Kungl. Maj:t.

4 mom. Efter anmaning är en var fysisk eller juridisk person pliktig att i den omfattning, som i anmaningen angives, meddela för sin taxering till krigskonjunkturskatt erforderliga uppgifter utöver dem som avses i 1 och 2 mom.

5 mom. Vanligt handelsbolag, kommanditbolag så ock rederi för registreringspliktigt fartyg skall utan anmaning till ledning för delägares taxering till

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

krigskonjunkturskatt avlämna deklaration på sätt och i den ordning i 1 mom. sägs.

6 mom. Rörande påföljd för underlåtenhet att avlämna deklaration för taxering till krigskonjunkturskatt skola taxeringsförordningens bestämmelser om underlåtenhet att avlämna självdeklaration hava motsvarande tillämpning; dock skall den i 39 § 1 mom. första stycket taxeringsförordningen stadgade påföljd för underlåtenhet att avlämna självdeklaration beträffande deklaration enligt 1 mom. här ovan inträda endast därest den skattskyldige underlåtit att efterkomma anmaning att inkomma med sådan.

Rörande påföljd för underlåtenhet att avlämna deklaration i fall som avses i 5 mom. skola taxeringsförordningens bestämmelser om underlåtenhet att avlämna uppgifter som i 34 § samma förordning sägs äga motsvarande tillämpning.

28 §.

Taxering verkställs av den ordinarie prövningsnämnd, som har att taga befattning med den skattskyldiges taxering till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt.

Frågor om rätt till restitution av provisoriskt påförd krigskonjunkturskatt skola handläggas av prövningsnämnd.

29 §.

1 mom. Det åligger landskamreraren att, med ledning av deklARATIONER och andra uppgifter enligt 27 § och tillgängliga handlingar rörande taxering jämlikt taxeringsförordningen, efter den skriftväxling med den skattskyldige och utredning i övrigt som finnes erforderlig, såsom underlag för taxeringen till krigskonjunkturskatt låta upprätta förslag till sådan taxering av envar skattskyldig, för vilken till krigskonjunkturskatt beskattningsbar merinkomst ifrågakommer.

Förslag rörande taxering till krigskonjunkturskatt såvitt angår inkomst av jordbruk och av skogsbruk skall genom landskamrerarens försorg upprättas med ledning av den skattskyldiges självdeklARATIONER och inhämtade upplysningar enligt formulär som fastställs av Kungl. Maj:t.

2 mom. Överensstämmer förslag enligt 1 mom. första stycket med deklaration, som avgivits av den skattskyldige, skall det så snart ske kan överlämnas till prövningsnämnden.

3 mom. Innebär förslag enligt 1 mom. första stycket avvikelse från den skattskyldiges deklaration eller är sådant förslag upprättat utan att deklaration avlämnats, skall det genom landskamrerarens försorg ofördröjligen i rekommenderat brev tillställas den skattskyldige.

Förslag som avses i 1 mom. andra stycket skall genom landskamrerarens försorg i rekommenderat brev tillställas den skattskyldige. Endast där särskilda omständigheter därtill föranleda må sådant brev avsändas senare än den 30 september 1943.

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

Skattskyldig, som icke åtnöjes med förslag till taxering, äger att inom viss tid förslaget översändande angiven tid till länsstyrelsen ingiva till prövningsnämnden ställda erinringar mot förslaget jämte den utredning han vill åberopa. Tid som nu sagts skall, där ej särskilda omständigheter göra det omöjligt, bestämmas till minst fjorton dagar efter förslaget mottagande.

Sedan landskamreraren vidtagit de ändringar i förslaget, vartill erinringarna må föranleda, skall förslaget så snart ske kan föreläggas prövningsnämnden.

30 §.

1 mom. Därest prövningsnämnden vid granskning av förslag rörande taxering till krigskonjunkturskatt finner anledning till annan avvikelse från detta än som föranledes av yrkande från den skattskyldige, bör denne därom underrättas och erhålla tillfälle inkomma med erinringar, innan taxeringen fastställs.

2 mom. Sedan prövningsnämnden verkställt taxeringen, antecknas denna i särskild längd (*krigskonjunkturskattelängd*) enligt formulär, som fastställs av Kungl. Maj:t.

3 mom. För taxering av skattskyldiga enligt denna förordning må prövningsnämndens arbete pågå till och med den 15 december.

Prövningsnämndens protokoll, i vad det avser taxering till krigskonjunkturskatt, skall justeras inom åtta dagar efter sista sammanträdet avslutande, dock senast den 21 december.

4 mom. Till en var skattskyldig som enligt 29 § 3 mom. tredje stycket framställt erinringar mot förslag rörande taxering till krigskonjunkturskatt så ock till en var i krigskonjunkturskattelängden upptagen annan skattskyldig, som taxerats med avvikelse från av honom avlämnad deklaration eller utan att deklaration avlämnats, skall vederbörande protokollförare senast den 23 december i rekommenderat brev översända utdrag ur krigskonjunkturskattelängden samt prövningsnämndens protokoll i vad den skattskyldige angår.

31 §.

Kungl. Maj:t förordnar för Stockholms stad och för varje län en i bokföring sakkunnig person att såsom konsulent enligt landskamrerarens bestämmande biträda prövningsnämnden vid taxeringen till krigskonjunkturskatt. Konsulent förordnas jämväl att enligt allmänna ombudets hos mellankommunala prövningsnämnden bestämmande biträda denna nämnd vid ifrågavarande taxering.

Kungl. Maj:t förordnar tillika en särskild konsulent att tillhandagå övriga konsulenter och taxeringsmyndigheterna med råd och upplysningar rörande taxering till krigskonjunkturskatt och att vara föredragande hos den nämnd som omförmäles i 32 §.

32 §.

Kungl. Maj:t förordnar en för hela riket gemensam nämnd (*centrala krigskonjunkturskattenämnden*) med uppgift att

*(Kungl. Maj:ts förslag.)**(Utskottets förslag.)*

dels efter framställning från landskamrerare eller allmänna ombudet hos mellankommunala prövningsnämnden eller från prövningsnämnd eller när anledning eljest anses föreligga avgiva yttranden i ärenden rörande taxering till krigskonjunkturskatt,

dels, när anledning därtill uppkommer, till Kungl. Maj:t avgiva förslag rörande tillämpning av denna förordning.

Nämnden skall bestå av ordförande och nio ledamöter. En av ledamöterna skall förordnas till vice ordförande. För varje ledamot utses en suppleant.

Nämnden är beslutförför, när sju medlemmar äro tillstädes.

Nämnden må, i den utsträckning Kungl. Maj:t förordnar, åtnjuta biträde av sakkunniga.

Beträffande nämndens verksamhet skola de i 110 §, 111 § 1 mom. samt 112 § taxeringsförordningen meddelade bestämmelserna äga motsvarande tillämpning.

33 §.

Deklaration eller annan uppgift enligt denna förordning skall av vederbörande myndighet biläggas och åtfölja den självdeklaration, till vilken den anknyter. Vad i 56 § 1 mom. taxeringsförordningen stadgas beträffande självdeklaration skall äga tillämpning jämväl beträffande handling som enligt vad nu sagts skall biläggas självdeklarationen.

Rörande rätt att taga del av självdeklaration samt av deklarationer och andra uppgifter enligt denna förordning skall vad i 56 § 1 mom. taxeringsförordningen stadgas beträffande sakkunnig gälla om konsulent enligt denna förordning, och skall vad i nämnda mom. stadgas beträffande ordförande och ledamöter i prövningsnämnd gälla om ordförande och ledamöter i den centrala krigskonjunkturskattenämnden. Rörande förbud för person, som sålunda fått del av självdeklaration eller deklaration eller annan uppgift enligt denna förordning, att offentliggöra eller yppa dess innehåll skola föreskrifterna i 56 § 1 mom. och 57 § taxeringsförordningen äga motsvarande tillämpning.

Ämbets- eller tjänsteman, vilken äger rätt att taga del av deklaration till krigskonjunkturskatt, äger jämväl rätt att taga del av den självdeklaration, vid vilken den bilagts eller skall biläggas, jämte därtill hörande uppgifter enligt taxeringsförordningen.

34 §.

För taxeringen till krigskonjunkturskatt må granskning av skattskyldigs bokföring enligt bestämmande i varje särskilt fall av landskamreraren eller allmänna ombudet hos mellankommunala prövningsnämnden verkställas av vederbörande konsulent så ock av person som verkställer bokföringsgranskning enligt taxeringsförordningen. Taxeringsförordningens föreskrifter skola härvid äga motsvarande tillämpning.

Dylik granskning må ock verkställas av den i 31 § andra stycket omfördäde konsulenten.

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

35 §.

1 mom. Beträffande besvär över taxering till krigskonjunkturskatt så ock över beslut rörande restitution av provisoriskt påfordrad sådan skatt skola taxeringsförordningens föreskrifter om taxering till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt äga motsvarande tillämpning med iakttagande

dels att besvärsmått tillkommer den skattskyldige och vederbörande landskamrerare,

dels att besvär över ordinarie prövningsnämnds beslut skola ingivas till vederbörande länsstyrelse eller kammarrätten före klockan tolv den 31 januari 1944.

Vid motsvarande tillämpning av taxeringsförordningens bestämmelser om besvär skall vad angår taxering till krigskonjunkturskatt underrättelse enligt 30 § 4 mom. i denna förordning likställas med underrättelse om avvikelse från självdeklaration, och skall vid motsvarande tillämpning av 123 § 2 mom. taxeringsförordningen besvärsmått, som tillkommer skattskyldig vilken icke erhållit föreskriven underrättelse före viss tid, avse det fall att den skattskyldige ej erhållit underrättelsen före den 15 januari 1944.

2 mom. Därest genom utslag av Kungl. Maj:t eller kammarrätten eller beslut jämlikt 123 § 2 eller 4 mom. taxeringsförordningen av prövningsnämnd sådan ändring sker i den skattskyldiges taxering till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt för inkomst under något av förkrigsinkomståren, att taxeringen till krigskonjunkturskatt bör bestämmas till annat belopp än som skett, må besvär med yrkande om härav föranledd ändring i taxeringen till krigskonjunkturskatt anföras hos prövningsnämnden eller, därest denna taxering i annan ordning är föremål för prövning i högre instans, hos denna instans för att prövas i sammanhang med målet i övrigt.

Rätt att anföras besvär som nu sagts tillkommer den skattskyldige, där han ej gjort sig skyldig till underlåtenhet, som avses i 27 § 6 mom. första stycket, samt vederbörande landskamrerare. Beträffande tiden för besvärens ingivande och handläggningen av desamma skall 124 a § 1 mom. taxeringsförordningen äga motsvarande tillämpning.

36 §.

1 mom. Äro för viss skattskyldig besvär samtidigt anhängiga över taxering enligt denna förordning och enligt taxeringsförordningen, skola besvärerna prövas i samband med varandra.

Därest efter anförda besvär eller eljest taxering till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt för år 1943 ändras eller påföres någon, skall samtidigt vidtagas därav betingad ändring i taxeringen till krigskonjunkturskatt, dock att, därest beslut om höjning av taxering till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt eller påföring av sådan taxering meddelas av kammarrätten eller Kungl. Maj:t, fråga om därav betingad höjning eller påföring av taxering till krigskonjunkturskatt skall handläggas av prövningsnämnd. Beslut rörande

*(Kungl. Maj:ts förslag.)**(Utskottets förslag.)*

de fråga som nyss sagts skall av prövningsnämnd meddelas så snart ske kan efter det kammarrättens utslag angående taxeringen till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt vunnit laga kraft eller Kungl. Maj:ts utslag angående samma taxering meddelats. Beträffande förslag i fråga om taxering till krigskonjunkturskatt i fall som nu avses skola bestämmelserna i 29 § äga motsvarande tillämpning under iakttagande att förslaget så snart ske kan bör tillställas den skattskyldige för erinringars avgivande. Vad sålunda stadgats angående prövningsnämnds handläggning av fråga rörande taxering till krigskonjunkturskatt skall dock ej äga tillämpning i fall där kammarrätten eller Kungl. Maj:t tidigare meddelat beslut angående samma taxering.

Det åligger länsstyrelsen att vid insändande till kammarrätten av besvär rörande taxering till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt i förekommande fall foga utdrag av krigskonjunkturskattelängden.

2 mom. Därest beslut om höjning av taxering till krigskonjunkturskatt eller påföring av sådan taxering meddelas av särskild prövningsnämnd, skola bestämmelserna i 13—20 §§ äga motsvarande tillämpning under iakttagande, dels att sådan skriftlig förklaring som i 20 § första stycket sägs må avse att överföring till viss fond skall göras i räkenskaperna för det år under vilket prövningsnämndens beslut meddelas, dels att insättning i riksbanken som i 20 § tredje stycket sägs skall ske inom tid som landskamreraren bestämmer.

Vad sålunda stadgats skall äga motsvarande tillämpning i fall där beslut om höjning eller påföring av taxering till krigskonjunkturskatt meddelas av kammarrätten eller Kungl. Maj:t, dock under iakttagande att beslut om provisorisk påföring av krigskonjunkturskatt i sådant fall efter framställning av den skattskyldige skall meddelas av prövningsnämnd. Sådan framställning skall göras inom två månader efter det kammarrättens eller Kungl. Maj:ts utslag delgivits den skattskyldige.

Rörande erläggande av provisoriskt påförd krigskonjunkturskatt i fall som i detta mom. avses samt restitution av sådan skatt äger Kungl. Maj:t utfärda särskilda föreskrifter.

Eftertaxering.

37 §.

1 mom. Har skattskyldig i deklaration eller annan uppgift, som avgivits till ledning vid taxering enligt denna förordning eller vid hans taxering för inkomst eller förmögenhet, lämnat oriktigt meddelande, eller har han, ehuru uppgiftspliktig, underlåtit avlämna uppgift eller infordrad upplysning, och har därav föranletts att han icke blivit taxerad till krigskonjunkturskatt eller att han blivit för lågt taxerad till sådan skatt, skall han eftertaxeras till krigskonjunkturskatt att utgå med det belopp, som genom berörda förfarande undandragits staten. Beträffande sådan eftertaxering skall vad i förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt är stadgat rörande eftertaxering

*(Kungl. Maj:ts förslag.)**(Utskottets förslag.)*

till dylik skatt äga motsvarande tillämpning, med iakttagande av att det skall ankomma på den skattskyldige att visa, att merinkomst, som fastställles på grund av eftertaxering, ej berott på förhållanden som i 1 § sägs.

2 mom. Därest eftertaxering ifrågakommer under år, då allmän taxering till krigskonjunkturskatt ej äger rum, skall eftertaxeringen verkställas av ordinarie prövningsnämnden med motsvarande tillämpning av taxeringsförordningens bestämmelser, därvid iakttages att eftertaxeringen antecknas i krigskonjunkturskattelängd, vilken såsom bilaga fogas vid prövningsnämndens protokoll.

3 mom. Därest eftertaxering sker, må med motsvarande tillämpning av bestämmelserna i 36 § 2 mom. provisorisk påföring ske av den därvid fastställda krigskonjunkturskatten.

Straffbestämmelse.

38 §.

Om ansvar i vissa fall för den, som i deklaration enligt denna förordning eller vid lämnande av uppgift som i 27 § sägs lämnat oriktig uppgift, stadgas i skattestrafflagen.

Har förseelsen begåtts innan skattestrafflagen träder i kraft, skall till ansvar dömas med motsvarande tillämpning av 38 § förordningen den 19 juni 1942 om krigskonjunkturskatt för år 1942.

Kostnader för taxeringsarbetet.

39 §.

Av taxeringen till krigskonjunkturskatt föranledda särskilda kostnader bestridas av statsmedel.

Särskild föreskrift.

40 §.

Kungl. Maj:t äger utfärda för tillämpning av denna förordning erforderliga föreskrifter.

Denna förordning träder i kraft dagen efter den, då förordningen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

Anvisningar

till 4 §.

1. Enligt punkt 1 av anvisningarna till 28 § kommunalskattelagen, sådan denna lyder enligt lag den 17 juni 1938, skall för annan skattskyldig än aktieföretag, ekonomisk förening, ömsesidigt försäkringsbolag eller sparbanksintäkt vid avyttring av för stadigvarande bruk i rörelse avsedda maskiner eller andra inventarier, vilka icke vid beräkning av värdeminskningsavdrag enligt nämnda lag hänföras till byggnad, under vissa förutsättningar upptagas till en del såsom intäkt av rörelse och till en del såsom intäkt av tillfällig förvärvsverksamhet. Med hänsyn till föreskriften i 2 § 1 mom. andra stycket i denna förordning skall vad sålunda stadgas icke gälla vid taxering till krigskonjunkturskatt, utan skall därvid intäkten i sin helhet upptagas såsom intäkt av rörelse. Såsom av sistnämnda stadgande framgår skall motsvarande gälla även där intäkt genom dylik avyttring ej är skattepliktig enligt förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt. Vad nu sagts avser även utfallande försäkringsbelopp vid förlust av tillgång varom är fråga och skall iakttagas beträffande såväl förkrigsinkomståren som beskattningsåret.

2. Den vid taxeringen till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt verkställda uppskattningen av inkomst av förvärvskälla hänförlig till rörelse för *förkrigsinkomståren* skall vid uppskattning av inkomst enligt denna förordning, förutom i fall som avses i 4 § 7 mom. samt i punkt 1 här ovan, frångås i den mån följande särskilda föreskrifter därtill föranleda.

a) Har vid värdering av tillgångar avsedda för omsättning eller förbrukning i rörelsen under något av förkrigsinkomståren mera avsevärd nybildning av dold reserv ägt rum genom nedskrivning eller mera avsevärd minskning av sådan reserv skett genom uppskrivning, skall vid inkomstuppskattningen för vardera förkrigsinkomståret tilläggas under året gjord sådan nybildning eller avdrags under året inträdd sådan minskning av den dolda reserven.

b) Har avdrag för värdeminskning å maskiner, inventarier, byggnader eller andra dylika tillgångar för stadigvarande bruk för något av förkrigsinkomståren vid taxeringen till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt medgivits med belopp mera avsevärt överstigande vad som kan antagas hava motsvarat den verkliga värdeminskningen under året, skall det överskjutande beloppet tilläggas vid inkomstens uppskattning.

c) Har för något av förkrigsinkomståren avdrag skett för avsättning till konjunkturinvesteringsfond eller, med större belopp än som kan anses motsvara normal årsavsättning, till pensionering av anställda eller annat likartat ändamål, skall beloppet tilläggas vid inkomstuppskattningen.

Har å andra sidan för något av förkrigsinkomståren i inkomsten ingått

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

belopp av sådant slag och av sådan storlek som uppenbarligen ej kan anses för rörelsen normalt, skall sådant belopp ej upptagas såsom intäkt.

d) Huru förfaras skall med utdelning å svenska aktier och andelar i svenska ekonomiska föreningar samt med beräkning av ränta å eget kapital nedlagt i rörelsen framgå af punkterna 5 och 8 här nedan.

3. Såsom *jämförelseinkomst* skall i regel upptagas medeltalet av inkomsterna för båda förkrigsinkomståren. Är det uppenbart, att detta medeltal ej utgör ett godtagbart uttryck för den skattskyldiges normala årsinkomst av förvärvskällan vid tiden närmast före krigsutbrottet, men kan det antagas, att ettdera förkrigsinkomstårets inkomst utgör ett bättre samt i och för sig godtagbart uttryck för nämnda årsinkomst, skall denna inkomst vara jämförelseinkomst. Har den skattskyldige ej bedrivit rörelse under hela det förra men under hela det senare förkrigsinkomståret, skall i regel inkomsten för det senare året vara jämförelseinkomst. Hava förkrigsinkomståren visat underskott eller eljest uppenbart onormala vinstresultat, skall jämförelseinkomsten fastställas till annat belopp, som med hänsyn till omständigheterna kan anses skäligt. Den omständigheten att ett av förkrigsinkomståren visat underskott bör i regel anses utgöra skäl att på sätt nu sagts bestämma jämförelseinkomsten till annat belopp än medeltalet av inkomsterna för förkrigsinkomståren.

Har den skattskyldige ej bedrivit ifrågakommande rörelse under något förkrigsinkomstår eller har han bedrivit densamma endast under del av sådant år, fastställes jämförelseinkomsten med hänsyn till omständigheterna. Såsom exempel på i dylika fall ifrågakommande uppskattningsgrunder må följande anföras. Därest rörelsen övertagits från annan, som under förkrigsinkomståren eller ett av dessa bedrivit rörelse under likartade förhållanden, kan stundom jämförelseinkomsten fastställas med ledning av rörelsens resultat i förre innehavarens hand. Är åter fråga om ny rörelse eller övertagen rörelse, för vilken dylik beräkning av jämförelseinkomsten finnes ej kunna ifrågakomma, må denna fastställas med ledning af resultatet af annan jämförbar rörelse, som under förkrigsinkomståren bedrivits under likartade förhållanden. Står ej annan uppskattningsgrund till buds, må såsom jämförelseinkomst fastställas ett belopp, motsvarande skälig ränta antingen å eget kapital, beräknat enligt punkt 8 här nedan, eller, om därigenom större förmån vinnes, å såväl eget som upplånat kapital med avdrag för den å sistnämnda kapital under beskattningsåret belöpande räntan, i båda fallen med tillägg beträffande enskild skattskyldig af skäligt värde å dennes personliga arbetsinsats. Ränta å kapital som nu sagts må beräknas efter en räntefot af lägst sex procent. Till upplånat kapital må vid beräkning som nu avses ej hänföras varuskulder eller uppburna förskott å leveranser. Om ej särskilda förhållanden till annat föranleda, antages vid dylik beräkning kapitalet hava under hela jämförelseåret utgjort samma belopp som vid beskattningsårets ingång. Vid uppskattning af värdet å den personliga arbetsinsatsen må skälig hänsyn tagas till intäktsbelopp, som rörel-

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

seidkaren under förkrigsinkomståren erhållit i annan verksamhet. Har rörelse av den skattskyldige bedrivits endast under senare delen av det sista förkrigsinkomståret, kan för den förra delen av detta år motsvarande tillämpning av nu angivna regler ifrågakomma. I dylikt fall anses så stort kapital hava varit under förra delen av året nedlagt i rörelsen, som när rörelsen började bedrivas var nedlagt i denna.

För fysisk person må jämförelseinkomsten beträffande förvärvskälla, av vilken han haft sin huvudsakliga försörjning, ej bestämmas till lägre belopp än 3,000 kronor.

Såsom lager av tillgångar avsedda för omsättning eller förbrukning i rörelsen enligt 4 § skall vid det antagna jämförelseårets slut alltid anses lagret vid det sista förkrigsinkomstårets utgång, uppskattat i överensstämmelse med räkenskapernas värdesättning vid denna tidpunkt, även där ett jämkat värde antagits vid uppskattning av inkomsten för sista förkrigsinkomståret.

Den vid taxering till krigskonjunkturskatt senast fastställda jämförelseinkomsten bör frångås endast om särskilda skäl därtill föranleda.

4. Vid uppskattning av inkomst för *beskattningsåret* skall den vid taxeringen till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt verkställda uppskattningen av inkomst hänförlig till rörelse, förutom i fall som avses i 4 § 7 mom. samt i punkt 1 här ovan, frångås i den mån nedan givna särskilda föreskrifter därtill föranleda.

a) Har vid taxering till krigskonjunkturskatt år 1942 tillägg gjorts för vid dylik taxering ej medgiven nedskrivning under nästföregående beskattningsår av lager av tillgångar avsedda för omsättning eller förbrukning i rörelse, skall hänsyn härtill tagas vid värdering av lagret vid beskattningsårets ingång och skall följaktligen vid inkomstuppskattningen avdrag medgivas med belopp svarande mot nämnda tillägg. Har skattskyldig vid inkomstuppskattningen för det beskattningsår, som taxeringen till krigskonjunkturskatt år 1942 avsåg, åtnjutit avdrag för i räkenskaperna ej gjord nedskrivning av lagertillgångar, skall ett mot detta avdrag svarande belopp tilläggas vid inkomstuppskattningen.

b) Lager av tillgångar avsedda för omsättning eller förbrukning i rörelse vid beskattningsårets utgång må ej vid inkomstuppskattningen nedskrivas till lägre belopp än som erhålles vid uppskattning enligt de principer och den prisnivå som tillämpats beträffande lagervärderingen för jämförelseårets utgång, d. v. s. uppskattningen enligt räkenskaperna av lagret vid sista förkrigsinkomstårets utgång (förkrigslagret). Därest det vid uppskattning enligt sagda principer och prisnivå befinnes, att lagret vid beskattningsårets utgång mera avsevärt översteg förkrigslagret, må dock ej beträffande lagerökningen godkännas nedskrivning till lägre värde än anskaffningskostnaden vid sista förkrigsinkomstårets utgång. Därvid iakttages, *dels* att, om lagret vid utgången av augusti 1939 (krigsutbrottet) visas hava varit större än vid sista förkrigsinkomstårets utgång, lagret vid krigsutbrottet skall räknas såsom förkrigslager, samt att i dylikt fall beträffande lagerökningen ej må godkännas

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

nedskrivning till lägre värde än anskaffningskostnaden vid krigsutbrottet, dels att nedskrivningen beräknas för förkrigslagret och lagerökningen gemensamt. Lagret i dess helhet vid beskattningsårets utgång må följaktligen ej vid inkomstsuppskattningen nedskrivas till lägre belopp än summan av värdet å förkrigslagret uppskattat efter nyss angivna principer och prisnivå och värdet å lagerökningen uppskattat till anskaffningskostnaden vid sista förkrigsinkomstårets utgång eller, därest lagret vid krigsutbrottet skall räknas såsom förkrigslager, anskaffningskostnaden vid krigsutbrottet. Hänsyn skall dock vid bedömande av nedskrivningen tagas till inträffad värdeminskning på grund av prisfall eller av annan orsak så ock till i vad mån efterfrågan å tillgången kan antagas bli minskad på grund av rådande krigskonjunktur eller kan antagas bli minskad eller upphöra, när normala förhållanden åter inträda.

Om den dolda reserven i lagret vid beskattningsårets utgång vid uppskattning av lagertillgångarna till förkrigspris eller till den verkliga anskaffningskostnaden vid nämnda tidpunkt ej är större än den dolda förkrigsreserv som avses i 4 § 4 mom. första stycket (jfr punkt 11 här nedan), skall lagret ej anses nedskrivet till lägre belopp än som godkännes enligt förra stycket. Med förkrigspris förstås kostnaden för att anskaffa tillgångar av ifrågavarande slag vid krigsutbrottet, eller, därest lagret vid sista förkrigsinkomstårets utgång räknas såsom förkrigslager, vid sistnämnda tidpunkt.

Har den skattskyldige ej vid sista förkrigsinkomstårets utgång haft lagertillgång, må vid uppskattningen av inkomsten för beskattningsåret tillgången ej nedskrivas till lägre värde än som kan antagas hava motsvarat kostnaden för att anskaffa tillgången vid utgången av augusti 1939, skäligen reducerat med hänsyn till redan inträffad värdeminskning på grund av prisfall eller av annan orsak eller till befarad värdeminskning vid krigskonjunktorens upphörande eller dessförinnan.

Vid tillämpning av vad ovan stadgats skall iakttagas, att nedskrivning vid inkomstsuppskattning enligt denna förordning ej må ske till lägre belopp än det bokförda värdet vid beskattningsårets utgång, såvitt ej den skattskyldige visar att vid uppskattningen enligt räkenskaperna hänsyn ej tagits till nedskrivning som enligt god köpmannased varit uppenbart påkallad.

Tillika skall iakttagas, att av skattskyldig i räkenskaperna gjord värdesättning av lagertillgång, som godkänts vid taxeringen till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt, ej hör, med mindre särskilda omständigheter därtill föranleda, vid uppskattning av inkomst enligt denna förordning frångås, försåvitt ej de beträffande räkenskaperna tillämpade grunderna kunna antagas leda till resultat som i genomsnitt mera avsevärt skilja sig från dem som framkomma vid tillämpning av föreskrifterna i denna punkt.

c) Har vid taxering till krigskonjunkturskatt åren 1940, 1941 och 1942 eller något av dessa år avdrag åtnjutits för minskning av dold förkrigsreserv i tillgångar avsedda för omsättning eller förbrukning i rörelse, och har under beskattningsåret den avgångna dolda förkrigsreserven genom nybild-

*(Kungl. Maj:ts förslag.)**(Utskottets förslag.)*

ning av motsvarande dold reserv helt eller delvis återvunnits, skall ett belopp svarande mot återvinningen tilläggas vid inkomstuppskattningen för detta år, dock att, därest återvinning skett av dold förkrigsreserv som minskats under det beskattningsår som låg till grund för 1940 års taxering till krigskonjunkturskatt, tillägg för återvinningen i denna del ej skall göras med mera än skillnaden mellan det belopp, för vilket avdrag för minskning av den dolda förkrigsreserven åtnjutits vid nämnda taxering, och återvinningen av samma reserv under de beskattningsår, som 1941 och 1942 års taxeringar avsågo.

Återvinningen under beskattningsåret av avgången dold förkrigsreserv utgöres av skillnaden mellan å ena sidan det belopp, varmed vid uppskattning för taxering till krigskonjunkturskatt lagret vid beskattningsårets utgång var nedskrivet under förkrigspriset, och å andra sidan det belopp, varmed lagret vid beskattningsårets ingång var nedskrivet under nämnda pris, dock högst skillnaden mellan det belopp, varmed dold förkrigsreserv minskats under tidigare beskattningsår, och det belopp som motsvarar återvinning av sådan reserv under de beskattningsår, som 1941 och 1942 års taxeringar avsågo.

Avdrag för minskning av dold förkrigsreserv vid taxering till krigskonjunkturskatt år 1940 skall anses hava åtnjutits högst med det belopp, som motsvarar den vid nämnda taxering uppskattade merinkomsten.

d) För värdeminskning å maskiner, inventarier, byggnader eller andra dylika tillgångar för stadigvarande bruk medgives i regel avdrag efter samma grunder som tillämpats vid uppskattning enligt denna förordning av inkomsten för sista förkrigsinkomståret, eller, där beräkning efter sådan grund ej kan ske, med belopp motsvarande den med utgångspunkt från anskaffningskostnaden beräknade verkliga värdeminskningen. Avdrag för värdeminskning överstigande den normala av sådant slag, som avses i punkt 3 c) fjärde stycket anvisningarna till 29 § kommunalskattelagen, medgives i den mån denna värdeminskning visas hava uppkommit under beskattningsåret och motsvarande avdrag skett i räkenskaperna. I räkenskaperna gjort avdrag å tillgång som nu sagts för överpris eller merkostnad av sådant slag, som anges i femte stycket nämnda anvisningspunkt, skall likaledes få åtnjutas, dock, där ej särskilda omständigheter till annat föranleda, högst med så stort belopp att det vid ifrågavarande beskattning återstående oavskrivna värdet å tillgången nedbringas till en och en fjärdedel gånger det pris den kan anses hava betingat vid utgången av augusti 1939. Att provisorisk skattepåföring kan ske av den krigskonjunkturskatt, som belöper på återstoden av det i räkenskaperna gjorda avdraget, framgår av 17 §.

Beträffande industriella nybyggnader och nyanskaffade maskinutrustningar eller dylikt, som införlivas med vederbörande anläggningar för stadigvarande bruk, kan sådan omständighet som bör föranleda större avdrag för överpris än nyss sagts ofta anses vara för handen. Kan det med hög grad av sannolikhet förutses att en tillgång skall helt förlora sitt värde efter kri-

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

gets slut, bör avdrag få ske för hela anskaffningskostnaden, om motsvarande avdrag skett i räkenskaperna. Såsom exempel på sådan omständighet som må föranleda större avdrag för överpris än nyss sagts må vidare framhållas det fall att fartyg eller annan tillgång för stadigvarande bruk gått förlorad och annan liknande tillgång anskaffats i dess ställe. I dylikt fall må avdrag för överpris åtnjutas högst med så stort belopp att det vid ifrågavarande beskattning återstående oavskrivna värdet nedbringas till förkrigsvärdet å den nyanskaffade tillgången eller, om detta värde överstiger motsvarande värde för den förlorade tillgången, till summan av förkrigsvärdet å denna tillgång och — i regel — en och en fjärdedel gånger det belopp varmed förkrigsvärdet å den nyanskaffade tillgången överstiger förkrigsvärdet å den förlorade tillgången. I vissa fall kan Kungl. Maj:t med stöd av särskilt av riksdagen meddelat bemyndigande att medgiva eftergift beträffande krigskonjunkturskatt fastställa särskild grund för beräkning av avdrag för överpris eller merkostnad.

e) Beträffande rörelse, för vilken ej förts handelsböcker och beträffande vilken på den grund ovan givna bestämmelser om i räkenskaperna vidtagna åtgärder ej kunna tillämpas, må i motsvarande avseende hänsyn tagas till vad som i det särskilda fallet synes skäligt.

f) Avdrag för avsättning till konjunkturinvesteringsfond eller investeringsfond är ej medgivet, ej heller avdrag för omkostnad som uppenbarligen haft till syfte att nedbringa beskattningen för beskattningsåret. *Vad angår representation o. dyl. i större omfattning än under förkrigsinkomståren bör avdrag för omkostnaden medgivas endast i den mån den betingats av rörelsens utvidgning eller andra särskilda förhållanden.*

f) Avdrag för avsättning till konjunkturinvesteringsfond eller investeringsfond är ej medgivet, ej heller avdrag för omkostnad som uppenbarligen haft till syfte att nedbringa beskattningen för beskattningsåret. *Har under beskattningsåret omkostnad gjorts för en mera omfattande representation eller dyl. än under förkrigsinkomståren, bör avdrag för omkostnaden såvitt angår den ökade representationen medgivas endast i den mån den betingats av rörelsens utvidgning eller andra särskilda förhållanden.*

Avdrag för kostnad för pensionering av anställda eller annat likartat ändamål med belopp överstigande medeltalet av liknande avdrag för förkrigsinkomståren medgives allenast i den mån kostnadsökningen kan anses erforderlig för normal årsavsättning på grund av ökade verkliga förpliktelser eller dylikt förhållande. Har sådan förpliktelse ingåtts efter utgången av augusti 1939, iakttages, *dels* att avdrag ej medgives i den mån med kostnaden avses att åt någon bereda högre pension än dubbla det belopp som anges i 9 § tredje stycket lagen den 18 juni 1937 om aktiebolags pensions- och andra personalstiftelser, i förekommande fall förenad med s. k. kapitalunderstöd å högst 4,000 kronor, *dels* att avdrag för s. k. övergångskostnad

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

ej medgives med mera än en tiondel av hela det belopp av sådan kostnad som härrör av den ökade förpliktelsen i den mån den ej avser högre pensioner än nyss sagts, *dels* ock att i regel avdrag ej medgives med högre belopp än i medeltal 4,000 kronor för en var av de befattningshavare som pensioneringen avser.

g) Har skattskyldig i rörelse under beskattningsåret tillgodogjort sig produkter från eget jordbruk och utvisar på grund av den i räkenskaperna tillämpade prissättningen rörelsen inkomstökning och jordbruket inkomstminskning, skall för utjämning härutinnan vid inkomststoppsskattning enligt denna förordning beträffande nämnda produkter tillämpas skälig högre prissättning med sammanlagt högst det belopp som motsvarar summan av inkomstminskningen å jordbruket och det å jordbruket belöpande utjämningsavdraget.

h) Rörelseidkare, som lämnat bidrag till institut vilket under statens medverkan bildats för bedrivande av tekniskt-vetenskaplig forskning inom den bransch som rörelseidkaren företräder, äger avdraga sådant bidrag till hälften i den mån bidraget är att anse såsom anläggningsbidrag och i sin helhet i den mån bidraget är att hänföra till driftsbidrag.

h) Vid uppskattning av bankaktiebolags inkomst må avdrag medgivas med belopp motsvarande den vinst, som för iakttagande av bestämmelserna i 49 § lagen om bankrörelse rörande inlåningens förhållande till bolagets egna fonder användes för avsättning till dylika fonder.

i) Huru vid fastställande av inkomsten för beskattningsåret förfaras skall med utdelning å svenska aktier och andelar i svenska ekonomiska föreningar samt med beräkning av ränta å eget kapital nedlagt i rörelsen framgår av punkterna 5 och 8 här nedan.

5. I rörelseinkomsten för annan rörelseidkare än sådan som bedriver penningrörelse inräknas ej beträffande vare sig förkrigsinkomståren eller beskattningsåret behållen *utdelning* å svenska aktier eller å andelar i svenska ekonomiska föreningar.

6. Har skattskyldig enligt vad därom är särskilt stadgat vid taxeringen till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt från summan av sina inkomster

i) Vid uppskattning av bankaktiebolags inkomst må avdrag medgivas med belopp motsvarande den vinst, som för iakttagande av bestämmelserna i 49 § lagen om bankrörelse rörande inlåningens förhållande till bolagets egna fonder användes för avsättning till dylika fonder.

j) Huru vid fastställande av inkomsten för beskattningsåret förfaras skall med utdelning å svenska aktier och andelar i svenska ekonomiska föreningar samt med beräkning av ränta å eget kapital nedlagt i rörelsen framgår av punkterna 5 och 8 här nedan.

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

från olika förvärvskällor åtnjutit avdrag för belopp, som utgivits såsom *gåva för luftvärnet eller luftskyddet eller för hemvärnet eller dess underavdelningar eller till sjövärnsskåren eller densamma underställda sjövärnsflottiljer*, skall enligt denna förordning motsvarande avdrag göras vid uppskattning av inkomst av till rörelse hänförlig förvärvskälla, från vilken gåvan utgått.

7. Vid beräkning av uppskattad merinkomst av *uppfinnarverksamhet* skall iakttagas, att den under beskattningsåret åtnjutna intäkten genom exploatering av viss uppfinning, vare sig den utgjort engångsersättning eller royalty eller dylikt, till en del kan vara att betrakta såsom gottgörelse för kostnader i samband med uppfinningen, däri inräknad ersättning för uppfinnarens eget förberedande arbete. I följd härav bör i fall, då det förberedande arbetet med uppfinningen påbörjats under tidigare år, inkomsten för beskattningsåret minskas med det belopp som kan anses motsvara gottgörelse för sådana kostnader, i den mån avdrag för desamma ej utnyttjats vid taxering till krigskonjunkturskatt tidigare år, och det mot kostnaderna svarande beloppet skäligt fördelas på den tid under vilken det förberedande arbetet pågått. I förekommande fall bör alltså hänsyn till nämnda kostnader tagas även vid fastställande av jämförelseinkomsten för förvärvskällan.

8. a) För vartdera förkrigsinkomståret så ock för beskattningsåret skall vid taxeringen angivas beräknad *ränta å eget kapital i rörelsen* efter en räntefot av fem procent samt, därest det egna kapitalet under beskattningsåret ökats sedan förkrigsinkomståren, beträffande kapitalökningen efter en räntefot av sex procent. Ingår i kapitalökning, som uppkommit genom besparing av vinstmedel från tidigare år, kapital som ej under någon del av beskattningsåret använts i rörelsen utan varit insatt i bank eller eljest utlånat eller tillfälligt disponerat utom rörelsen, må dock ej ränta å detta kapital beräknas till högre belopp än som faktiskt tillkommit den skattskyldige. Vad angår jämförelseåret skall räntan beräknas å det egna kapital, som anses då hava varit nedlagt i rörelsen, därvid räntan beräknas till medeltalet av räntorna för förkrigsinkomståren, såvitt ej annan grund än medeltalsberäkning tillämpats vid jämförelseinkomstens fastställande, i vilket fall räntan bör beräknas efter grund som finnes skälig.

b) Såsom eget kapital i rörelsen utom i fall som avses i 4 § 6 mom. anses det belopp, varmed tillgångarna överstiga skulderna enligt den värdesättning, som skett i räkenskaperna,

dock att beträffande kapital nedlagt i maskiner, inventarier, byggnader eller andra dylika tillgångar för stadigvarande bruk hänsyn skall tagas till den särskilda värdesättning av tillgångarna, som ligger till grund för inkomst- uppskattningen enligt denna förordning, såtillvida att i eget kapital inräknas, för andra förkrigsinkomståret hälften av skillnaden mellan de i räkenskaperna för första förkrigsinkomståret gjorda avskrivningarna och de vid inkomst- uppskattningen för samma år medgivna avskrivningarna samt för beskattningsåret hälften av skillnaden mellan i räkenskaperna gjorda och vid

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

inkomststoppsskattningen medgivna avskrivningar för vart och ett av förkrigsinkomståren och de beskattningsår, för vilka taxering till krigskonjunkturskatt därefter ägt rum, eller, därest de vid inkomststoppsskattningen för nämnda år medgivna avskrivningarna äro större än de i räkenskaperna verkställda, eget kapital minskas med hälften av det överskjutande beloppet,

samt att beträffande kapital nedlagt i fartyg, som använts i rörelsen under båda förkrigsinkomståren men försålts eller förlorats före beskattningsårets ingång, i eget kapital för vardera förkrigsinkomståret inräknas hälften av den dolda reserv i fartyget, som enligt räkenskapernas värdesättning fanns vid första förkrigsinkomstårets ingång.

Vid beräkning av eget kapital skall iakttagas, bland annat,

att i tillgångarna ingående värde å svenska aktier eller andelar i svenska ekonomiska föreningar icke skall medräknas för annan skattskyldig än sådan, som bedriver penningrörelse,

att avskrivnings-, förnyelse- eller annan liknande fond skall räknas såsom skuld, i den mån den motsvaras av bokfört värde å tillgång, till vilken den hänför sig,

att såsom skuld skall räknas investeringsfond för ersättande av förkrigs-lager,

att avsättning i räkenskaperna för framtida skattebetalning ej skall räknas såsom skuld, *samt*

att avsättning i räkenskaperna för framtida skattebetalning ej skall räknas såsom skuld,

att, därest sådan skuld till pensionsstiftelse enligt lagen om aktiebolags pensions- och andra personalstiftelser, å vilken icke utgår ränta till stiftelsen, i genomsnitt under beskattningsåret överstiger medeltalet av motsvarande skulder under förkrigsinkomståren, det överskjutande beloppet vid ifrågasvarande taxering ej skall räknas såsom skuld; samt

att i eget kapital ej inräknas årets vinst, medan å andra sidan årets förlust ej får avräknas.

Beträffande rörelseidkare, vilken i sina räkenskaper upptagit andra tillgångar och skulder än sådana hänförliga till rörelsen, iakttages, att bedömandet av vad som skall anses hava hört till rörelsen eller ej för förkrigsinkomståren och beskattningsåret bör ske efter såvitt möjligt likformiga grunder.

Vid beräkning av eget kapital i fall som avses i 4 § 6 mom. skall vad i denna punkt stadgas äga motsvarande tillämpning med iakttagande därjämte att fastighet, som vid tillämpning av ovan meddelade bestämmelser upptagits till belopp understigande det vid sista förkrigsinkomstårets utgång gällande taxeringsvärdet, må vid beräkningen upptagas till nämnda belopp. Vad nu

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

stadgats äger ej avseende å sådan del av fastighets värde som vid taxeringen redovisats såsom särskilt maskinvärde.

9. Vid fastställande av uppskattad merinkomst av viss förvärvskälla i rörelse förfares på följande sätt:

Från inkomsten för beskattningsåret avdrages jämförelseinkomsten. Omfattar beskattningsåret längre eller kortare tid än tolv månader, ökas eller minskas jämförelseinkomsten med hänsyn därtill. Om rörelse i förvärvskällan bedrivits endast under del av beskattningsåret, avdrages allenast motsvarande del av jämförelseinkomsten.

Det erhållna skillnadsbeloppet minskas i förekommande fall med sådant belopp, varmed enligt punkt 8 beräknad ränta för beskattningsåret överstiger räntan för jämförelseåret, eller ökas med sådant belopp, varmed räntan för beskattningsåret understiger räntan för jämförelseåret, därvid iakttages att, om jämförelseinkomsten beräknas för längre eller kortare tid än ett år, ränteskillnaden i motsvarande mån jämkas.

10. Vid beräkning av uppskattad inkomstminskning — däri i förekommande fall inräknas underskott — skola de bestämmelser, som gälla för beräkning av uppskattad merinkomst, äga motsvarande tillämpning. Uppskattad inkomstminskning framkommer alltså efter tillägg eller avdrag i förekommande fall av beräknad ränta å minskning eller ökning av eget kapital. Emellertid skall, där jämförelseinkomsten fastställs till högre belopp än *medeltalet av inkomsterna för förkrigsinkomståren*, beloppet av uppskattad inkomstminskning bestämmas med utgångspunkt från nämnda *medeltal*, och skall så *förfaras även i det fall, då medeltalet betecknar ett underskott*. Om den skattskyldige ej haft förvärvskällan under båda förkrigsinkomståren, må beloppet av uppskattad inkomstminskning bestämmas efter grund som finnes skälig.

10. Vid beräkning av uppskattad inkomstminskning — däri i förekommande fall inräknas underskott — skola de bestämmelser, som gälla för beräkning av uppskattad merinkomst, äga motsvarande tillämpning. Uppskattad inkomstminskning framkommer alltså efter tillägg eller avdrag i förekommande fall av beräknad ränta å minskning eller ökning av eget kapital. Emellertid skall, där jämförelseinkomsten fastställs till högre belopp än *det som motsvarar den högsta inkomsten under något av åren 1937—1939 eller däremot svarande räkenskapsår*, beloppet av uppskattad inkomstminskning bestämmas med utgångspunkt från *den högsta av dessa inkomster*. I fall, då *verksamheten för vart och ett av nämnda år utvisar underskott*, skall beloppet av uppskattad inkomstminskning bestämmas med utgångspunkt från *det minsta av de underskottsbelopp som något av åren utvisar*. Om den skattskyldige ej haft förvärvskällan under båda förkrigsinkomståren, må beloppet av uppskattad inkomstminskning bestämmas efter grund som finnes skälig.

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

11. a) Avdrag för minskning av *dold förkriksreserv* i tillgångar avsedda för omsättning eller förbrukning i rörelse ifrågakommer endast i samband med lagerminskning.

Såsom *dold förkriksreserv* anses enligt 4 § 4 mom. första stycket det belopp, varmed tillgångens verkliga värde vid krigsutbrottet visas hava överstigit dess i beskattningshänseende enligt denna förordning gällande värde vid nämnda tidpunkt. Har ej enligt punkt 4 b) här ovan utredning företetts rörande lagret vid krigsutbrottet, må emellertid såsom *dold förkriksreserv* antagas det belopp, varmed lagrets verkliga värde vid sista förkriksinkomstårets utgång visas hava överstigit dess i beskattningshänseende enligt denna förordning då gällande värde.

Det verkliga värdet av lagertillgång bestämmes efter tillgångens förkrikspris, varmed, såsom framgår av punkt 4 b) här ovan, förstås kostnaden för att anskaffa tillgångar av ifrågavarande slag vid krigsutbrottet eller, därest lagret vid sista förkriksinkomstårets utgång räknas såsom förkrikslager, vid sistnämnda tidpunkt.

Med tillgångs i beskattningshänseende enligt denna förordning gällande värde förstås, där den dolda förkriksreserven fastställes med hänsyn till förhållandena vid krigsutbrottet, summan av det bokförda värdet vid sista förkriksinkomstårets utgång och den verkliga anskaffningskostnaden för den lagerökning som skett från denna tidpunkt till krigsutbrottet, och, där den dolda förkriksreserven fastställes med hänsyn till förhållandena vid sista förkriksinkomstårets utgång, det bokförda värdet vid denna tidpunkt.

Minskning av *dold förkriksreserv* under beskattningsåret utgöres följaktligen av skillnaden mellan å ena sidan det belopp, vartill den dolda förkriksreserven vid beräkning enligt ovan angivna grunder uppgått, och å andra sidan det belopp, varmed lagret vid beskattningsårets utgång vid uppskattning enligt denna förordning var nedskrivet under förkrikspris, med avdrag av skillnaden mellan det belopp, varmed *dold förkriksreserv* minskats under tidigare beskattningsår, och det belopp som motsvarar återvinning av sådan reserv under de beskattningsår, som 1941 och 1942 års taxeringar avsågo.

b) Vid beräkning av *dold förkriksreserv* i maskiner, inventarier eller andra dylika tillgångar för stadigvarande bruk skall med verkliga värdet å sådan tillgång vid utgången av augusti 1939 förstås dess försäljningsvärde vid nämnda tidpunkt.

12. Vad angår *bevisning enligt 4 § 4 mom. andra stycket* må såsom exempel på omständigheter, som den skattskyldige kan med bärande sannolikhets-skäl ådagalägga, anföras,

att inkomstökningen helt eller delvis i följd av vidtagna rationaliseringsåtgärder skulle hava uppkommit även om förhållanden som omförmälas i 1 § ej inträffat,

eller att till följd av sådana före utgången av augusti 1939 ingångna leve-ransavtal, som icke haft samband med eller sin grund i förhållanden som omförmälas i 1 §, inkomstökningen skulle hava uppkommit även om sådana förhållanden ej inträffat,

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

eller att inkomstökningen helt eller delvis framstår som ett naturligt led i en utveckling, vilken icke haft samband med eller sin grund i förhållanden som omförmälas i 1 §.

13. När Kungl. Maj:t jämlikt föreskriften i 4 § 5 mom. bestämt *särskild grund* för fastställande huru stor del av uppskattad merinkomst skall antagas hava berott på förhållanden som avses i 1 §, är skattskyldig likväl berättigad att med bärande sannolikhetsskäl ådagalägga, att merinkomsten ej till någon del eller endast till mindre del berott av sådana förhållanden. Förebringas å andra sidan vid taxeringen beträffande viss skattskyldig bärande sannolikhetsskäl för att merinkomsten till större del eller i sin helhet berott på förhållanden som i 1 § avses, skall den taxerade merinkomsten bestämmas med hänsyn därtill.

Uppskattad merinkomst, som hänför sig till livförsäkringsrörelse eller till yrkesmässigt bedriven vetenskaplig, litterär eller konstnärlig verksamhet, verksamhet som läkare, veterinär, tandläkare, konsulterande ingenjör eller arkitekt eller därmed jämförlig yrkesutövning, skall antagas ej hava berott på förhållanden som avses i 1 §, såvitt ej bärande sannolikhetsskäl förebringas för att merinkomsten berott på sådana förhållanden. Kungl. Maj:t äger jämväl för särskilt bestämt annat slag av till rörelse hänförlig verksamhet än nu sagts bestämma att den skall i avseende varom här är fråga likställas med sådan verksamhet.

14. Beträffande *handelsbolag, kommanditbolag, enkelt bolag eller rederi* sker uppskattning av inkomst med motsvarande tillämpning av de i 3 och 4 §§ meddelade bestämmelserna. För företaget såsom sådant bestämmes uppskattad merinkomst eller inkomstminskning samt fastställs i vad mån denna skall antagas hava berott på förhållanden som omförmälas i 1 §, varjämte utjämningsavdrag som i 3 § sista stycket sägs beräknas. Av sålunda fastställt belopp påföres envar av delägarna vad på honom belöper för att vid beräkning av den taxerade merinkomsten medräknas som om fråga vore om en delägarrens egen förvärvskälla. Med hänsyn till bestämmelserna i 11 § om skattens beräkning skall envar delägare jämväl påföras på honom belöpande jämförelseinkomst. Motsvarande skall gälla beträffande delägare i s. k. gruvbolag.

Därjämte iakttages, att vid bestämmande av den taxerade merinkomsten beträffande delägare, för vilken den på honom belöpande jämförelseinkomsten ej uppgår till 3,000 kronor, skall, därest delägaren deltagit i företagets skötsel och därav haft sin huvudsakliga försörjning, beräknas ett extra avdrag svarande mot det belopp varmed den på delägaren belöpande jämförelseinkomsten understiger 3,000 kronor. I fall som nu sagts skall vid tillämpning av bestämmelserna i 11 § såsom jämförelseinkomst anses ett belopp av 3,000 kronor.

till 5 §.

1. För beräkning av den *uppskattade merinkomsten* av jordbruk erfordras, att nettointäkten av jordbruksfastighet dels för beskattningsåret dels

*(Kungl. Maj:ts förslag.)**(Utskottets förslag.)*

för vart och ett av förkrigsinkomståren uppdelas på det sätt, att till nettointäkt av skogsbruk hänförs intäkter av skogsbruk enligt 21 § c) kommunal-skattelagen med avdrag för därpå belöpande omkostnader, medan till nettointäkt av jordbruk hänförs övriga enligt nämnda paragraf till intäkter av jordbruksfastighet hänförliga intäkter med avdrag för därpå belöpande omkostnader.

I fall, där utredning om en specificerad uppdelning av omkostnader på jordbruk och skogsbruk ej kan förebringas, må i regel kunna förfaras så, att för vart och ett av förkrigsinkomståren och beskattningsåret såsom omkostnader för skogsbruk upptages, förutom vid beräkning av nettointäkten av jordbruksfastighet gjort avdrag för värdeminskning å skog, ett belopp motsvarande viss procent av de i nettointäkten ingående bruttointäkterna av olika slag av skogsprodukter, medan till omkostnader för jordbruk hänförs samtliga de vid nettointäkstens beräkning avdragna utgifterna i den mån de överstiga de för skogsbruk på sätt nyss sagts upptagna omkostnaderna. Procentsatser för beräkning av omkostnader för förvärvande av intäkter av olika slag av skogsprodukter fastställas av Kungl. Maj:t efter förslag av den centrala krigskonjunkturskattenämnden. Där sådan procentsats ej fastställts, må, om ej utredning om en specificerad uppdelning av omkostnaderna kan förebringas, dessa beräknas efter grund som finnes skälig. Rörande fördelningen av omkostnaderna mellan jordbruk och skogsbruk, när jordbruket visar underskott, se punkt 5 första stycket av anvisningarna till 6 §.

Sedan uppdelning av intäkter och omkostnader på jordbruk och skogsbruk ägt rum, skall för fastställande av den uppskattade merinkomsten av jordbruk, under iakttagande av vad nedan föreskrives, beräknas det belopp, varmed intäkterna av jordbruk med avdrag för därpå belöpande omkostnader under beskattningsåret överstiga motsvarande jämförelseinkomst.

2. Vid bestämmande av den uppskattade merinkomsten skall sådan avvikelse ske från uppskattningen enligt förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt som erfordras för att åstadkomma likformighet i inkomstuppskattningen för förkrigsinkomståren och beskattningsåret. Om exempelvis under beskattningsåret minskning skett av kreatursbesättningen genom nedslaktning i större omfattning än som brukat förekomma vid ifrågavarande jordbruk och i större omfattning än som där förekommit under förkrigsinkomståren, bör ett med hänsyn därtill avvägt belopp avräknas. Därjämte bör beaktas om i mera avsevärd omfattning sådana onormala omkostnader under något av förkrigsinkomståren eller beskattningsåret förekommit för reparationer, inköp av levande djur m. m., som ej uppvägs av motsvarande ökning av intäkterna under året. Hava sådana omkostnader förekommit, bör skälig jämkning göras i inkomstuppskattningen för det år på vilket de belöpa, dock under iakttagande att, därest omkostnader som nu avses förekommit under beskattningsåret, avdrag i allt fall skall medgivas i den mån desamma överstiga det belopp motsvarande kostnader skulle hava utgjort vid utgången av augusti 1939. Därest under beskattningsåret nyuppsätt-

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

ning av inventarier eller ny-, till- eller ombyggnad å för jordbruket nödiga driftbyggnader eller till jordbruket hänförlig grundförbättring å fastigheten ägt rum, må jämväl avdrag för kostnaden härför medgivnas i den mån den överstiger det belopp, vartill kostnaden för motsvarande nyuppsättning eller arbeten skulle hava uppgått vid utgången av augusti 1939, eller, därest nyuppsättning skett av tillgång som kan anses hava väsentligt värde endast så länge förhållanden som avses i 1 § föreligga, det värde tillgången kan antagas komma att äga sedan kriget upphört.

Inkomst för förkrigsinkomståren beräknas allenast för den eller de fastigheter, som den skattskyldige ägt eller brukat under beskattningsåret.

Har skattskyldig i rörelse under beskattningsåret tillgodogjort sig produkter från eget jordbruk och utvisar på grund av den i räkenskaperna tillämpade prissättningen jordbruket inkomstökning men rörelsen inkomstminskning, skall för utjämning härutinnan vid inkomstuppskattning enligt denna förordning beträffande nämnda produkter tillämpas lägre prissättning med sammanlagt högst det belopp som motsvarar summan av inkomstminskningen å rörelsen och det å rörelsen belöpande utjämningsavdraget. Därvid iakttages, att prissänkningen skall anses belöpa å jordbrukets ifrågavarande produkter i förhållande till de i räkenskaperna redovisade försäljningsprisen.

3. Såsom *jämförelseinkomst* skall i regel upptagas medeltalet av inkomsterna för båda förkrigsinkomståren. Har den skattskyldige ej under förkrigsinkomståren bedrivit samma jordbruk som under beskattningsåret under förhållanden jämförbara med förhållandena under detta år eller hava förkrigsinkomståren visat underskott eller eljest uppenbart onormala resultat, må i stället för medeltalet av inkomsterna för förkrigsinkomståren annat belopp, som finnes skäligt, upptagas såsom jämförelseinkomst. Har den skattskyldige ej under förhållanden jämförbara med förhållandena under beskattningsåret bedrivit samma jordbruk under båda förkrigsinkomståren men under ett av dessa år, och kan det anses att avkastningen av jordbruket under detta år ungefärligen motsvarat den genomsnittliga avkastningen av ett liknande jordbruk i trakten för båda förkrigsinkomståren, må vid jämförelseinkomstens bestämmande hänsyn tagas till inkomsterna under detta år, som om dessa vore medeltal för båda åren. I förekommande fall må eljest beaktas resultat, som under förkrigsinkomståren eller något av dessa utvunnits av annan, vilken då bedrivit jordbruk å samma fastighet.

För fysisk person, som av jordbruket haft sin huvudsakliga försörjning, må jämförelseinkomsten ej bestämmas till lägre belopp än 3,000 kronor.

Den vid taxering till krigskonjunkturskatt senast fastställda jämförelseinkomsten bör frångås endast om särskilda skäl därtill föranleda.

4. Ränta å minskning av *eget kapital* i jordbruket beräknas efter en räntefot av fem procent, ränta å ökning av sådant kapital efter en räntefot av sex procent. Ökning av eget kapital i jordbruket anses i regel hava ägt rum vid avbetalning av skuld, som hänfört sig till jordbruket, samt vid nedläggande av eget kapital i samband med ny-, till- eller ombyggnad eller därmed

*(Kungl. Maj:ts förslag.)**(Utskottets förslag.)*

jämförlig förbättring eller vid en mera omfattande nyuppsättning av inventarier för stadigvarande bruk å fastigheten eller dylikt, men ej om avbetalning skett av annan skuld än nu sagts även om denna varit in-tecknad i fastigheten. Hänsyn till ökning av eget kapital tages endast då den skattskyldige förebringar tillfredsställande utredning rörande ökningen.

5. Såsom taxerad merinkomst av jordbruk skall, där ej utredning som avses i nästa punkt förebringas, upptagas den uppskattade merinkomsten med avräkning av dels ett belopp utgörande tio procent av den uppskattade merinkomsten, avsett att täcka av kriget förorsakad värdeminskning genom försämrad hävd med mera, dels ock ett belopp svarande mot utjämningsavdrag som i 3 § sista stycket sägs, utgörande femton procent av jämförelseinkomsten.

6. Skattskyldig som vill framställa yrkande att den efter det i punkt 5 omförmälda avdraget å tio procent återstående uppskattade merinkomsten skall anses helt eller delvis ej hava berott på förhållanden som i 1 § sägs, har att till stöd för yrkandet förete erforderlig utredning.

Därvid gäller såsom huvudregel, att i taxerad merinkomst inräknas endast i bruttointäkten ingående prisstegring vid avyttring eller uttag till egen rörelse av produkter från jordbruket utöver vad som erfordrats för att dels täcka omkostnadernas ökning i förhållande till prisläget före krigsutbrottet dels utgöra kompensation för förhållanden som avses i 3 § sista stycket. Hänsyn tages därvid ej till ökning av värdet å fri bostad å fastigheten eller av andra naturaförmåner från denna. Ingår i den uppskattade merinkomsten inkomstökning på grund av tillfällig uthyrning eller av körslor eller dylikt i större omfattning än normalt, skall den upptagas i den taxerade merinkomsten i den mån den kan med sannolikhet anses hava berott på förhållanden som avses i 1 §, även om den ej uppkommit på grund av prisstegring. Inkomstökning å arrende eller dylikt upptages i den taxerade merinkomsten endast i den mån den kan med sannolikhet anses hava berott på förhållanden som avses i 1 §.

Kompensation för förhållanden som avses i 3 § sista stycket skall vid utredning enligt denna punkt beräknas till femton procent av den vinst, som skulle hava uppkommit, därest avyttring eller uttag till egen rörelse av jordbruksprodukter av samma slag som under beskattningsåret ägt rum under för-krigsinkomståren.

Prisstegring utöver vad som erfordrats för att täcka omkostnadernas ökning och utgöra kompensation för förhållanden som avses i 3 § sista stycket beräknas normalt å bruttointäkterna för beskattningsåret efter procentsatser som av Kungl. Maj:t fastställas efter förslag av den centrala krigskonjunkturskattenämnden eller, där sådan procentsats ej fastställts, efter procentsats som finnes skälig. Om det av skattskyldig eller beskattningsmyndighet visas att å gjorda försäljningar under beskattningsåret tillämpats priser vilka för den skattskyldige genomsnittligt innefattat en mindre eller större prisstegring än som beräknats med tillämpning av fastställda procentsatser, skall dock hänsyn därtill tagas vid den taxerade merinkomstens fastställande.

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

till 6 §.

1. Den grundläggande principen i fråga om krigskonjunkturbeskattning av skogsbruk är att beskattning endast sker av det belopp som motsvarar prisstegring å i skogsbruket tillgodogjorda skogsprodukter i förhållande till det genomsnittliga prisläget under förkrigsinkomståren i den mån denna prisstegring överstiger omkostnadernas ökning sedan sagda tid. Beskattningen reduceras ytterligare dels genom kompensation för förhållanden som avses i 3 § sista stycket, dels genom särskilt avdrag med syfte bland annat att befordra med hänsyn till folkhushållningen önskvärda avverkningar, ett avdrag som blir högre i den mån avverkningen överstiger viss storlek. Eftersom inkomsterna av skogsbruk för såväl förkrigsinkomståren som beskattningsåret äro beroende av virkesuttagens storlek och således ej utgöra lämplig grund för att jämföra den skattskyldiges verkliga ekonomiska förmåner under de olika åren, skall någon uppskattad merinkomst av skogsbruk ej fastställas. Beskattningen begränsas däremot på det sätt att den taxerade merinkomsten ej må beräknas till högre belopp än som av den skattskyldige kan visas hava utgjort nettointäkt av skogsbruk under beskattningsåret. Den närmare innebörden av dessa regler framgår av följande punkter.

2. För beräkning av den *taxerade merinkomsten* i annat fall än som avses i punkt 4 skall i första hand fastställas det belopp som motsvarar prisstegringen i förhållande till det genomsnittliga prisläget under förkrigsinkomståren å de under beskattningsåret avyttrade eller för förädling eller förbrukning i egen rörelse uttagna skogsprodukterna, i den mån prisstegringen överstiger vad som erfordrats för att täcka omkostnadernas ökning. Prisstegringen torde vanligen kunna beräknas procentuellt å bruttointäkterna beträffande olika produkter.

Kompensation för förhållanden som avses i 3 § sista stycket beräknas till femton procent av den vinst, som skulle hava uppkommit, därest avyttring eller uttag för förädling eller förbrukning i egen rörelse av skogsprodukter av samma slag som under beskattningsåret ägt rum under förkrigsinkomståren.

Från det vid tillämpning av andra stycket framkomna återstående beloppet medgives särskilt avdrag med syfte bland annat att befordra med hänsyn till folkhushållningen önskvärda avverkningar. Dylikt avdrag utgör fem procent å bruttointäkten av den ifrågavarande avverkningen i dess helhet å samtliga den skattskyldige tillhöriga fastigheter samt, om avverkningen överstigit nedan angiven virkeskvantitet, därutöver hälften av det resterande återstående beloppet till den del det belöper å den överskjutande avverkningen. Kungl. Maj:t äger att, om särskild anledning därtill uppstår, för särskilda virkesslag förordna om större nedsättning än som nu sagts. Om bruttointäkten av avverkningen är väsentligt högre än som normalt kan påräknas för en dylik avverkning, beräknas dock avdraget endast å så stort belopp som kan anses motsvara normal bruttointäkt. Den virkeskvantitet till vilken enligt vad nyss sagts hänsyn skall tagas vid bestämmande av avdragets storlek

*(Kungl. Maj:ts förslag.)**(Utskottets förslag.)*

skall utgöra etthundratrettio procent av det antal kubikmeter virke, som erhålles genom att med varandra multiplicera de vid senaste fastighetstaxering tillämpade talen för areal, bonitet och relativ skogstillgång. Det ovan angivna resterande återstående beloppet fördelas på den avverkning, som uppgår till respektive överstiger den angivna virkeskvantiteten, i förhållande till antalet kubikmeter virke inom vardera avverkningsdelen.

Grunder för beräkning av prisstegring som i första stycket sägs och för kompensation som i andra stycket sägs fastställas av Kungl. Maj:t efter förslag av den centrala krigskonjunkturskattenämnden.

Om den skattskyldige eller beskattningsmyndighet kan visa att å de försäljningar eller uttag till egen rörelse, som av den skattskyldige gjorts under beskattningsåret, tillämpats priser vilka sammanlagt innefattat en mindre eller större prisstegring än som beräknats med tillämpning av nyss angiven beräkningsgrund, skall hänsyn därtill tagas vid den taxerade merinkomstens fastställande. Jämväl i detta fall skall kompensation som i andra stycket sägs och avdrag som i tredje stycket sägs medgivas.

Avdrag som i tredje stycket sägs skall anses utgöra kompensation jämväl för det förhållandet att nämnda prisstegring blivit mindre än som kan anses normalt för ifrågavarande sortiment av sådan anledning som att den skattskyldige till bränsle avverkat virke vilket normalt kunnat avyttras till massa-ved eller dylikt. Dock äger skattskyldig rätt att, i stället för att komma i åtnjutande av avdrag som nu sagts, om därigenom större förmån erhålles, åberopa bevisning att prisstegringen på det avverkade virket av dylik anledning varit mindre än den som normalt skulle kunnat påräknas.

3. Visar den skattskyldige, att hans nettointäkt av skogsbruk i annat fall än som avses i punkt 4 under beskattningsåret varit mindre än det belopp som erhålles vid tillämpning av punkt 2, må den taxerade merinkomsten icke bestämmas till högre belopp än nettointäkten utgjort.

Vid beräkning av nettointäkten av skogsbruk skall från bruttointäkterna av skogsbruk under beskattningsåret avdrag göras för därpå belöpande omkostnader. För beräkningen erfordras alltså i regel att nettointäkten av jordbruksfastighet såvitt angår beskattningsåret uppdelas mellan skogsbruk och jordbruk på det sätt som angives i punkt 1 av anvisningarna till 5 §. Såsom omkostnad må upptagas jämväl beräknad skälig kostnad för utav avverkning föranledda efterföljande röjnings- och liknande arbeten så ock kostnad för utav avverkningen direkt förorsakad återplantering, ändå att kostnaderna ej hänföra sig till beskattningsåret. Har under beskattningsåret nedlagts dylik kostnad, för vilken avdrag medgivits vid taxering till krigskonjunkturskatt redan för tidigare beskattningsår, får sådant belopp ej ånyo avdragas. Därest under beskattningsåret nyuppsättning av inventarier eller ny-, till- eller ombyggnad å för skogsbruket nödiga driftbyggnader eller till skogsbruket hänförlig grundförbättring å fastigheten ägt rum, må jämväl avdrag för kostnaden härför medgivas i den mån den överstiger det belopp, vartill kostnaden för motsvarande nyuppsättning eller arbeten skulle hava uppgått

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

vid utgången av augusti 1939, eller, därest nyuppsättning skett av tillgång som kan anses hava väsentligt värde endast så länge förhållanden som avses i 1 § föreligga, det värde tillgången kan antagas komma att äga sedan kriget upphört. Såsom omkostnad må i fall, då skog avverkats eller ock avyttrats utan samband med avyttring av marken, belopp motsvarande avdrag enligt 22 § 1 mom. andra stycket kommunalskattelagen upptagas endast om fastigheten förvärvats efter utgången av augusti 1939.

4. I fall, då växande skog avyttrats i samband med avyttring av marken, beräknas nettointäkt av skogsbruk enligt denna förordning så att från den för skogen erhållna köpeskillingen avdrag göras dels med ett belopp svarande mot den växande skogens uppskattade värde vid utgången av augusti 1939 eller, om skogens för ägaren gällande ingångsvärde var större, detta värde, dels för de i samband med avyttringen uppkomna kostnaderna i den mån de belöpa på skogen. Den sålunda beräknade nettointäkten av skogsbruk, minskad med utjämningsavdrag som i 3 § sista stycket sägs, utgörande femton procent å nettointäkten, upptages såsom taxerad merinkomst å avyttringen av den växande skogen. Vid uppskattning av värdet å den växande skogen vid utgången av augusti 1939 iakttages, att bevisning rörande dess storlek i regel ej kan åläggas den skattskyldige. Värdeökningen å den växande skogen sedan nämnda tidpunkt må följaktligen ej beräknas till högre belopp än som finnes med sannolikhet svara mot utvecklingen av den allmänna fastighetsmarknaden beträffande skogsegendomar å orten.

5. I fall, där skattskyldig under beskattningsåret drivit såväl jordbruk som skogsbruk och jordbruket utvisar underskott, äger den skattskyldige att till omkostnader för skogsbruk överföra högst så stor del av omkostnaderna för jordbruket att underskottet å detta bortfaller.

Har skattskyldig i rörelse under beskattningsåret tillgodogjort sig produkter från eget skogsbruk och utvisar på grund av den i räkenskaperna tillämpade prissättningen rörelsen inkomstminskning, medan taxerad merinkomst framkommer för skogsbruket, skall för utjämning härutinnan beträffande nämnda produkter tillämpas lägre prissättning med sammanlagt det belopp som motsvarar summan av inkomstminskningen å rörelsen och det å rörelsen belöpande utjämningsavdraget. Därvid iakttages, att prissänkningen skall anses belöpa å skogsbrukets ifrågavarande produkter i förhållande till de i räkenskaperna redovisade försäljningsprisen.

Har skattskyldig i rörelse under beskattningsåret tillgodogjort sig produkter från eget skogsbruk och utvisar på grund av den i räkenskaperna tillämpade prissättningen rörelsen inkomstminskning, medan taxerad merinkomst framkommer för skogsbruket, skall för utjämning härutinnan beträffande nämnda produkter tillämpas lägre prissättning med sammanlagt *högst* det belopp som motsvarar summan av inkomstminskningen å rörelsen och det å rörelsen belöpande utjämningsavdraget. Därvid iakttages, att prissänkningen skall anses belöpa å skogsbrukets ifrågavarande produkter i förhållande till de i räkenskaperna redovisade försäljningsprisen.

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

Vad sålunda stadgats skall gälla även i fall då skattskyldig i rörelse tillgodogjort sig produkter från skogsbruk, bedrivet av moder- eller dotterföretag, och skall i dylikt fall inkomstuppskattningen för båda företagen jämkas med hänsyn till den tillämpade prissättningen.

6. Vad i punkt 4 av anvisningarna till 9 § stadgas skall äga motsvarande tillämpning i fall där växande skog avyttrats i samband med avyttring av marken och intäkten å avyttringen är att hänföra till inkomst av skogsbruk.

till 7 §.

1. Beträffande inkomst av annan fastighet kan det i regel antagas, att *taxerad merinkomst* bör upptagas allenast i fall där bruttointäkterna under beskattningsåret i jämförelse med förkrigsinkomståren ökats på grund av uthyrningsmöjligheter, som under normala förhållanden ej pläгат vara för handen men under beskattningsåret kunnat utnyttjas, och som kunna med sannolikhet antagas hava haft sitt upphov i det av krigstillståndet framkallade läget. Taxering företages därför i regel allenast därest nu angivna förutsättningar synas vara för handen. Tillika iakttages att medgivande av utjämningsavdrag med femton procent å jämförelseinkomsten påverkar den taxerade merinkomstens storlek.

2. Vid bestämmande av *uppskattad merinkomst* skall inkomst för förkrigsinkomståren beräknas allenast för fastigheter som den skattskyldige innehafte även under beskattningsåret.

Den vid taxeringen till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt verkställda beräkningen av inkomst av annan fastighet skall vid uppskattning av inkomst enligt denna förordning frångås i den mån följande särskilda föreskrifter därtill föranleda.

Har fastighet eller del därav, som pläгат vara uthyrd, under något av förkrigsinkomståren ej varit uthyrd men har den varit uthyrd under beskattningsåret, skall vid uppskattning av inkomsterna för förkrigsinkomståren tilläggas skäligt hyresbelopp. Avdrag för kostnad för reparation och underhåll av byggnader beräknas ej för förkrigsinkomståren samt ej heller för beskattningsåret i vidare mån än kostnaden förorsakats av eller eljest ägt direkt samband med de förhållanden som föranlett inkomstökningen eller med anordning som nödvändiggjorts av krigstillståndet. Värdeminskningsskatt beräknas ej för förkrigsinkomståren. För beskattningsåret medges sådant avdrag endast i den mån värdeminskningen under detta år på grund av verkställd ny-, till- eller ombyggnad eller annan omständighet kan antagas hava varit större än under förkrigsinkomståren. Det må emellertid framhållas, att uthyrning varom här är fråga ofta föranleder skadegörelse eller slitning, som ej skulle hava uppkommit, om ej uthyrningen ägt rum. Sådant förhållande må, där ej hänsyn till detsamma tagits genom avdrag för reparation eller dylikt under beskattningsåret, beaktas vid beräkning av avdrag för värdeminskning. Har å andra sidan under beskattningsåret kostnad nedlagts för reparation eller underhåll, som under föregående beskattningsår blivit efter-

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

satt och på den grund beaktats vid beräkning av värdeminskningsavdrag för det året, må avdrag för kostnaden ej ånyo medgivnas.

3. Såsom *jämförelseinkomst* skall i regel upptagas medeltalet av inkomsterna för förkrigsinkomståren. Har den skattskyldige ej under båda förkrigsinkomståren innehåft samma fastighet eller fastigheter som under beskattningsåret, må såsom jämförelseinkomst i stället för medeltalet av inkomsterna för dessa år antagas annat belopp, som finnes skäligt. Har den skattskyldige ej innehåft samma fastighet eller fastigheter som under beskattningsåret under hela det förra men under hela det senare förkrigsinkomståret, skall i regel inkomsten för det senare året vara jämförelseinkomst. Har den skattskyldige ej innehåft samma fastighet eller fastigheter som under beskattningsåret under något av förkrigsinkomståren i dess helhet, må beaktas resultat, som under förkrigsinkomståren eller något av dessa utvunnits av annan, vilken då innehåft fastigheten. Vid denna jämförelse bör dock iakttagas den skillnad som må föreligga bland annat med hänsyn till det av de olika ägarna i fastigheten nedlagda egna kapitalet.

För fysisk person, som av annan fastighet haft sin huvudsakliga försörjning, må jämförelseinkomsten ej bestämmas till lägre belopp än 3,000 kronor.

Den vid taxering till krigskonjunkturskatt senast fastställda jämförelseinkomsten bör frångås endast om särskilda skäl därtill föranleda.

4. Ränta å minskning av *eget kapital* i fastigheten beräknas efter en räntefot av fem procent, ränta å ökning av sådant kapital efter en räntefot av sex procent. Ökning av eget kapital i fastigheten anses i regel hava ägt rum vid avbetalning av skuld, som hänfört sig till fastigheten, samt vid nedläggande av eget kapital i samband med ny-, till- eller ombyggnad eller därmed jämförlig förbättring eller vid en mera omfattande nyuppsättning av inventarier för stadigvarande bruk å fastigheten eller dylikt, men ej om avbetalning skett av annan skuld än nu sagts även om denna varit in-tecknad i fastigheten.

till 8 §.

1. Såsom likartad med inkomst i form av tantiem m. m. anses exempelvis sådan inkomst av tjänst som utgår i form av lön eller annan förmån från rörelse, om och i den mån lönen eller förmånens belopp uppenbarligen påverkas av rörelsens resultat. I den mån ökning av sådan lön eller förmån får anses motiverad av ett större eller värdefullare arbete betraktas den följaktligen ej såsom likställd med inkomst av tantiem m. m.

2. I fråga om inkomst av tillfällig verksamhet såsom uppfinnare skall vad i punkt 7 av anvisningarna till 4 § stadgats beträffande yrkesmässig uppfinnarverksamhet äga motsvarande tillämpning.

3. Såsom jämförelseinkomst upptages i regel medeltalet av inkomsterna för förkrigsinkomståren av tjänst eller tillfällig förvärvsverksamhet som avses i 8 § sista stycket. Är det uppenbart att detta medeltal ej utgör ett godtagbart uttryck för den skattskyldiges normala årsinkomst av sådant slag vid tiden närmast före krigsutbrottet, skall dock jämförelseinkomsten fastställas till

*(Kungl. Maj:ts förslag.)**(Utskottets förslag.)*

annat belopp som med hänsyn till omständigheterna kan anses skäligt. Därest skattskyldig av inkomst som här avses haft sin huvudsakliga försörjning, må jämförelseinkomsten ej bestämmas till lägre belopp än 3,000 kronor.

Den vid taxering till krigskonjunkturskatt senast fastställda jämförelseinkomsten bör frångås endast om särskilda skäl därtill föranleda.

till 9 §.

1. Uppskattning av realisationsvinst vid avyttring av fast eller lös egendom sker enligt de regler som gälla för beräkning av sådan vinst enligt förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt, dock att i stället för priset vid förvärvet må avdragas egendomens uppskattade värde vid utgången av augusti 1939, om därigenom större förmån erhålles. Vid uppskattning av dylikt värde å fast egendom iakttages, att bevisning rörande dess storlek i regel ej kan åläggas den skattskyldige. Värdeökningen å egendomen efter nämnda tidpunkt bör följaktligen ej beräknas till högre belopp än som finnes med sannolikhet svara mot utvecklingen av den allmänna fastighetsmarknaden å orten. Från realisationsvinsten får avdragas realisationsförlust vid avyttring av fast eller lös egendom, därvid beaktas, att, om värdet vid utgången av augusti 1939 lagts till grund för beräkningen av realisationsvinsten, värdet vid samma tidpunkt också skall läggas till grund för beräkning av realisationsförlusten, försåvitt värdet å den egendom förlusten avser då var lägre än kostnaden för förvärvet.

Inkomst av realisationsvinst beräknas ej för förkrigsinkomståren. Om skattskyldig mera regelbundet gör försäljningar, exempelvis av aktier, utan att dock yrkesmässig sådan verksamhet anses föreligga, kan beskattning av hela den realisationsvinst, som belöper på tiden efter krigsutbrottet, stundom te sig oskälig. Jämkning av den taxerade merinkomsten bör i sådant fall ske genom avdrag med skäligt belopp, därvid emellertid märkes, att till utgångspunkt för avdraget bör tagas realisationsvinsten i sin helhet och ej blott den del av denna vinst som hänför sig till värdeökning efter krigsutbrottet, samt att även storleken av försäljningsvinster under de olika åren, som ej äro skattepliktiga, bör beaktas.

2. Till realisationsvinst enligt 9 § skall icke hänföras sådan intäkt, som enligt 2 § 1 mom. andra stycket skall inräknas i inkomst av rörelse.

3. Har uppkommen realisationsvinst vid avyttring av tillgång för stadigvarande bruk under beskattningsåret använts för inköp av tillgång liknande den avyttrade under sådana förhållanden att avyttringen och inköpet helt eller delvis skäligen böra betraktas som ett utbyte av en befintlig tillgång mot en annan, skall i motsvarande mån realisationsvinsten ej medräknas vid taxeringen till krigskonjunkturskatt.

4. Har fastighet tagits i anspråk genom expropriation eller eljest avyttrats under sådana förhållanden att tvångsförsäljning till det allmänna måste anses vara för handen, och finnes det ej uppenbart, att avyttringen skulle ägt

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

rum även om tvång icke förelegat, skall den genom överlåtelsen uppkomna realisationsvinsten icke anses hava berott på förhållanden som omförmälas i 1 §.

till 10 §.

1. Av 4 § 3 mom. framgår att, om en förvärvskälla inom rörelse utvisar inkomstökning och en annan inkomstminskning, inkomstminskningen skall i viss ordning avräknas från inkomstökningen. Av punkt 4 g) av anvisningarna till 4 § och tredje stycket av punkt 2 av anvisningarna till 5 § framgår att i förhållande mellan jordbruk och rörelse utjämning i vissa fall skall enligt särskilda regler äga rum i händelse den ena förvärvskällan utvisar inkomstökning och den andra inkomstminskning. Utjämning i särskild ordning skall enligt punkt 5 av anvisningarna till 6 § jämväl i vissa fall ifrågakomma i förhållande mellan å ena sidan skogsbruk, å andra sidan jordbruk, därest detta utvisar underskott, eller rörelse, därest denna utvisar inkomstminskning.

Beräkning av inkomstminskning beträffande skogsbruk förutsättes ej enligt denna förordning kunna ifrågakomma.

Beräkning av inkomstminskning beträffande annan fastighet förutsättes ej enligt denna förordning kunna ifrågakomma i annat fall än som avses i punkt 3 här nedan.

Avdrag för realisationsförlust vid avyttring av fast eller lös egendom medges enligt 9 § från realisationsvinst å sådan egendom men antages enligt denna förordning ej kunna ske i andra fall.

2. I övrigt skall avdrag för inkomstminskning under beskattningsåret å krigskonjunkturskatt underkastad förvärvskälla medgivas vid den beskattningsbara merinkomstens bestämmande enligt följande föreskrifter.

Avdrag för inkomstminskning å rörelse, i den mån utjämning av densamma ej skett enligt de i punkt 1 första stycket angivna bestämmelserna, skall medgivas från inkomstökning hänförlig till sådan inkomst, som avses i 2 § 1 mom. e), samt, till den del inkomstminskningen överstiger sådan inkomstökning och kan antagas hava berott på förhållanden som omförmälas i 1 §, från taxerad merinkomst å annan förvärvskälla.

Vad sålunda stadgats om inkomstminskning å rörelse skall i tillämpliga delar gälla jämväl i fråga om inkomstminskning hänförlig till sådan inkomst, som avses i 2 § 1 mom. e), under iakttagande att avdrag för sådan inkomstminskning i första hand skall ske från inkomstökning å rörelse.

Med inkomstökning å rörelse avses här ovan den uppskattade merinkomsten minskad med det å rörelsen belöpande utjämningsavdraget. Inkomstökning hänförlig till sådan inkomst, som avses i 2 § 1 mom. e), skall beräknas till skillnaden mellan inkomsten under beskattningsåret och motsvarande inkomst under ett antaget jämförelseår.

Med inkomstminskning å rörelse avses här ovan summan av den enligt punkt 10 av anvisningarna till 4 § beräknade uppskattade inkomstminsk-

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

ningen och ett belopp svarande mot det å rörelsen belöpande utjämningsavdraget. Beträffande inkomst som avses i 2 § 1 mom. e) skall inkomstminskning beräknas till skillnaden mellan inkomsten under det antagna jämförelseåret och inkomsten under beskattningsåret, dock under iakttagande att inkomstminskningen ej må beräknas till högre belopp än som erhålles vid motsvarande tillämpning av den för beräkning av taxerad merinkomst gällande regeln enligt 8 § sista stycket. Inkomstminskning som nu sagts skall antagas hava berott på förhållanden som omförmälas i 1 §, i den mån det ej framgår såsom sannolikt att inkomstminskningen ej berott på sådana förhållanden.

Med inkomst som avses i 2 § 1 mom. e) under ett antaget jämförelseår förstås, där ej särskilda förhållanden till annat föranleda, medeltalet av inkomster av motsvarande slag under förkrigsinkomståren.

Beträffande inkomstminskning å jordbruk skall avdrag medgivas från taxerad merinkomst å annan förvärvskälla, i den mån inkomstminskningen skall anses hava berott på förhållanden som omförmälas i 1 §. Avdrag medgives i första hand från taxerad merinkomst av skogsbruk och, till den del avdraget ej kan sålunda fullt utnyttjas, från taxerad merinkomst å övriga förvärvskällor, i sista hand från taxerad merinkomst av rörelse. Med inkomstminskning som nu sagts avses det belopp, som erhålles vid motsvarande tillämpning av de för beräkning av uppskattad merinkomst å jordbruk gällande reglerna, *med iakttagande tillika, att där jämförelseinkomsten fastställles till högre belopp än medeltalet av inkomsterna för förkrigsinkomståren, beloppet av inkomstminskningen skall bestämmas med utgångspunkt från nämnda medeltal, och skall så förfaras även i det fall, då medeltalet betecknar ett underskott.* Om den skattskyldige ej haft ifrågavarande jordbruk under båda förkrigsinkomståren, må beloppet av inkomstminskning bestämmas efter grund som finnes skälig. Av inkomstminskningen skall en fjärdedel anses

Beträffande inkomstminskning å jordbruk skall avdrag medgivas från taxerad merinkomst å annan förvärvskälla, i den mån inkomstminskningen skall anses hava berott på förhållanden som omförmälas i 1 §. Avdrag medgives i första hand från taxerad merinkomst av skogsbruk och, till den del avdraget ej kan sålunda fullt utnyttjas, från taxerad merinkomst å övriga förvärvskällor, i sista hand från taxerad merinkomst av rörelse. Med inkomstminskning som nu sagts avses det belopp, som erhålles vid motsvarande tillämpning av de för beräkning av uppskattad merinkomst å jordbruk gällande reglerna. *Emellertid skall, där jämförelseinkomsten fastställles till högre belopp än det som motsvarar den högsta inkomsten under något av åren 1937 och 1938, inkomstminskningen bestämmas med utgångspunkt från den högsta av dessa inkomster. I fall, då jordbruket för vart och ett av nämnda år utvisar underskott, skall inkomstminskning bestämmas med utgångspunkt från det minsta av de underskottsbelopp som något av åren utvisar.* Om den skattskyldige ej haft ifrågavarande jordbruk under båda förkrigsinkomståren,

(Kungl. Maj:ts förslag.)

hava berott på förhållanden som omförmälas i 1 §, därest ej den skattskyldige visar, att större del av inkomstminskningen berott på sådana förhållanden.

(Utskottets förslag.)

må beloppet av inkomstminskning bestämmas efter grund som finnes skälig. Av inkomstminskningen skall en fjärdedel anses hava berott på förhållanden som omförmälas i 1 §, därest ej den skattskyldige visar, att större del av inkomstminskningen berott på sådana förhållanden.

Vid tillämpning av vad ovan föreskrivits skall iakttagas, att, därest skattskyldig haft inkomstminskning å en krigskonjunkturskatt underkastad förvärvskälla och inkomstökning å en krigskonjunkturskatt icke underkastad förvärvskälla samt mellan dessa förvärvskällor finnes sådant samband att avräkning dem emellan framstår såsom särskilt naturlig, sådan avräkning i första hand bör ske, oaktat den skattskyldige även haft annan, krigskonjunkturskatt underkastad förvärvskälla, som utvisar inkomstökning. Vid bedömning i vad mån inkomstökning å krigskonjunkturskatt icke underkastad förvärvskälla skall anses föreligga bör jämförelse göras mellan den vid taxering till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt för beskattningsåret beräknade inkomsten av förvärvskällan och medeltalet av motsvarande inkomster under förkrigsinkomståren.

3. Beträffande avdrag för inkomstminskning under de beskattningsår, 1941 och 1942 års taxeringar till krigskonjunkturskatt avsågo, iakttagas, att sådant avdrag skall medgivas från den merinkomst, som återstår sedan de i 10 § 1 mom. omförmälda avdragen, med undantag för det däri omförmälda avdraget å 3,000 kronor, i förekommande fall gjorts. Vid bedömning av inkomstminskningens storlek och övriga med avdragsrätten sammanhängande frågor skola de vid nämnda taxeringar gällande föreskrifterna äga tillämpning. Därvid märkes, att fråga kan vara antingen om sådan inkomstminskning, som vid 1941 och 1942 års taxeringar skulle avdragas innan taxerad merinkomst av visst slag fastställdes, eller om sådan inkomstminskning som fick avdragas enligt 10 § i förordningarna om krigskonjunkturskatt för åren 1941 och 1942. Avdrag medgives endast i den mån inkomstminskningen kan anses hava berott på förhållanden som omförmälas i 1 §, under iakttagande tillika att avdrag för inkomstminskning å annan fastighet må medgivas allenast från taxerad merinkomst å samma förvärvskälla under beskattningsåret. Vid beräkning av inkomstminskning å viss förvärvskälla under beskattningsår som 1942 års taxering avsåg må ej vid tillämpning av 10 § 2 mom. hänsyn tagas till å förvärvskällan belöpande utjämningsavdrag. Vid bestämmande huruvida avdrag skall anses hava kunnat utnyttjas vid tidigare års taxeringar skall bortses från det i 10 § omförmälda avdraget å 3,000 kronor.

Inkomstminskning å annan fastighet beräknas med motsvarande tillämpning av de för beräkning av uppskattad merinkomst å denna förvärvskälla gällande reglerna ävensom av vad ovan stadgats angående inkomstminskning

*(Kungl. Maj:ts förslag.)**(Utskottets förslag.)*

å jordbruk för det fall att jämförelseinkomsten fastställes till högre belopp än medeltalet för förkrigsinkomståren. Inkomstminskning å annan fastighet skall anses hava berott på förhållanden som omförmälas i 1 § i den mån den uppkommit genom att bruttointäkterna under det beskattningsår varom är fråga i jämförelse med förkrigsinkomståren minskats på grund av att uthyrningsmöjligheter, som under normala förhållanden plägat vara för handen, under beskattningsåret ej kunnat utnyttjas på grund av det av krigstillståndet framkallade läget.

Avdrag som avses i denna punkt, med undantag för avdrag för inkomstminskning å annan fastighet, tillgodonjutes i första hand från taxerad merinkomst av förvärvskälla, å vilken inkomstminskningen uppstått. Återstående avdrag göres från taxerad merinkomst av rörelse och, i den mån avdraget ej såmedelst kan fullt utnyttjas, från summan av övriga taxerade merinkomster.

till 14—19 samt 21 §§.

1. Har värdet av lager av tillgångar avsedda för omsättning eller förbrukning i rörelse, enligt uppskattning jämlikt punkt 4 b) av anvisningarna till 4 §, sedan sista förkrigsinkomstårets utgång nedgått och har den skattskyldige i sin balansräkning för beskattningsåret till en särskild varuförnyelsefond, avsedd för nedskrivning av lager som han haft för avsikt att anskaffa i det avyttrade eller eljest avgångna lagrets ställe, gjort avsättning för vilken avdrag ej skett vid beräkning av nettointäkten, skall efter därom framställt yrkande prövningsnämnd jämlikt 14 § besluta provisorisk påföring av krigskonjunkturskatt under förutsättningar, som framgå av det följande. Har den skattskyldige redan för föregående beskattningsår fått provisorisk skattepåföring för dylik fondavsättning, kan ny avsättning givetvis avse endast den nedskrivning, som ej täckes av den mot den tidigare medgivna provisoriska skattepåföringen svarande fondavsättningen. Var lagret vid krigsutbrottet större än vid sista förkrigsinkomstårets utgång, må fondavsättningen avse lagerminskningen sedan krigsutbrottet, såsom om lagret vid denna tidpunkt varit lager vid sista förkrigsinkomstårets utgång.

Har fond av den skattskyldige betecknats såsom avsedd för användning ej allenast till nedskrivning av lagertillgångar utan till inköp av sådana för lagrets ersättande, skall fonden likväl anses uppfylla de i 14 § angivna villkoren. Avsättning till investeringsfond för ersättande av förkrigslager skall godkännas såsom förutsättning för provisorisk påföring av krigskonjunkturskatt enligt nämnda paragraf, ehuru avdrag för densamma medgivits vid nettointäktens beräkning.

Det antages i det följande, att lagret vid utgången av augusti 1939 ej visats hava varit större än vid sista förkrigsinkomstårets utgång, samt att avsättning till varuförnyelsefond ej skett för föregående beskattningsår.

Vid bestämmande av den provisoriska skattepåföringen verkställes en summarisk uppskattning av vad det skulle hava kostat att vid beskattningsårets

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

utgång anskaffa mot lagerminskningen svarande tillgång, s. k. ersättningslager. Skillnaden mellan denna kostnad och värdet av ersättningslagret, uppskattat till det belopp till vilket ersättningslagret enligt punkt 4 b) av anvisningarna till 4 § lägst må nedskrivs, utgör det belopp varå den provisoriska skattepåföringen enligt 14 § beräknas. Denna skattepåföring kommer alltså att avse det belopp, varmed ersättningslagret, om det anskaffats vid beskattningsårets utgång, skulle fått nedskrivs enligt denna förordning.

Har vid fastställande av beskattningsbar merinkomst för beskattningsåret eller tidigare beskattningsår avdrag åtnjutits för minskning av dold förkrigsreserv i avyttrade eller eljest avgångna lagertillgångar, skall dock motsvarande belopp — i förekommande fall minskat med belopp som vid taxering till krigskonjunkturskatt tillagts för återvinning av sådan reserv — avdragas från ovannämnda skillnadsbelopp. Det belopp, å vilket sålunda provisorisk skattepåföring må ske, begränsas givetvis även av fondavsättningens storlek. Att ytterligare begränsning kan ifrågakomma, då fondavsättning tillika skett enligt 15 §, framgår av punkt 2 här nedan. Den provisoriskt påförda skatten skall utgöra det belopp, varmed krigskonjunkturskatten skulle hava minskats, om det belopp, varå den provisoriska skattepåföringen sålunda beräknas, avdragits från den beskattningsbara merinkomsten.

Om ett senare år ersättningslager anskaffas och med anlitande av varuförnyelsefonden i bokslutet för året nedskrivs enligt grunder, som jämlikt punkt 4 b) av anvisningarna till 4 § skulle kunnat godkännas vid inkomstuppskattning för det året, skall enligt 21 § den på nedskrivningen belöpande skatten på framställning av den skattskyldige efter beslut av prövningsnämnd restitueras. Disponeras fonden för annat ändamål än anskaffning eller nedskrivning av ersättningslager, upphör i motsvarande mån rätten till restitution. Befinnes det att vid tidpunkt, som sedermera fastställs, förutsättningar för restitution av det provisoriskt påförda skattebeloppet eller del därav ännu ej föreligga, skall rätten till sådan restitution hava förfallit.

2. Rätten att enligt 15 § erhålla provisorisk skattepåföring genom avsättning av redovisad årsvinst eller besparade vinstmedel till prisfluktationsfond för att trygga sig mot förlust genom prisfall å inköpta men ej levererade varor avser endast det fall att varorna definitivt inköpts att senare levereras för visst till beloppet bestämt pris. Skulle, därest de varor avtalet avser hade levererats vid beskattningsårets utgång, varulagret hava bragts upp till större storlek än vid beskattningsårets ingång, bör iakttagas, att jämlikt punkt 4 b) av anvisningarna till 4 § rätten till nedskrivning är mera begränsad beträffande det överskjutande lagret än beträffande ersättningslagret.

Sker provisorisk skattepåföring för avsättning till prisfluktationsfond, medges provisorisk skattepåföring för avsättning till varuförnyelsefond enligt 14 § ej i större utsträckning än sådan skattepåföring skulle hava medgivits, därest de under beskattningsåret inköpta varor, som avsättningen till prisfluktationsfond avser, varit levererade vid beskattningsårets utgång.

3. Avsättning av kostnadsutjämningsfond som avses i 16 § kan ske av

*(Kungl. Maj:ts förslag.)**(Utskottets förslag.)*

redovisad årsvinst eller besparade vinstmedel. Därest sådan fond ett följande år tages i anspråk för omkostnader, kommer för det året avdrag vid taxering till krigskonjunkturskatt för de ur fonden disponerade medlen ej att medgivas. I förekommande fall skall likväl så anses, som om avdrag skett vid taxering enligt denna förordning för det år då omkostnaderna ägt rum.

Restitution av provisoriskt påförd skatt medgives i första hand därest fondmedlen disponerats för sådana omkostnader som skulle hava varit avdragsgilla, om i stället andra medel använts för omkostnaderna. Dock må i fall, där kostnadsutjämningsfond ej tagits i anspråk för täckande av omkostnader som nu avses, restitution likväl medgivas, därest ett belopp, svarande mot de omkostnader för vilka fonden enligt sitt ändamål kunnat disponeras, tillägges vid inkomstuppskattningen enligt denna förordning för det beskattningsår då omkostnaderna ägt rum. Vad sålunda stadgats skall i tillämpliga delar gälla jämväl beträffande restitution i fall, där kostnadsutjämningsfond ej avsatts men provisorisk påföring av krigskonjunkturskatt det oaktat skett på grund av bestämmelserna i 20 § andra stycket.

Att i visst fall restitution kan ske även där kostnadsutjämningsfond ej använts för omkostnader som nu sagts framgår av 21 § sista stycket.

4. Enligt vad som framgår av punkt 4 d) av anvisningarna till 4 § kan skattskyldig vid uppskattning av inkomst av rörelse jämlikt denna förordning enligt vissa grunder erhålla avdrag för s. k. överpris eller merkostnad å tillgång för stadigvarande bruk. Har ej hela det i räkenskaperna gjorda avdraget kunnat sålunda godkännas vid inkomstuppskattningen, kan den återstående delen av avdraget likväl tillgodoräknas den skattskyldige för ifrågavarande år genom provisorisk skattepåföring enligt 17 § efter yrkande av den skattskyldige. Den provisoriska skattepåföringen skall i dylikt fall avse det belopp, varmed krigskonjunkturskatten skulle hava minskats, om det i räkenskaperna gjorda avdraget i sin helhet medgivits vid inkomstens uppskattning.

När tillgången visas hava nedgått i värde under det, till vilket den i beskattningsavseende enligt denna förordning nedskrivits, må enligt 21 § restitution ske av så stor del av den provisoriskt påförda skatten som svarar mot den påvisade ytterligare värdeminskningen. Befinnes det att vid tidpunkt, som sedermera fastställles, tillgången alltjämt har ett högre värde än det, till vilket den i räkenskaperna för beskattningsåret nedskrivits, skall rätten till ytterligare restitution hava förfallit.

5. Har fartyg sålts för högre pris än det i beskattningsavseende gällande värdet utan att under beskattningsåret ersättas med annat fartyg, kommer vinsten att vid taxeringen inräknas i inkomsten av rörelse, medan, om annat fartyg under samma år anskaffats, vinsten oftast kunnat till stor del uppvägas av avdrag för värdeminskning. Avser säljaren att för köpeskillingen eller del av denna anskaffa nytt eller nya fartyg, kan han emellertid genom att på särskilt konto hos riksbanken insätta det belopp, han sålunda ämnar disponera, enligt 18 § erhålla rätt till provisorisk påföring av så stor krigskonjunkturskatt som belöper på den i den beskattningsbara merinkomsten in-

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

gående del av det insatta beloppet, som överstiger fartygets i beskattningsavseende enligt denna förordning gällande värde vid avyttringen, d. v. s. med det belopp, varmed skatten skulle hava minskats, om det överstigande beloppet avdragits vid uppskattning av inkomst enligt denna förordning.

Rätt till skatterestitution erhålles sedermera enligt 21 § i den mån det insatta beloppet användes för anskaffning av annat fartyg och i räkenskaperna avskrivning å detta sker av beskaffenhet att kunna föranleda avdrag vid ifrågakommande beskattning. Om sålunda för ett senare beskattningsår, då annat fartyg anskaffats för de insatta medlen, avdrag för överpris sker i räkenskaperna och det befinnes att förutsättningarna för motsvarande avdrag vid taxering till krigskonjunkturskatt då föreligga, skall provningsnämnden, i stället för att medgiva avdrag för detta beskattningsår, efter framställning från den skattskyldige besluta att restitution skall ske av den provisoriskt påförda krigskonjunkturskatt, som belöper på avdragets belopp. Därest fartyget sedermera nedgått till lägre värde än det, som återstår oavskrivet i beskattningsavseende enligt denna förordning, kan, i den mån motsvarande avskrivning skett i räkenskaperna, ytterligare restitution ifrågakomma, därvid reglerna i punkt 4 ovan erhålla motsvarande tillämpning.

Var fartyget vid avyttringen belastat med intecknad gäld och har i följd härav köpeskillingen ej i sin helhet insatts i riksbanken, må provisorisk påföring medgivas av så stor krigskonjunkturskatt som belöper på den i den beskattningsbara merinkomsten ingående del av det insatta beloppet, som överstiger fartygets i beskattningsavseende enligt denna förordning gällande värde minskat med ett mot gälden svarande belopp. Den provisoriska påföringen kommer följaktligen att beräknas på samma sätt som om fartyget icke varit intecknat och således hela köpeskillingen kunnat insättas i riksbanken. Vid restitution i dylikt fall skall iakttagas, att, om jämväl andra medel än i riksbanken insatta använts för inköp av nytt fartyg, dessa visserligen må inom ramen för nämnda gäldbelopp medräknas som köpeskillning för detta fartyg, som om medlen uttagits från riksbanken, men att restitution dock ej må beräknas för skatt å högre belopp än det i riksbanken insatta.

Har vid beräkning av beskattningsbar merinkomst enligt denna förordning avräknats belopp, som anses hava innefattat framtagande av dold förkrigsreserv i fartyg, får givetvis sådant belopp ej ingå i det å vilket provisorisk skattepåföring beräknas och bör följaktligen så anses, som om fartygets i beskattningsavseende gällande värde varit i motsvarande mån högre.

Vad nu sagts om belopp, som influtit vid avyttring av fartyg, skall också tillämpas å ersättning på grund av försäkring för förlust av fartyg eller annan tillgång för stadigvarande bruk i rörelsen.

Att i fall som avses i denna punkt särskilt förfarande kan ifrågakomma beträffande erläggande av provisoriskt påförd skatt framgår av 22 §.

6. Beträffande det i 19 § avsedda fallet kommer vad i punkt 5 här ovan anförts att i tillämpliga delar äga motsvarande tillämpning.

7. *Exempel* på tillämpning av 18, 19 och 21 §§.

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

a) Ett rederi har den 1 november 1942 för 900,000 kronor sålt ett oin-tecknat fartyg, då bokfört till 500,000 kronor men i beskattningsavseende nedskrivet till 400,000 kronor (som tillika var fartygets saluvärde vid utgång-en av augusti 1939). Köpeskillingen, 900,000 kronor, insättes i sin helhet å vederbörligt konto i riksbanken.

I inkomsten för beskattningsåret ingår vinsten $900,000 - 400,000 = 500,000$ kronor. Förhållandena i övrigt antagas vara sådana, att rederiets beskattningsbara merinkomst överstiger 500,000 kronor. Rederiet kan då efter yrkande erhålla provisorisk påföring av så stor skatt, som belöper å skillnaden mellan 900,000 och 400,000 kronor, d. v. s. å 500,000 kronor.

Ett senare beskattningsår inköper rederiet ett nytt fartyg för 900,000 kro-nor och uttager då mot ställande av säkerhet för skatten hela det i riksban-ken insatta beloppet. Det antages, att å detta fartyg avskrivning sker med 500,000 kronor samt att överprisavdrag skulle kunnat medgivas med 200,000 kronor. Det belopp, varmed den provisoriskt påförda skatten skulle hava minskats, om den beskattningsbara merinkomsten för beskattningsåret 1942 varit 200,000 kronor mindre, restitueras.

Det antages vidare, att vid tidpunkt, som sedermera fastställles, fartygets värde nedgått med ytterligare 150,000 kronor, för vilka värdeminskningssav-drag vid taxering till krigskonjunkturskatt ännu ej medgivits. Restitution medgives då med det belopp, varmed den provisoriskt påförda skatten skulle hava minskats, om den beskattningsbara merinkomsten för beskattningsåret 1942 varit ytterligare 150,000 kronor mindre.

Sammanlagt har alltså skatterestitution i två repriser beviljats för skatt belöpande på 350,000 kronor. Återstående skatt blir definitiv.

b) Förhållandena äro desamma som i exempel a) med den skillnad att re-deriets beskattningsbara merinkomst antages uppgå till allenast 300,000 kro-nor. Rederiet insätter dock i riksbanken hela köpeskillingen 900,000 kronor.

Provisorisk skattepåföring kan då ske allenast å ett belopp av 300,000 kro-nor.

Restitution kan emellertid vid första restitutionstillfället ske på samma sätt som i exempel a), d. v. s. med skatt å ett belopp av 200,000 kronor.

Vid andra restitutionstillfället får däremot restitution ske allenast å ett be-lopp av 100,000 kronor, enär provisorisk skatt påförts allenast för 300,000 kronor. I detta fall blir emellertid sålunda hela skatten för beskattningsåret 1942 restituerad.

c) Förhållandena äro desamma som i exempel a) men med den olikhet att rederiet antages av köpeskillingen i riksbanken insätta endast 600,000 kronor och att för inköp av det nya fartyget disponeras, jämte det i riksbanken in-satta beloppet, 300,000 kronor andra medel.

Provisorisk skatt påföres då endast för ett belopp av $600,000 - 400,000 = 200,000$ kronor.

Restitution sker vid första restitutionstillfället som i exempel a), d. v. s. beräknad å ett belopp av 200,000 kronor, men ytterligare restitution kan ej ifrågakomma.

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

d) Förhållandena äro desamma som i exempel a) men med den olikhet att fartyget vid avyttringen var belastat med in-tecknad gäld å 300,000 kronor. Rederiet insätter därför i riksbanken endast 900,000 — 300,000 = 600,000 kronor.

Provisorisk skatt påföres emellertid som i exempel a) för ett belopp av 500,000 kronor.

När det nya fartyget inköpes, disponeras för ändamålet de 600,000 kronor, som innestå i riksbanken, samt 300,000 kronor andra medel.

Restitution medgives som i exempel a).

e) Förhållandena äro desamma som i exempel a) men med den olikhet att fartygets värde vid utgången av augusti 1939 visas hava utgjort 550,000 kronor. Eftersom beloppet 150,000 kronor innefattar framtagande av en dold förkriksreserv, skall det ej ingå i den beskattningsbara merinkomsten (se 4 § 4 mom. första stycket). Det antages dock, att hela det vid försäljningen erhållna beloppet 900,000 kronor insattes i riksbanken.

I den beskattningsbara merinkomsten ingår vinsten i detta fall med endast 350,000 kronor.

Provisorisk skatt påföres för ett belopp av 350,000 kronor.

Restitution sker emellertid såsom i exempel a). Olikheten med nämnda exempel beträffande restitutionen inträder först om fartyget nedgår i värde under 550,000 kronor. Enligt exempel a) skulle nämligen, om fartyget i motsvarande mån nedgått i värde, restitution kunnat ske å ett sammanlagt belopp av 500,000 kronor, medan i nu föreliggande exempel restitution kan ske endast å ett belopp av 350,000 kronor.

f) Förhållandena äro desamma som i exempel a) i avseende å försäljning av fartyg och provisorisk skattepåföring.

Emellertid antages, att rederiet av det i riksbanken insatta beloppet, 900,000 kronor, ett senare beskattningsår disponerar endast 400,000 kronor till inköp av nytt fartyg, å vilket överprisavdrag skulle kunnat medgivas med 100,000 kronor. Det belopp, varmed den provisoriskt påförda skatten skulle hava minskats, om den beskattningsbara merinkomsten varit 100,000 kronor mindre, restitueras.

Det antages vidare, att vid tidpunkt, som sedermera fastställs, fartygets värde nedgått med ytterligare 150,000 kronor. Restitution medgives då med det belopp, varmed den provisoriskt påförda skatten skulle hava minskats, om den beskattningsbara merinkomsten för beskattningsåret 1942 varit ytterligare 150,000 kronor mindre.

Återstående skatt blir definitiv.

g) Förhållandena äro desamma som i exempel a) i avseende å försäljning av fartyg och provisorisk skattepåföring.

Det antages emellertid att det nyförvärvade fartyget betingar ett pris av 1,800,000 kronor, varav 900,000 kronor uttagas från riksbanken och lika stort belopp disponeras av andra medel. Det antages vidare, att överprisavdrag för beskattningsåret 1944 kunnat medgivas med 400,000 kronor, och att vid tidpunkt, som sedermera fastställs, fartygets värde nedgått med 300,000 kronor

*(Kungl. Maj:ts förslag.)**(Utskottets förslag.)*

under det belopp, som återstod efter överprisavdraget. Eftersom i detta fall köpeskillingen är dubbelt så stor som försäljningssumman för det gamla fartyget och blott hälften av köpeskillingen uttagits från riksbanken, medan hälften av fartyget förvärvats för andra medel, beräknas restitution som i exempel a), d. v. s. vid vartdera tillfället med hälften av det belopp, som belöper å fartyget i dess helhet.

För den hälft av värdeminskningens beloppen, för vilken restitution ej på nu angiven grund medgivits, kan, när det nya fartyget inköpts, om inkomsten för det då ifrågavarande beskattningsåret därtill förslår, erhållas omedelbart överprisavdrag med 200,000 kronor och provisorisk skattepåföring intill 150,000 kronor, varå restitution vid den senare tidpunkten kan beviljas.

h) Rederiet insätter av andra medel än sådana, som erhållas vid avyttring eller förlust av fartyg, i riksbanken 900,000 kronor, vilket belopp förutsättes ej överstiga den vid inkomstuppskattningen enligt denna förordning beräknade inkomsten för beskattningsåret. Provisorisk skattepåföring kan jämlikt 19 § ske för hälften av detta belopp eller 450,000 kronor.

Nytt fartyg anskaffas enligt samma antagande som i exempel a) och värdeminskningen försiggår även såsom där antagits. Restitution medgives då såsom i exempel a).

8. Beträffande de fall, som avses i punkterna 2 samt 4—7 här ovan, märkes, att förmån som där sagts ej må medgivas, där tillgång överförts mellan fysiska eller juridiska personer, mellan vilka intressegemenskap råder, under sådana förhållanden att det kan antagas, att transaktionen skett för att komma i åtnjutande av särskild förmån i beskattningshänseende.

---

2) antaga följande

F ö r s l a g

till

förordning med särskilda bestämmelser beträffande taxering för inkomst år 1944 av ersättning på grund av försäkring för förlust av fartyg eller köpeskillning vid avyttring av fartyg.

Härigenom förordnas, att vad i förordningen den 30 maj 1941 (nr 360) med särskilda bestämmelser beträffande taxering för inkomst under vissa år av ersättning på grund av försäkring för förlust av fartyg eller köpeskillning vid avyttring av fartyg stadgats beträffande fartyg, som förlorats under beskattningsår för vilket taxering ägt rum år 1940 eller skulle äga rum något av åren 1941 eller 1942, samt beträffande fartyg, som avyttrats under något av de beskattningsår, för vilka taxering skulle äga rum år 1941 eller år 1942, skall äga tillämpning även för det fall att förlusten timat eller avyttringen ägt rum under beskattningsår, för vilket taxering skall äga rum år 1944.

Bevillningsutskottets betänkande nr 36.

B) att följande motioner, nämligen:
 de likalydande motionerna I: 171 av herr Mannerskantz
 m. fl. och II: 251 av herr Persson i Falla m. fl.,
 de likalydande motionerna 1: 248 av herr Nordenson m.
 fl. och II: 359 av herr Wiberg m. fl.,
 de likalydande motionerna I: 249 av herr Björkman m. fl.
 och II: 358 av herr Lundell m. fl.,
 de likalydande motionerna I: 251 av herr Nisser m. fl.
 och II: 361 av herrar Svensson i Grönvik och Liedberg,
 motionen I: 250 av herr Åqvist,
 motionen II: 288 av herr Persson i Stockholm m. fl.,
 motionen II: 360 av herrar Skoglund i Umeå och Severin
 i Gävle, samt
 motionen II: 362 av herr Hansson i Skediga,
 måtte, i den mån de icke kunna anses besvarade genom
 vad utskottet härovan anført och hemställt, av riksdagen
 lämnas utan åtgärd.

Stockholm den 1 juni 1943.

På bevillningsutskottets vägnar:

A. J. BÄRG.

N ä r v a r a n d e:

från första kammaren: herrar *Johan Bårg, Elon Andersson**, *Axel Ivar Anderson, Sjödahl, Ekman, Frans Ericson, Velander, Herman Ericsson, Ljungdahl* och *Sylvan**; samt

från andra kammaren: herrar *Lövgren, Hammarlund**, *Orgård, Falk, Lundell, Kilbom, Karlsson* i Grängesberg, *Sundström* i Skövde, *De Geer** och *Olson* i Göteborg.

---

* Icke närvarit vid justering av betänkandet.

Reservationer:

1) av herr *Lundell*, som inom utskottet yrkat avslag på Kungl. Maj:ts proposition nr 193 på grund av krigskonjunkturskattens skadeverkningar i nationalekonomiskt och statsfinansiellt hänseende. Dessutom vore skatteförordningen alltför invecklad till innehåll och avfattning och beredde såväl skattedragare som skattemyndigheter oförsvarliga svårigheter, tidsspillan och kostnader. För vidare motivering för avslagsyrkandet hänvisades till motionerna II: 5/1940 U, II: 282/1941, II: 230/1942, II: 358/1943, till utförlig reservation med belysande räkneexempel vid bevillningsutskottets betänkande nr 36/1942 samt till anföranden vid andrakammardebatterna beträffande krigskonjunkturskatt under angivna riksdagar.

2) av herrar *Axel Ivar Anderson*, *Velander*, *Sylwan* och *Olson* i Göteborg, vilka anfört:

»I utskottets yttrande göres gällande, att krigskonjunkturskatten icke verkat hämmande på företagsamheten och att skattens borttagande icke skulle innebära en stimulans till ökad produktion. En motsatt uppfattning torde vara allmän bland företagarna inom alla delar av näringslivet, och deras mening grundas icke på teoretiska överväganden utan på erfarenheter från det praktiska livet. Den omständigheten att skatten i vida kretsar betraktas som en hämsko på företagsamheten och ett hinder för produktionsökning torde få tillmätas synnerlig betydelse. Risker av ogynnsamma verkningar av denna skatteform blir större ju längre bort man kommer från jämförelseåren under förkrigstiden. Ett förnekande av krigskonjunkturskattens hämmande inverkan på företagsamheten i nuvarande läge under hänvisning till industriinvesteringen, vars omfattning med hänsyn till bristen på material och arbetskraft förmenats närmast motivera åtgärder för dess begränsning, är näppeligen hållbart. Det torde vara tillräckligt att hänvisa till förhållandena på jordbruksproduktionens, bränsleförsörjningens och fiskets områden. Betydelsen av krigskonjunkturbeskattningen såsom ett led i det allmännas strävanden för stabilisering av prisnivån synes oss icke heller böra överskattas. Den begränsning av företagsamheten på skilda områden, som av naturliga skäl inträder, så snart krigskonjunkturskatt underkastad inkomst är att räkna med, måste ock medföra ett försämrat underlag för de ordinarie skatterna till stat och kommun. Ett upphävande av krigskonjunkturskatten skulle därför, enligt vår mening, medföra en förbättring i försörjningsläget, som kommer samhället i sin helhet till godo, samt en avsevärd ökning av underlaget för den ordinarie beskattningen. Den statsfinansiella betydelsen av krigskonjunkturskatten är därför icke så stor, att den i och för sig motiverar skattens bibehållande.

Utskottet har i stort sett lämnat de i motionerna I: 248 och II: 359 anförda skälen för krigskonjunkturskattens upphävande eller för väsentliga modifikationer i skattebestämmelserna utan avseende. Endast i fråga om

rörelseidkares rätt till avdrag för bidrag till den tekniskt-vetenskapliga forskningen har utskottet gjort ett medgivande, vars betydelse framför allt ligger däri, att det av utskottet föreslagna stadgandet klarlägger avdragsrättens innebörd, vilket ur skatteteknisk synpunkt innebär en betydelsefull vinning. Även med hänsyn till önskvärdheten ur samhällssynpunkt av att företagen uppmuntras till avsättningar för ifrågavarande syfte måste utskottets förslag hälsas med tillfredsställelse.

I övrigt har utskottet endast i obetydliga detaljer föreslagit jämkningar i den kungl. propositionen.

Det i motionerna framställda yrkandet angående i beskattningshänseende avdragsgilla avsättningar för byggnads- och reparationsarbeten m. m. har helt avvisats av utskottet. Att det såväl ur valutavärdande synpunkter som för folkförsörjningen efter kriget vore av utomordentligt värde, om näringsföretagen stimulerades till uppskjutande av icke oundgängligen nödvändiga utgifter för dylika ändamål synes emellertid icke av utskottet bestridas. Även om kostnadsutjämningsfonderna komme att få tagas i anspråk under viss tid efter krigets slut, förutsättes att de skola användas före tidpunkten för avräkningsförfarandet och detta i sin tur komma att ske så snart prisnivån efter kriget anses stabiliserad. Det torde emellertid vara först efter en sådan stabilisering, då den framtida konjunkturutvecklingen med större grad av sannolikhet kan bedömas, som det är mest angeläget att medel stå till förfogande för de investeringar, som vid denna tidpunkt framstå såsom lämpligast, och detta medelsbehov kan icke fyllas genom avsättning till kostnadsutjämningsfonder. Ej heller kunna dylika avsättningar antagas erhålla samma valutastabiliserande verkningar som de ifrågasatta, genom nedsättning i riksbanken eller på annat sätt bundna investeringsfonderna. Till en del skulle det avsedda syftet utan författningstekniska svårigheter kunna tillgodoses därigenom, att — under förutsättning att medlen på angivet sätt bundes — avdrag jämväl vid krigskonjunktursbeskattningen medgäves för sådana avsättningar till investeringsfonder för byggnader samt för maskiner m. m., som äro avdragsgilla vid de ordinarie taxeringarna. Om avsättningar, för vilka den skattskyldige vid krigskonjunkturskatttaxering åtnjöt avdrag, icke inom av Kungl. Maj:t föreskriven tid användes till avsett ändamål, skulle givetvis eftertaxering till krigskonjunkturskatt äga rum.

Under återopande härav samt med hänvisning till vad i motionerna i detta avseende anförts finna vi oss böra föreslå sådan ändring i det föreliggande förslaget till krigskonjunkturskatteförordning, att vid taxering till kommunal inkomstskatt samt statlig inkomst- och förmögenhetsskatt avdragsgilla avsättningar till investeringsfonder för byggnader och för maskiner m. m. under ovan angivna förutsättning få avdragas jämväl vid beräkning av merinkomst enligt nämnda förordning, ävensom att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att om förslag till krigskonjunkturskatteförordning för år 1944 kommer att utarbetas, därvid måtte beaktas de synpunkter, som i motionerna framförts rörande i beskattningshänseende avdragsgilla avsättningar för byggnads- och reparationsarbeten m. m.

I motionerna hava enligt vår mening anförts övertygande skäl för att en höjning av utjämningsavdraget bör medgivas och att dylikt avdrag även bör tillgodoräknas vid kvittning mellan merinkomst och inkomstminskning. Detta skulle icke, såsom utskottet synes förmena, innebära någon reell skattelättnad utan allenast ett skydd mot orättmätigt beskattning av fiktiva vinster.

Vi föreslå sålunda, i anslutning till vad i denna del av motionerna anförts, att procentsatsen för utjämningsavdraget bestämmes till 20, att anvisningarna till 10 § punkt 3 givas viss ändrad lydelse samt att stadgandet i 4 § 6 mom. sista stycket måtte utgå.

I motionerna har vidare framhållits, att krigskonjunkturbeskattningen medför antisociala verkningar genom att försvåra företagens strävanden att tillgodose de anställdas ålderdomsförsörjning. Lagstiftningen rörande pensionsstiftelser tillkom så sent som år 1937 och det ligger därför i sakens natur, att pensionsfonderna ännu icke kunnat uppbringas till önskvärd storlek. Givetvis kunna större avsättningar till dylika stiftelser påräknas under högkonjunkturer än under mera normala förhållanden. Om de företag, vars vinster gynnsamt påverkats av krigskonjunkturen på grund av krigskonjunkturbeskattningen förhindras att genom ökade avsättningar under nu rådande konjunkturförhållanden uppbringa pensionsfonderna till sådan storlek, som erfordras för beredande av någorlunda tillfredsställande pensionsförmåner, torde syftet med lagstiftningen rörande pensionsstiftelser motverkas. Under en eventuell depressionsperiod efter kriget lärer nämnvärda avsättningar till täckande av då förefintliga brister i pensionsfonderna icke kunna påräknas. Ur valutavärdande synpunkter föreligger intet hinder för en ökad avdragsrätt i detta hänseende, då ju medlen förutsättas bliva bundna. Såsom i motionerna framhålls, skulle ej heller skäl av folkpsykologisk natur rimligen kunna åberopas mot en sådan utvidgad avdragsrätt, att de anställda inom skåliga gränser tillåtes njuta frukterna av den på grund av konjunkturförhållandena ökade vinst, de med sin arbetsinsats bidragit att skapa, i den formen att någon del av denna vinstökning reserverades för deras försörjning vid uppkommande arbetsoförmåga. Medvetandet härom skulle säkerligen ock öka de anställdas arbetsglädje och främja produktionsresultatet samt för dem utgöra någon motvikt till de påfrestningar, det rådande läget i olika avseenden förorsakar. Vi finna oss sålunda böra förorda att avdrag för avsättningar till pensionsstiftelser medgives i den omfattning, som i motionerna föreslagits.

Från sjöfartshåll har framhållits, att fartygsförlusterna under kriget varit så stora, att det icke varit möjligt att ersätta det förlorade tonnaget, i varje fall icke i tontal räknat. Det har vidare framhållits, att det på grund av nuvarande praxis i fråga om överprisavdraget icke är möjligt för ett rederi att nyanskaffa lika stort tonnage som det förlorade, enär vid beräkningen av överprisavdrag hänsyn icke tages till förhållandet mellan tontalen å de förlorade och de nyanskaffade fartygen. I likhet med vad motionärerna föreslagit synes därför i den föreslagna förordningen böra inrymmas föreskrift av den innebörd, att rederiföretag, som förlorat ett eller flera fartyg, skall vara

berättigat till helt överprisavdrag, därest de nyanskaffade fartygen äro av samma tontal som de förlorade.

Under återopande av vad sålunda anförts tillåta vi oss hemställa,

A) att riksdagen måtte, med godkännande i övrigt av utskottets förslag till förordning om krigskonjunkturskatt för år 1943, antaga nedan angivna såsom *reservanternas förslag* betecknade lydelse av samma förordning:

(Utskottets förslag.)

4 §.

6 mom. Utjämningsavdrag fastställles för varje förvärvskälla för sig,

såvitt den skattskyldige är fysisk person, till femton procent av jämförelseinkomsten, och

såvitt den skattskyldige är juridisk person, om jämförelseinkomsten ej överstiger 50,000 kronor, till femton procent av denna, och, om jämförelseinkomsten är högre, till femton procent av den del av jämförelseinkomsten, som ej överstiger tolv procent av genomsnittligt eget kapital i förvärvskällan under andra förkrigsinkomståret — eller, såvitt angår skattskyldig som börjat bedriva ifrågavarande rörelse först efter andra förkrigsinkomstårets utgång, under första verksamhetsåret — men minst 7,500 kronor,

dock för såväl fysisk som juridisk person till minst femton procent av den merinkomst av förvärvskällan som återstår efter tillämpning av 4 mom.

Om kostnadsutjämningsfond som avses i 16 § tages i anspråk under beskattningsåret, må utjämningsavdrag ej åtnjutas med högre belopp än den merinkomst, som skulle hava beräknats enligt 2 mom. andra stycket, därest sådan fond ej tagits i anspråk.

(Reservanternas förslag.)

4 §.

6 mom. Utjämningsavdrag fastställles för varje förvärvskälla för sig,

såvitt den skattskyldige är fysisk person, till *tjugu* procent av jämförelseinkomsten, och

såvitt den skattskyldige är juridisk person, om jämförelseinkomsten ej överstiger 50,000 kronor, till *tjugu* procent av denna, och, om jämförelseinkomsten är högre, till *tjugu* procent av den del av jämförelseinkomsten, som ej överstiger tolv procent av genomsnittligt eget kapital i förvärvskällan under andra förkrigsinkomståret — eller, såvitt angår skattskyldig som börjat bedriva ifrågavarande rörelse först efter andra förkrigsinkomstårets utgång, under första verksamhetsåret — men minst 10,000 kronor,

dock för såväl fysisk som juridisk person till minst *tjugu* procent av den merinkomst av förvärvskällan som återstår efter tillämpning av 4 mom.

(Utskottets förslag.)

7 §.

2 mom. Det fastställles i vad mån den uppskattade merinkomsten av annan fastighet med sannolikhet kan anses hava berott på förhållanden som omförmälas i 1 §. Det sålunda fastställda beloppet minskat med utjämningsavdrag som i 3 § sista stycket sägs, utgörande femton procent av jämförelseinkomsten, upptages såsom *taxerad merinkomst*.

(Se vidare anvisningarna.)

(Reservanternas förslag.)

7 §.

2 mom. Det fastställles i vad mån den uppskattade merinkomsten av annan fastighet med sannolikhet kan anses hava berott på förhållanden som omförmälas i 1 §. Det sålunda fastställda beloppet minskat med utjämningsavdrag som i 3 § sista stycket sägs, utgörande *tjugu* procent av jämförelseinkomsten, upptages såsom *taxerad merinkomst*.

(Se vidare anvisningarna.)

8 §.

Beträffande under — — — (= utskottet) — — — för handen.

Såsom *taxerad merinkomst* skall dock i intet fall upptagas högre belopp än det, varmed inkomst av tjänst och av tillfällig förvärvsverksamhet, med undantag av realisationsvinst och lotterivinst samt belopp som erhållits genom restitution av allmänna skatter, för beskattningsåret överstiger motsvarande jämförelseinkomst med tillägg av ett belopp svarande mot utjämningsavdrag som i 3 § sista stycket sägs, utgörande femton procent av jämförelseinkomsten.

(Se vidare anvisningarna.)

Såsom *taxerad merinkomst* skall dock i intet fall upptagas högre belopp än det, varmed inkomst av tjänst och av tillfällig förvärvsverksamhet, med undantag av realisationsvinst och lotterivinst samt belopp som erhållits genom restitution av allmänna skatter, för beskattningsåret överstiger motsvarande jämförelseinkomst med tillägg av ett belopp svarande mot utjämningsavdrag som i 3 § sista stycket sägs, utgörande *tjugu* procent av jämförelseinkomsten.

(Se vidare anvisningarna.)

9 §.

Beträffande realisationsvinst vid icke yrkesmässig avyttring av fast eller lös egendom skall prövas i vad mån den kan antagas hava berott på värdeökning uppkommen efter utgången av augusti 1939, med rätt för den skattskyldige att med bärande sannolikhetsskäl ådagalägga att vinsten skulle hava uppkommit oberoende av förhållanden som omförmälas i 1 §. Det sålunda framkomna beloppet, minskat med avdrag som stadgas i andra stycket samt med utjämnings-

9 §.

Beträffande realisationsvinst vid icke yrkesmässig avyttring av fast eller lös egendom skall prövas i vad mån den kan antagas hava berott på värdeökning uppkommen efter utgången av augusti 1939, med rätt för den skattskyldige att med bärande sannolikhetsskäl ådagalägga att vinsten skulle hava uppkommit oberoende av förhållanden som omförmälas i 1 §. Det sålunda framkomna beloppet, minskat med avdrag som stadgas i andra stycket samt med utjämnings-

(Utskottets förslag.)

(Reservanternas förslag.)

avdrag som i 3 § sista stycket sägs, utgörande femton procent av beloppet, upptages såsom *taxerad merinkomst*.

avdrag som i 3 § sista stycket sägs, utgörande *tjugu* procent av beloppet, upptages såsom *taxerad merinkomst*.

Vid fastställande — — — (= utskottet) — — — skäligt belopp.

(Se vidare anvisningarna.)

Anvisningar

till 4 §.

2. Den vid — — — (= utskottet) — — — inkomstens uppskattning.

c) Har för något av förkrigsinkomståren avdrag skett för avsättning till konjunkturinvesteringsfond eller, med större belopp än som kan anses motsvara normal årsavsättning, till pensionering av anställda eller annat likartat ändamål, skall beloppet tilläggas vid inkomstuppskattningen.

c) Har för något av förkrigsinkomståren avdrag skett för avsättning till konjunkturinvesteringsfond eller, med större belopp än som kan anses motsvara normal årsavsättning, till pensionering av anställda eller annat likartat ändamål, skall beloppet tilläggas vid inkomstuppskattningen. *I fall som avses i punkt 4 f) fjärde stycket här nedan må dock tillägg i anledning av avsättning till konjunkturinvesteringsfond allenast ske i den mån avsättningen under förkrigsinkomståren må hava överstigit det belopp, som jämlikt nämnda författningsrum tillgodoräknas den skattskyldige.*

Har å — — — (= utskottet) — — — här nedan.

4. Vid uppskattning — — — (= utskottet) — — — uppskattade merinkomsten.

d) För värdeminskning å maskiner, inventarier, byggnader eller andra dylika tillgångar för stadigvarande bruk medgives i regel avdrag efter samma grunder som tillämpats vid uppskattning enligt denna förordning av inkomsten för sista förkrigsinkomståret, eller, där beräkning efter sådan grund ej kan ske, med belopp motsvarande den med utgångspunkt från anskaffningskostnaden beräknade verkliga värdeminskningen. Avdrag för värdeminskning översti-

d) För värdeminskning å maskiner, inventarier, byggnader eller andra dylika tillgångar för stadigvarande bruk medgives i regel avdrag efter samma grunder som tillämpats vid uppskattning enligt denna förordning av inkomsten för sista förkrigsinkomståret, eller, där beräkning efter sådan grund ej kan ske, med belopp motsvarande den med utgångspunkt från anskaffningskostnaden beräknade verkliga värdeminskningen. Avdrag för värdeminskning överstigande den

(Utskottets förslag.)

gande den normala av sådant slag, som avses i punkt 3 c) fjärde stycket anvisningarna till 29 § kommunalskattelagen, medges i den mån denna värdeminskning visas hava uppkommit under beskattningsåret och motsvarande avdrag skett i räkenskaperna. I räkenskaperna gjort avdrag å tillgång som nu sagts för överpris eller merkostnad av sådant slag, som angives i femte stycket nämnda anvisningspunkt, skall likaledes få åtnjutas, dock, där ej särskilda omständigheter till annat föranleda, högst med så stort belopp att det vid ifrågavarande beskattning återstående oavskrivna värdet å tillgången nedbringas till en och en fjärdedel gånger det pris den kan anses hava betingat vid utgången av augusti 1939. Att provisorisk skattepåföring kan ske av den krigskonjunkturskatt, som belöper på återstoden av det i räkenskaperna gjorda avdraget, framgår av 17 §.

Beträffande industriella nybyggnader och nyanskaffade maskinutrustningar eller dylikt, som införlivas med vederbörande anläggningar för stadigvarande bruk, kan sådan omständighet som bör föranleda större avdrag för överpris än nyss sagts ofta anses vara för handen. Kan det med hög grad av sannolikhet förutses att en tillgång skall helt förlora sitt värde efter krigets slut, bör avdrag få ske för hela anskaffningskostnaden, om motsvarande avdrag skett i räkenskaperna. Såsom exempel på sådan omständighet som må föranleda större avdrag för överpris än nyss sagts må vidare framhållas det fall att fartyg eller annan tillgång för stadigvarande bruk gått förlorad och annan liknande tillgång anskaffats i dess ställe. I dylikt

(Reservanternas förslag.)

normala av sådant slag, som avses i punkt 3 c) fjärde stycket anvisningarna till 29 § kommunalskattelagen, medges i den mån denna värdeminskning visas hava uppkommit under beskattningsåret och motsvarande avdrag skett i räkenskaperna. I räkenskaperna gjort avdrag å tillgång som nu sagts för överpris eller merkostnad av sådant slag, som angives i femte stycket nämnda anvisningspunkt, skall likaledes få åtnjutas, dock, där ej särskilda omständigheter till annat föranleda, högst med så stort belopp att det vid ifrågavarande beskattning återstående oavskrivna värdet å tillgången nedbringas till en och en fjärdedel gånger det pris den kan anses hava betingat vid utgången av augusti 1939. Att provisorisk skattepåföring kan ske av den krigskonjunkturskatt, som belöper på återstoden av det i räkenskaperna gjorda avdraget, framgår av 17 §.

Beträffande industriella nybyggnader och nyanskaffade maskinutrustningar eller dylikt, som införlivas med vederbörande anläggningar för stadigvarande bruk, kan sådan omständighet som bör föranleda större avdrag för överpris än nyss sagts ofta anses vara för handen. Kan det med hög grad av sannolikhet förutses att en tillgång skall helt förlora sitt värde efter krigets slut, bör avdrag få ske för hela anskaffningskostnaden, om motsvarande avdrag skett i räkenskaperna. Såsom exempel på sådan omständighet som må föranleda större avdrag för överpris än nyss sagts må vidare framhållas det fall att fartyg eller annan tillgång för stadigvarande bruk gått förlorad och annan liknande tillgång anskaffats i dess ställe. I dylikt

(Utskottets förslag.)

likt fall må avdrag för överpris åtnjutas högst med så stort belopp att det vid ifrågavarande beskattning återstående oavskrivna värdet nedbringas till förkrigsvärdet å den nyanskaffade tillgången eller, om detta värde överstiger motsvarande värde för den förlorade tillgången, till summan av förkrigsvärdet å denna tillgång och — i regel — en och en fjärdedel gånger det belopp varmed förkrigsvärdet å den nyanskaffade tillgången överstiger förkrigsvärdet å den förlorade tillgången. I vissa fall kan Kungl. Maj:t med stöd av särskilt av riksdagen meddelat bemyndigande att medgiva eftergift beträffande krigskonjunkturskatt fastställa särskild grund för beräkning av avdrag för överpris eller merkostnad.

e) Beträffande rörelse — — — (=

f) Avdrag för avsättning till konjunkturinvesteringsfond eller investeringsfond är ej medgivet, ej heller avdrag för omkostnad som uppenbarligen haft till syfte att nedbringa beskattningen för beskattningsåret. *Har under beskattningsåret omkostnad gjorts för en mera omfattande representation eller dyl. än under förkrigsinkomståren, bör avdrag för omkostnaden såvitt angår den ökade representationen* medgivas endast i den mån den betingats av rörelsens utvidgning eller andra särskilda förhållanden.

Avdrag för kostnad för pensionering av anställda eller annat likartat ändamål med belopp överstigande medeltalet av liknande avdrag för förkrigsinkomståren medgives allenast i

(Reservanternas förslag.)

fall må avdrag för överpris åtnjutas högst med så stort belopp att det vid ifrågavarande beskattning återstående oavskrivna värdet nedbringas till förkrigsvärdet å den nyanskaffade tillgången eller, om detta värde överstiger motsvarande värde för den förlorade tillgången, till summan av förkrigsvärdet å denna tillgång och — i regel — en och en fjärdedel gånger det belopp varmed förkrigsvärdet å den nyanskaffade tillgången överstiger förkrigsvärdet å den förlorade tillgången, *dock att vid nyanskaffning av fartyg helt överprisavdrag må åtnjutas om de nyanskaffade fartygen icke äro av större tontal än de förlorade.* I vissa fall kan Kungl. Maj:t med stöd av särskilt av riksdagen meddelat bemyndigande att medgiva eftergift beträffande krigskonjunkturskatt fastställa särskild grund för beräkning av avdrag för överpris eller merkostnad. utskottet) — — — synes skäligt.

f) *Avdrag för omkostnad, som uppenbarligen haft till syfte att nedbringa beskattningen för beskattningsåret, är ej medgivet. Har under beskattningsåret omkostnad gjorts för en mera omfattande representation eller dyl. än under förkrigsinkomståren, bör avdrag för omkostnaden såvitt angår den ökade representationen* medgivas endast i den mån den betingats av rörelsens utvidgning eller andra särskilda förhållanden.

Avdrag för kostnad för pensionering av anställda eller annat likartat ändamål med belopp överstigande medeltalet av liknande avdrag för förkrigsinkomståren medgives, *utom i*

(Utskottets förslag.)

den mån kostnadsökningen kan anses erforderlig för normal årsavsättning på grund av ökade verkliga förpliktelser eller dylikt förhållande. Har sådan förpliktelse ingåtts efter utgången av augusti 1939, iakttages, *dels* att avdrag ej medgives i den mån med kostnaden avses att åt någon bereda högre pension än dubbla det belopp som angives i 9 § tredje stycket lagen den 18 juni 1937 om aktiebolags pensions- och andra personalstiftelser, i förekommande fall förenad med s. k. kapitalunderstöd å högst 4,000 kronor, *dels* att avdrag för s. k. övergångskostnad ej medgives med mera än en tiondel av hela det belopp av sådan kostnad som härrör av den ökade förpliktelsen i den mån den ej avser högre pensioner än nyss sagts, *dels ock* att i regel avdrag ej medgives med högre belopp än i medeltal 4,000 kronor för en var av de befattningshavare som pensioneringen avser.

(Reservanternas förslag.)

fall varom i nästa stycke förmåles, allenast i den mån kostnadsökningen kan anses erforderlig för normal årsavsättning på grund av ökade verkliga förpliktelser eller dylikt förhållande. Har sådan förpliktelse ingåtts efter utgången av augusti 1939, iakttages, *dels* att avdrag ej medgives i den mån med kostnaden avses att åt någon bereda högre pension än dubbla det belopp som angives i 9 § tredje stycket lagen den 18 juni 1937 om aktiebolags pensions- och andra personalstiftelser, i förekommande fall förenad med s. k. kapitalunderstöd å högst 4,000 kronor, *dels* att avdrag för s. k. övergångskostnad ej medgives med mera än en tiondel av hela det belopp av sådan kostnad som härrör av den ökade förpliktelsen i den mån den ej avser högre pensioner än nyss sagts, *dels ock* att i regel avdrag ej medgives med högre belopp än i medeltal 4,000 kronor för en var av de befattningshavare som pensioneringen avser.

Aktiebolag, som vid taxeringen till statlig inkomst- och förmögenhetskatt åtnjutit avdrag för avsättning till stiftelse för pensionering av anställda med högre belopp än det, för vilket avdrag, enligt vad nyss sagts, är medgivet, må dock åtnjuta ytterligare avdrag för vad sålunda blivit till stiftelsen avsatt, under förutsättning att stiftelsen, efter det avsättningen skett, förvärvat av svenska staten utfärdade obligationer för belopp, icke understigande det, för vilket avdrag enligt detta stycke yrkas, samt stiftelsen avgivit förklaring att icke avyttra eller belåna nämnda obligationer, förrän Kungl. Maj:t därtill lämnat tillstånd. Härvid skall dock iakt-

(Utskottets förslag.)

(Reservanternas förslag.)

tagas, att avdrag, som här avses, endast må medgivas, då det befinnes uppenbart, att ifrågavarande till stiftelsen avsatta medel icke till någon del kunna komma bolagets aktieägare tillgodo eller eljest användas för annat än avsett ändamål, samt att avdraget enligt detta stycke icke må överstiga ett belopp, motsvarande 500 kronor för en var av de befattningshavare pensioneringen avser, och ej heller uppgå till högre belopp än att enligt försäkringstekniska grunder beräknad brist i stiftelsens fonder därigenom täckes.

Avdrag för avsättning till investeringsfond för byggnader samt till sådan fond för inventarier och varulager är medgivet under de förutsättningar och i den omfattning, som i förordningen den 12 juni 1942 om rätt att vid taxering till kommunal inkomstskatt samt statlig inkomst- och förmögenhetsskatt åtnjuta avdrag för avsättning till investeringsfond sägs, därest den skattskyldige styrker sig hava antingen i riksbanken nedsett ett mot avsättningen svarande belopp under medgivande, att detsamma icke må lyftas, förrän Kungl. Maj:t därtill lämnat tillstånd, eller efter beskattningsårets utgång förvärvat av svenska staten utfärdade obligationer för enahanda belopp samt tillika beträffande dessa obligationer avgivit sådan förklaring, som i nästfölgande stycke sägs.

I övrigt är avdrag för avsättning till investeringsfond icke medgivet.

Avyttras eller belånas ifrågavarande obligationer i strid mot avgivna förklaringar eller föreligga beträffande avsättning till investeringsfond sådana

(Utskottets förslag.)

(Reservanternas förslag.)

omständigheter, att efterbeskattning till kommunal inkomstskatt samt statlig inkomst- och förmögenhetsskatt jämlikt förordningen den 12 juni 1942 om rätt att vid taxering till kommunal inkomstskatt samt statlig inkomst- och förmögenhetsskatt åtnjuta avdrag för avsättning till investeringsfond skall äga rum, skall den skattskyldige genom efterbeskattning påföras krigskonjunkturskatt för det avsatta beloppet eller del därav så ock utgiva ränta; och skola därvid i samma förordning samt i 37 § meddelade bestämmelser i tillämpliga delar gälla.

g) Har skattskyldig — — — (= utskottet) — — — här nedan.

till 5 §.

5. Såsom taxerad merinkomst av jordbruk skall, där ej utredning som avses i nästa punkt förebringas, upptagas den uppskattade merinkomsten med avräkning av dels ett belopp utgörande tio procent av den uppskattade merinkomsten, avsett att täcka av kriget förorsakad värdeminskning genom försämrad hävd med mera, dels ock ett belopp svarande mot utjämningsavdrag som i 3 § sista stycket sägs, utgörande femton procent av jämförelseinkomsten.

5. Såsom taxerad merinkomst av jordbruk skall, där ej utredning som avses i nästa punkt förebringas, upptagas den uppskattade merinkomsten med avräkning av dels ett belopp utgörande tio procent av den uppskattade merinkomsten, avsett att täcka av kriget förorsakad värdeminskning genom försämrad hävd med mera, dels ock ett belopp svarande mot utjämningsavdrag som i 3 § sista stycket sägs, utgörande *tjugu* procent av jämförelseinkomsten.

6. Skattskyldig som — — — (= utskottet) — — — avses i 1 §.

Kompensation för förhållanden som avses i 3 § sista stycket skall vid utredning enligt denna punkt beräknas till femton procent av den vinst, som skulle hava uppkommit, därest avyttring eller uttag till egen rörelse av jordbruksprodukter av samma slag som under beskattningsåret ägt rum under förkrigsinkomståren.

Kompensation för förhållanden som avses i 3 § sista stycket skall vid utredning enligt denna punkt beräknas till *tjugu* procent av den vinst, som skulle hava uppkommit, därest avyttring eller uttag till egen rörelse av jordbruksprodukter av samma slag som under beskattningsåret ägt rum under förkrigsinkomståren.

Prisstegring utöver — — — (= utskottet) — — — merinkomstens fastställande.

(Utskottets förslag.)

(Reservanternas förslag.)

till 6 §.

2. För beräkning — — — (= utskottet) — — — olika produkter.

Kompensation för förhållanden som avses i 3 § sista stycket beräknas till femton procent av den vinst, som skulle hava uppkommit, därest avyttring eller uttag för förädling eller förbrukning i egen rörelse av skogsprodukter av samma slag som under beskattningsåret ägt rum under förkrigsinkomståren.

Från det — — — (= utskottet) — — — kunnat påräknas.

4. I fall, då växande skog avyttrats i samband med avyttring av marken, beräknas nettointäkt av skogsbruk enligt denna förordning så att från den för skogen erhållna köpeskillingen avdrag göras dels med ett belopp, svarande mot den växande skogens uppskattade värde vid utgången av augusti 1939 eller, om skogens för ägaren gällande ingångsvärde var större, detta värde, dels för de i samband med avyttringen uppkomna kostnaderna i den mån de belöpa på skogen. Den sålunda beräknade nettointäkten av skogsbruk, minskad med utjämningsavdrag som i 3 § sista stycket sägs, utgörande femton procent å nettointäkten, upptages såsom taxerad merinkomst å avyttringen av den växande skogen. Vid uppskattning av värdet å den växande skogen vid utgången av augusti 1939 iakttagas, att bevisning rörande dess storlek i regel ej kan åläggas den skattskyldige. Värdeökningen å den växande skogen sedan nämnda tidpunkt må följaktligen ej beräknas till högre belopp än som finnes med sannolikhet svara mot utvecklingen av den allmänna fastighetsmarknaden beträffande skogsegendomar å orten.

Kompensation för förhållanden som avses i 3 § sista stycket beräknas till *tjugu* procent av den vinst, som skulle hava uppkommit, därest avyttring eller uttag för förädling eller förbrukning i egen rörelse av skogsprodukter av samma slag som under beskattningsåret ägt rum under förkrigsinkomståren.

4. I fall, då växande skog avyttrats i samband med avyttring av marken, beräknas nettointäkt av skogsbruk enligt denna förordning så att från den för skogen erhållna köpeskillingen avdrag göras dels med ett belopp, svarande mot den växande skogens uppskattade värde vid utgången av augusti 1939 eller, om skogens för ägaren gällande ingångsvärde var större, detta värde, dels för de i samband med avyttringen uppkomna kostnaderna i den mån de belöpa på skogen. Den sålunda beräknade nettointäkten av skogsbruk, minskad med utjämningsavdrag som i 3 § sista stycket sägs, utgörande *tjugu* procent å nettointäkten, upptages såsom taxerad merinkomst å avyttringen av den växande skogen. Vid uppskattning av värdet å den växande skogen vid utgången av augusti 1939 iakttagas, att bevisning rörande dess storlek i regel ej kan åläggas den skattskyldige. Värdeökningen å den växande skogen sedan nämnda tidpunkt må följaktligen ej beräknas till högre belopp än som finnes med sannolikhet svara mot utvecklingen av den allmänna fastighetsmarknaden beträffande skogsegendomar å orten.

(Utskottets förslag.)

(Reservanternas förslag.)

till 7 §.

1. Beträffande inkomst av annan fastighet kan det i regel antagas, att *taxerad merinkomst* bör upptagas allenast i fall där bruttointäkterna under beskattningsåret i jämförelse med förkrigsinkomståren ökats på grund av uthyrningsmöjligheter, som under normala förhållanden ej pläгат vara för handen men under beskattningsåret kunnat utnyttjas, och som kunna med sannolikhet antagas hava haft sitt upphov i det av krigstillståndet framkallade läget. Taxering företages därför i regel allenast därest nu angivna förutsättningar synas vara för handen. Tillika iakttages att medgivande av utjämningsavdrag med femton procent å jämförelseinkomsten påverkar den taxerade merinkomstens storlek.

1. Beträffande inkomst av annan fastighet kan det i regel antagas, att *taxerad merinkomst* bör upptagas allenast i fall där bruttointäkterna under beskattningsåret i jämförelse med förkrigsinkomståren ökats på grund av uthyrningsmöjligheter, som under normala förhållanden ej pläгат vara för handen men under beskattningsåret kunnat utnyttjas, och som kunna med sannolikhet antagas hava haft sitt upphov i det av krigstillståndet framkallade läget. Taxering företages därför i regel allenast därest nu angivna förutsättningar synas vara för handen. Tillika iakttages att medgivande av utjämningsavdrag med *tjugu* procent å jämförelseinkomsten påverkar den taxerade merinkomstens storlek.

till 10 §.

3. Beträffande avdrag för inkomstminskning under de beskattningsår, 1941 och 1942 års taxeringar till krigskonjunkturskatt avsågo, iakttages, att sådant avdrag skall medgivas från den merinkomst, som återstår sedan de i 10 § 1 mom. omförmälda avdragen, med undantag för det däri omförmälda avdraget å 3,000 kronor, i förekommande fall gjorts. Vid bedömande av inkomstminskningens storlek och övriga med avdragsrätten sammanhängande frågor skola de vid nämnda taxeringar gällande föreskrifterna äga tillämpning. Därvid märkes, att fråga kan vara antingen om sådan inkomstminskning, som vid 1941 och 1942 års taxeringar skulle avdragas innan taxerad merinkomst av visst slag fastställdes, eller om sådan inkomstminskning som fick avdragas enligt 10 § i för-

3. Beträffande avdrag för inkomstminskning under de beskattningsår, 1941 och 1942 års taxeringar till krigskonjunkturskatt avsågo, iakttages, att sådant avdrag skall medgivas från den merinkomst, som återstår sedan de i 10 § 1 mom. omförmälda avdragen, med undantag för det däri omförmälda avdraget å 3,000 kronor, i förekommande fall gjorts. Vid bedömande av inkomstminskningens storlek och övriga med avdragsrätten sammanhängande frågor skola de vid nämnda taxeringar gällande föreskrifterna äga tillämpning. Därvid märkes, att fråga kan vara antingen om sådan inkomstminskning, som vid 1941 och 1942 års taxeringar skulle avdragas innan taxerad merinkomst av visst slag fastställdes, eller om sådan inkomstminskning som fick avdragas enligt 10 § i förord-

(Utskottets förslag.)

ordningarna om krigskonjunkturskatt för åren 1941 och 1942. Avdrag medges endast i den mån inkomstminskningen kan anses hava berott på förhållanden som omförmälas i 1 §, under iakttagande tillika att avdrag för inkomstminskning å annan fastighet må medgivas allenast från taxerad merinkomst å samma förvärvskälla under beskattningsåret. Vid beräkning av inkomstminskning å viss förvärvskälla under beskattningsår som 1942 års taxering avsåg må ej vid tillämpning av 10 § 2 mom. hänsyn tagas till å förvärvskällan belöpande utjämningsavdrag under beskattningsåret. Vid beräkning av utjämningsavdrag skall anses hava kunnat utnyttjas vid tidigare års taxeringar skall bortses från det i 10 § omförmälda avdraget å 3,000 kronor.

Inkomstminskning å — — — (= utskottet) — — — taxerade merinkomster.

B) att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att, därest förslag till krigskonjunkturskatteförordning kommer att föreläggas 1944 års riksdag, vid utarbetandet därav måtte beaktas de synpunkter, som i de likalydande motionerna I: 248 av herr Nordenson m. fl. och II: 359 av herr Wiberg m. fl. framförts rörande i beskattningshänseende avdragsgilla avsättningar för byggnads- och reparationsarbeten m. m.»

3) av herr *Ljungdahl*.